

05.06.2019

Kokousaika 05.06.2019 18:00 - 21:30

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso
Bogomoloff, Harry

Arhinmäki, Paavo

Pakarinen, Pia
Razmyar, Nasima
Sinnemäki, Anni
Vesikansa, Sanna
Arajärvi, Pentti
Asko-Seljavaara, Sirpa
Biaudet, Eva
Borgarsdottir Sandelin, Silja
Diarra, Fatim
Ebeling, Mika
Finne-Elonen, Laura
Haatainen, Tuula
Hakola, Juha
Halla-aho, Jussi
Hamid, Jasmin
Harjanne, Atte
Harkimo, Joel
Heinäluoma, Eveliina
Hernberg, Kaisa
Holopainen, Mari
Hussein, Abdirahim Husu
Jalovaara, Ville
Juva, Kati
Järvinen, Jukka
Kaleva, Atte
Karhuvaara, Arja
Kari, Emma
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Koskinen, Kauko

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
saapui 21:06, poissa: 183 - 198 §
apulaispormestari
apulaispormestari
apulaispormestari
apulaispormestari

poistui 19:56, poissa: 197 - 201 §

05.06.2019

Koulumies, Terhi	
Laaksonen, Heimo	
Meri, Otto	
Moisio, Elina	poistui 18:18, poissa: 190 - 201 §
Mutttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	poistui 19:46, poissa: 198 - 201 §
Niskanen, Dani	
Nygård, Mia	
Ohisalo, Maria	poistui 19:41, poissa: 195 - 201 §
Oskala, Hannu	saapui 19:28, poissa: 183 - 193 §
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	
Pelkonen, Jaana	saapui 18:10, poissa: 183 §
Peltokorpi, Terhi	
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Mari	poistui 18:17, poissa: 190 - 201 §
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	saapui 21:04, poissa: 183 - 198 §
Sazonov, Daniel	
Soininvaara, Osmo	
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Terho, Sampo	poistui 18:59, poissa: 191 - 201 §
Torsti, Pilvi	
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	
Vartiainen, Juhana	
Vepsä, Sinikka	
Vuorjoki, Anna	
Väyrynen, Paavo	poistui 19:15, poissa: 195 - 201 §
Yanar, Ozan	
Abdulla, Zahra	varajäsen
Ahva, Toni	varajäsen
	saapui 20:30, poissa: 183 - 197 §
Alanen, Outi	varajäsen
Gebhard, Elisa	varajäsen
Hagman, Sandra	varajäsen
	poistui 21:04, poissa: 200 - 201 §
Hyttinen, Nuutti	varajäsen

05.06.2019

Ingervo, Sirkku	saapui 18:17, poissa: 183 - 189 § varajäsen
Kiesiläinen, Mikko	poistui 21:06, poissa: 200 - 201 § varajäsen
Klemetti, Tapio	saapui 18:18, poissa: 183 - 189 § varajäsen
Kolehmainen, Joonas	varajäsen
Laine, Anna	varajäsen
Laisaari, Johanna	varajäsen
Pajula, Matias	varajäsen
Puhakka, Sirpa	varajäsen
Rantanen, Tuomas	varajäsen
Rissanen, Laura	varajäsen
Ruotsalainen, Nelli	varajäsen
Sivonen, Sameli	varajäsen
Strandén, Juhani	saapui 19:41, poissa: 183 - 194 § varajäsen
Särelä, Mikko	saapui 19:42, poissa: 183 - 194 § varajäsen
Venemies, Mauri	saapui 19:56, poissa: 183 - 196 § varajäsen
	saapui 19:41, poissa: 183 - 194 §
Muut	
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina	henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rimpilä, Katja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Lindén, Timo	kaupunginsihteeri
Hannus, Hanna	erityisavustaja
Isbom, Hanna	erityisavustaja

05.06.2019

	Seppänen, Pirre Djupsjö, Stefan Andersson, Henrik Katajamäki, Paula Snellman, Johanna	erityisavustaja ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä tiedottaja tiedottaja
Asiantuntijat		
	af Hällström, Johanna Kuikka, Pirita	tiimipäällikkö ympäristösuunnittelija
Puheenjohtaja		
	Otso Kivekäs Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 183 - 194 §, 198 - 201 § kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 195 - 197 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna Antti Peltonen Hannu Hyttinen	johtava asiantuntija 183 - 193 §, 197 - 199 § hallintopäällikkö 194 - 196 § johtava kaupunginsihteeri 200 - 201 §

05.06.2019

Tid 05.06.2019 18:00 - 21:30

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande
	anlände 21:06, frånvarande: 183 - 198 §
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare
Arajärvi, Pentti	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	
Haatainen, Tuula	
Hakola, Juha	
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	avlägsnade sig 19:56, frånvarande: 197 - 201 §
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	
Hussein, Abdirahim Husu	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	
Kopra, Pia	
Korkkula, Vesa	
Koskinen, Kauko	

05.06.2019

Koulumies, Terhi Laaksonen, Heimo Meri, Otto Moisio, Elina	avlägsnade sig 18:18, frånvarande: 190 - 201 §
Muttalainen, Sami Muurinen, Seija Månsson, Björn Niinistö, Jussi	avlägsnade sig 19:46, frånvarande: 198 - 201 §
Niskanen, Dani Nygård, Mia Ohisalo, Maria	avlägsnade sig 19:41, frånvarande: 195 - 201 §
Oskala, Hannu	anlände 19:28, frånvarande: 183 - 193 §
Pajunen, Jenni Parpala, Matti Pelkonen, Jaana Peltokorpi, Terhi Pennanen, Petrus Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rantanen, Mari	anlände 18:10, frånvarande: 183 § avlägsnade sig 18:17, frånvarande: 190 - 201 §
Rautava, Risto Rydman, Wille Said Ahmed, Suldaan	anlände 21:04, frånvarande: 183 - 198 §
Sazonov, Daniel Soininvaara, Osmo Stranius, Leo Sydänmaa, Johanna Terho, Sampo	avlägsnade sig 18:59, frånvarande: 191 - 201 §
Torsti, Pilvi Urho, Ulla-Marja Wallgren, Thomas Vanhanen, Reetta Vartiainen, Juhana Vepsä, Sinikka Vuorjoki, Anna Väyrynen, Paavo	avlägsnade sig 19:15, frånvarande: 195 - 201 §
Yanar, Ozan	

05.06.2019

Abdulla, Zahra Ahva, Toni	ersättare ersättare anlände 20:30, frånvarande: 183 - 197 §
Alanen, Outi Gebhard, Elisa Hagman, Sandra	ersättare ersättare ersättare avlägsnade sig 21:04, frånvarande: 200 - 201 §
Hyttinen, Nuutti	ersättare anlände 18:17, frånvarande: 183 - 189 §
Ingervo, Sirkku	ersättare avlägsnade sig 21:06, frånvarande: 200 - 201 §
Kiesiläinen, Mikko	ersättare anlände 18:18, frånvarande: 183 - 189 §
Klemetti, Tapio Kolehmainen, Joonas Laine, Anna Laisaari, Johanna Pajula, Matias Puhakka, Sirpa Rantanen, Tuomas Rissanen, Laura Ruotsalainen, Nelli Sivonen, Sameli	ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 19:41, frånvarande: 183 - 194 §
Strandén, Juhani	ersättare anlände 19:42, frånvarande: 183 - 194 §
Särelä, Mikko	ersättare anlände 19:56, frånvarande: 183 - 196 §
Venemies, Mauri	ersättare anlände 19:41, frånvarande: 183 - 194 §
Övriga	
Sarvilinna, Sami Aho, Mikko Jolkkonen, Juha	kanslichef sektorchef i stadsmiljösektorn sektorchef i social- och hälsovårds- sektorn

05.06.2019

Laitio, Tommi	sektorchef i kultur- och fritidssektorn
Pohjolainen, Liisa	sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Gros, Nina	personaldirektör
Saxholm, Tuula	finansdirektör
Summanen, Juha	förvaltningsdirektör
Rope, Jenni	stadsjurist
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Mickwitz, Leena	stadssekreterare
Rimpilä, Katja	stadssekreterare
Vallittu, Anja	stadssekreterare
Lindén, Timo	stadssekreterare
Hannus, Hanna	specialmedarbetare
Isbom, Hanna	specialmedarbetare
Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Andersson, Henrik	translator
Katajamäki, Paula	informatör
Snellman, Johanna	informatör
Sakkunniga	
af Hällström, Johanna	teamchef
Kuikka, Pirita	miljöplanerare
Ordförande	
Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 183 - 194 §, 198 - 201 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 195 - 197 §
Protokollförare	
Lauri Menna	ledande sakkunnig 183 - 193 §, 197 - 199 §
Antti Peltonen	förvaltningschef 194 - 196 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare 200 - 201 §

05.06.2019

---

§	Asia	
183	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
184	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
185	Asia/3	Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta Val av ordförande och vice ordförande för stadsfullmäktige
186	Asia/4	Kaupunginhallituksen jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi Val av ledamöter i stadsstyrelsen för mandattiden som börjar i juni 2019
187	Asia/5	Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi Val av ledamöter i stadsstyrelsens koncernsektion för mandattiden som börjar i juni 2019
188	Asia/6	Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi Val av ledamöter i stadsstyrelsens näringslivssektion för mandattiden som börjar i juni 2019
189	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupa- jaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta Val av ersättare i stadsmiljönämnden samt ledamot och vice ordförande i miljö- och tillståndssektionen
190	Asia/8	Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2018 Miljörapport för Helsingfors stad 2018
191	Asia/9	Vuokrausperiaatteiden vahvistaminen Urhea-hallin tontille Arrendeprinciper för tomten för Urhea-halli
192	Asia/10	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntolarakennusten tontille (Tapaninkylä, Tapaninvainio, tontti 39049/5) Arrendeprinciper för en tomt för internatbyggnader (Staffansby, Staf- fansslätten, tomten 39049/5)
193	Asia/11	Etelä-Haagan Orapihlajatien ja Paatsamatien alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12501) Detaljplaneändring för Hagtornsvägens och Frangulavägens område i Södra Haga (nr 12501)
194	Asia/12	Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Lapinlahden sairaala-alueen säilyt-

05.06.2019

-
- tämisestä yleishyödyllisessä käytössä
Den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen om bevarande av Lappvikens sjukhusområde i allmännyttigt bruk
- 195 Asia/13 Valtuutettu Pia Kopran aloite Hietaniemen rannan rauhoittamisesta festivaaleilta
Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om fredning av Sandudds strand från festivaler
- 196 Asia/14 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite esiintymislavan rakentamisesta Alppipuistoon
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om en estrad till Alpparken
- 197 Asia/15 Valtuutettu Seija Muurisen aloite ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hankkeesta
Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om ett projekt för främjande av välbefinnande och hälsa hos äldre
- 198 Asia/16 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta
Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om fysioterapi för mammor i samband med rådgivningstjänster
- 199 Asia/17 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite huume yliannostusten vasta-aineen saatavuuden helpottamisesta
Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om lättare tillgång till motmedel mot överdosering av narkotika
- 200 Asia/18 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite itsemurhien ehkäisyohjelmasta
Den av ledamoten Anna Vuorjoki väckta motionen om ett program för förebyggande av självmord
- 201 Asia/19 Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

05.06.2019

Asia/1

§ 183

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Liitteet

1 Läsnäololista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.06.2019

Asia/2

§ 184

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Pentti Arajärvi ja Emma Kari sekä varalle valtuutetut Arja Karhuvaara ja Sampo Terho.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Pentti Arajärvi ja Emma Kari sekä varalle valtuutetut Arja Karhuvaara ja Sampo Terho.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 185

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta

HEL 2019-005463 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen valtuutettu Otso Kivekään sekä ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen valtuutettu Harry Bogomoloffin ja toiseksi varapuheenjohtajakseen valtuutettu Paavo Arhinmäen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Käsittely

Valtuutettu Daniel Sazonov ehdotti kaupungin puheenjohtajaksi valtuutettu Otso Kivekäästä, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valtuutettu Harry Bogomoloffia ja toiseksi varapuheenjohtajaksi valtuutettu Paavo Arhinmäkeä.

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 18 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Hallintosäännön 29 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kunkin vuoden kesäkuun ensimmäisessä kokouksessaan vuoden mittaiseksi toimikaudeksi keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Vuoden 2019 alussa valitun puheenjohtajiston toimikausi päättyy kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kesäkuussa.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 186

Kaupunginhallituksen jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2019-004823 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallitukseen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Vihr. <i>kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari</i>	Mikko Särelä
3.	Kok. <i>kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari</i>	Juha Hakola
4.	SDP <i>kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari</i>	Thomas Wallgren
5.	Vihr. <i>sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari</i>	Jasmin Hamid
6.	Kok. Daniel Sazonov	Jenni Pajunen
7.	Kok. Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Kok. Terhi Koulumies	Otto Meri
9.	Vihr. Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Vihr. Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP Tomi Sevander	Elisa Gebhard
12.	Vas. Veronika Honkasalo	Suldaan Said Ahmed
13.	Vas. Anna Vuorjoki	Mai Kivelä
14.	PS Mika Raatikainen	Mari Rantanen
15.	RKP Marcus Rantala	Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samalla kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
1. varapuheenjohtaja	Anni Sinnemäki
2. varapuheenjohtaja	Tomi Sevander

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti kaupunginhallituksen jäseniksi Veronika Honkasaloa ja Anna Vuorjokea sekä varajäseniksi Suldaan Said Ahmedia ja Mai Kivelää.

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti kaupunginhallituksen jäsenet Anna Vuorjoen ehdotuksen mukaisesti täydennettynä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallitukseen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Vihr. <i>kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari</i>	Mikko Särelä
3.	Kok. <i>kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari</i>	Juha Hakola
4.	SDP <i>kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari</i>	Thomas Wallgren
5.	Vihr. <i>sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari</i>	Jasmin Hamid
6.	Kok. Daniel Sazonov	Jenni Pajunen
7.	Kok. Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Kok. Terhi Koulumies	Otto Meri
9.	Vihr. Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Vihr. Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP Tomi Sevander	Elisa Gebhard

12. Vas.
13. Vas.
14. PS Mika Raatikainen Mari Rantanen
15. RKP Marcus Rantala Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
1. varapuheenjohtaja	Anni Sinnemäki
2. varapuheenjohtaja	Tomi Sevander

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 30 §:n 1 momentin mukaan kunnassa on oltava kunnanhallitus.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan kaupungin hallitus johtaa kaupunginvaltuuston alaisena kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit jäseninä. Jokaisella kaupunginhallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen muut jäsenet ja varajäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä sille ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä vaalittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä esitettyä 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 392

HEL 2019-004823 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallitukseen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Vihr. <i>kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari</i>	Mikko Särelä
3.	Kok. <i>kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari</i>	Juha Hakola
4.	SDP <i>kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari</i>	Thomas Wallgren
5.	Vihr. <i>sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari</i>	Jasmin Hamid
6.	Kok. Daniel Sazonov	Jenni Pajunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.06.2019

Asia/4

7.	Kok.	Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Kok.	Terhi Koulumies	Otto Meri
9.	Vihr.	Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Vihr.	Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP	Tomi Sevander	Elisa Gebhard
12.	Vas.		
13.	Vas.		
14.	PS	Mika Raatikainen	Mari Rantanen
15.	RKP	Marcus Rantala	Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
1. varapuheenjohtaja	Anni Sinnemäki
2. varapuheenjohtaja	Tomi Sevander

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää kaupunginhallituksen jäseniksi, varajäseniksi ja 1. varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestarin varajäseneksi Mikko Särelä
- sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarin varajäseneksi Jasmin Hamid
- jäseneksi Kaisa Hernberg, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Kiesiläinen
- jäseneksi Ozan Yanar, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Fatim Diarra
- 1. varapuheenjohtajaksi Anni Sinnemäki

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

05.06.2019

Asia/4

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 187

Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2019-004821 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Kok. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Kok. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Vihr. Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Vihr. Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	Vas. Veronika Honkasalo	Suldaan Said Ahmed
9.	PS Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samalla kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori
Varapuheenjohtaja	Jasmin Hamid

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti kaupunginhallituksen konsernijaoston jäseneksi Veronika Honkasaloa ja varajäseneksi Suldaan Said Ahme-dia.

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenet Anna Vuorjoen ehdotuksen mukaisesti täydennetty-nä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupungin-
hallituksen konsernijaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset vara-
jäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Kok. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Kok. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Vihr. Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Vihr. Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	Vas.	
9.	PS Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori
Varapuheenjohtaja	Jasmin Hamid

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 4 §:n mukaan kaupungin-
hallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konsernioh-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

jauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä vaalittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;

- henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

05.06.2019

Asia/5

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 393

HEL 2019-004821 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Kok. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Kok. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Vihr. Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Vihr. Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	Vas.	
9.	PS Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori
Varapuheenjohtaja	Jasmin Hamid

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää konsernijaoston jäseniksi, varajäseniksi ja varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- jäseneksi Jasmin Hamid, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Särelä

05.06.2019

- jäseneksi Mikko Kiesiläinen, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Anni Sinnemäki
- varapuheenjohtajaksi Jasmin Hamid

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 188

Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2019-004851 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Pia Pakarinen
2.	Kok. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Kok. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Vihr. Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Vihr. Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Vihr. Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	Vas. Suldaan Said Ahmed	Mai Kivelä
9.	RKP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samalla kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
Varapuheenjohtaja	Ozan Yanar

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi Suldaan Said Ahmedia ja varajäseneksi Mai Kivelää.

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenet Anna Vuorjoen ehdotuksen mukaisesti täydennettyinä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060

05.06.2019

Asia/6

jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupungin-
hallituksen elinkeinojaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset vara-
jäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Pia Pakarinen
2.	Kok. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Kok. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Vihr. Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Vihr. Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Vihr. Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	Vas.	
9.	RKP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
Varapuheenjohtaja	Ozan Yanar

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 3 §:n mukaan kaupungin-
hallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-,
maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa. Jaostossa on 9 jäsentä. Pormestari toimii jaoston puheenjohtajana. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä vaalittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yh-

teisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä esitettyä 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 394

HEL 2019-004851 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Pia Pakarinen
2.	Kok. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Kok. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Vihr. Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Vihr. Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Vihr. Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	Vas.	
9.	RKP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
Varapuheenjohtaja	Ozan Yanar

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää elinkeinojaoston jäseniksi, varajäseniksi ja varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- jäseneksi Ozan Yanar, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sanna Vesikansa
- jäseneksi Anni Sinnemäki, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Särelä
- jäseneksi Fatim Diarra, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Kaisa Hernberg
- varapuheenjohtajaksi Ozan Yanar

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja

05.06.2019

Asia/6

Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 189

Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupajaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

HEL 2019-005751 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Leo Straniukselle eron kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupajaoston varapuheenjohtajan ja jäsenen luottamustoimista
- valitsi Sameli Sivosen varajäseneksi (Amanda Pasasen henkilökohtainen varajäsen) kaupunkiympäristölautakuntaan ja
- valitsi Sameli Sivosen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 14.5.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Leo Straniuksen (Vihr.) 7.6.2017 § 267 varajäseneksi kaupunkiympäristölautakuntaan sekä § 268 jäseneksi ja va-

rapuheenjohtajaksi ympäristö- ja lupajaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Leo Stranius pyytää 14.5.2019 eroa kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupajaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan luottamustoimista muiden luottamustehtävien vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 14.5.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 387

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2019-005751 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Leo Straniukselle eron kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupajaoston varapuheenjohtajan ja jäsenen luottamustoimista
- valitsee Sameli Sivosen varajäseneksi (Amanda Pasasen henkilökohtainen varajäsen) kaupunkiympäristölautakuntaan ja
- valitsee Sameli Sivosen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen nimi korjattiin teknisenä korjauksena päätösehdotukseen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 190 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2018

HEL 2018-013307 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

- 1 Saatuaan tiedoksi ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuudet, miten lumen kaatoa mereen voidaan välttää jo ensi talvena. (Sirpa Asko-Seljavaara)
- 2 Merkitessään tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018 kaupunginvaltuusto edellyttää Helsingin kaupungin kiinnittävän jatkossa erityistä huomiota niittyverkoston ja niittyjen ylläpitämien monimuotoisten biotooppien suojeluun. (Atte Kaleva)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Saatuaan tiedoksi ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuudet, miten lumen kaatoa mereen voidaan välttää jo ensi talvena.

Valtuutettu Atte Kaleva ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Merkitessään tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018 kaupunginvaltuusto edellyttää Helsingin kaupungin kiinnittävän jatkossa erityistä huomiota niittyverkoston ja niittyjen ylläpitämien monimuotoisten biotooppien suojeluun.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Saatuaan tiedoksi ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuudet, miten lumen kaatoa mereen voidaan välttää jo ensi talvena.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 76

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohi-salo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Si-nikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Fatim Diarra, Osmo Soininvaara

Poissa: 7

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdot-taman toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Atte Kalevan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

JAA-ehdotus: Merkitessään tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018 kaupunginvaltuusto edellyttää Helsingin kaupungin kiinnittävän jatkossa erityistä huomiota niittyverkoston ja niittyjen ylläpitämien monimuotoisten biotooppien suojeluun.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 75

Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Zahra Abdulla, Eveliina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen

Poissa: 6

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Hannu Oskala, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Atte Kalevan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2018

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion laatimisohteet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmia, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan vaikutuksia ympäristöön sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Jatkossa ympäristöraportissa raportoidaan myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman ja sopeutumislinjausten 2019–2025 edistymistä. Toimialojen ja liikelaitosten vastaukset ja ympäristötilinpitotiedot julkaistaan avoimena datana ja koko raportti tullaan julkaisemaan osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tietoja kaupungin toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingissä toteutetaan modernia ilmastovastuuta. Tavoitteena on vähentää päästöjä 60 prosenttia vuoteen 2030 ja olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Hiileneutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa yksimielisesti joulukuussa 2018. Ohjelma sisältää 147 toimenpiteitä vastuuorganisaatioineen ja aikatauluineen. Ohjelmaa valmisteltiin avoimesti ja siihen osallistui laaja joukko henkilöitä kaupungilta ja sidosryhmistä. Lisäksi teetettiin ulkopuolisilla konsulttitoimistoilla liikenteen sekä rakentamisen ja rakennuksiin liittyvät päästö- ja kustannusvaikutusarviot sekä pyydettiin lausunnot ja VTT:n toimesta tehtiin elinkeinovaikutusten arviointi. Niiden perusteella toimenpideohjelmaan lisättiin uusia toimenpiteitä ja muokattiin olemassa olevia. Elinkeinoelämän toiveen mukaan päätettiin perustaa yritysfoorumi, joka seuraa toimenpideohjelman toteutumista. Toimenpideohjelman seurantaan on kehitetty avoimesti verkossa saatavilla olevaa seurantatyökalua, josta kuka tahansa kiinnostunut voi seurata toimenpiteiden etenemistä. Vuonna 2018 seurantatyökalusta valmistui demoversio.

Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt olivat noin 27 prosenttia alemmat kuin vuonna 1990. Kaupungin kasvihuonekaasujen kokonaispäästötavoite vuodelle 2020 on 30 prosentin vähennys. Tavoite on mahdollista saavuttaa, mutta tämä riippuu etenkin kaukolämmön tuotannon polttoainejakaumasta sekä joukkoliikenteen uusiutuvan polttoaineen osuudesta vuonna 2020.

Kaupungin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset päivitettiin syksyllä 2018 ja ovat kaupunginhallituksessa pöydällä. Sopeutumislinjaukset 2019–2025 on suunnitelma, jota toteuttamalla Helsinki voi sopeutua ilmastonmuutokseen. Sopeutumisvisio esittelee, millainen on ilmastonkestävä Helsinki vuonna 2050. Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimialalle perustettiin ilmastonmuutokseen sopeutumisen työryhmä. Työ aloitettiin tunnistamalla toimialan näkökulmasta keskeiset ilmastonmuutoksen vaikutukset. Ensimmäiseksi kehittämiskohteeksi valittiin helteisiin varautuminen. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin hulevesiohjelman vuonna 2018 ja kaupungin asuntotonttien tontinluovutusehtoihin sisällytettiin hulevesiä koskeva ehto.

Kaupunkiorganisaation energiatehokkuus on uusi osio ympäristöraportissa. Osio liitettiin ympäristöraporttiin päällekkäisen raportoinnin karsimiseksi. Helsingin kaupungin energiansäästötyötä koordinoi Energiansäästötyöryhmä, joka aloitti toimintansa syksyllä 2018. Kaupunkikonsernin päästöt ovat 15 prosenttia koko kaupungin päästöistä ja tästä osuudesta noin 95 prosenttia aiheutuu rakennusten energiankulutuksesta. Helsingin kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus vuonna 2018 oli noin 1 712 GWh, mikä oli noin prosentin enemmän kuin vuonna 2017. Kiinteistöjen energiankulutukset ovat noudattaneet edellisen vuoden tasoa, ainoastaan kaukojäähdytyksen osuus on kasvanut uusien kaukojäähdytyskohteiden myötä. Yleisten alueiden ja valaistuksen sähkönkulutusta on saatu vähennettyä vuodesta 2017 energiatehokkuustoimenpiteiden ansiosta.

Smart & Clean -säätio on käynnistänyt seitsemän vaikuttavaa muutospojektia, joissa on mukana jo 100 yritystä. Uudenlaisia ratkaisuja rakennetaan muun muassa ilmanlaadun, korjausrakentamisen, liikenteen, hulevesien laadunhallinnan ja muovin kiertotalouden parissa. Helsinki Metropolitan Air Quality Testbed (HAQT) -projektissa luodaan pääkaupunkiseudulle tiheää ja tarkkaa ilmanlaadun mittausjärjestelmää. Bio Sata -projektissa HSL:n bussit ja Staran työkoneet siirtyvät käyttämään kokonaan jäte- ja tähdepohjaisia biopolttoaineita vuoteen 2020 mennessä.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvää. Kuitenkin EU:n ilmanlaatudirektiivin terveysperusteinen typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy yhä

paikoitellen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Myös hengittävien hiukkasten eli katupölyn osalta raja-arvon ylitysriski on yhä olemassa. Pientaloalueilla ilmanlaadun heikentymistä aiheuttaa puun pienpoltto takoissa ja kiuksissa.

Ympäristömelu vaikuttaa vahvasti elinympäristön laatuun ja yleiseen viihtyvyyteen. Suurin meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä on tieliikenne. Helsingin kaupungin meluntorjuntaa ohjaa meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022. Sen keskiössä on meluhaittojen ennaltaehkäisy maankäytön ja liikenteen suunnittelun keinoin. Lisäksi tarvitaan melutasojen alentamiseen liittyviä toimia, kuten melua vaimentavia katupäälysteitä, nopeusrajoitusten alentamista ja nastarenkaiden käytön vähentämistä. Periaatteet nopeusrajoitusten määrittämiseksi hyväksyttiin vuonna 2018. Nopeusrajoitukset tulevat laskemaan suuressa osassa kaupunkia, millä on vaikutusta myös meluun. Nopeusvalvontakameroiden ja nopeusnäyttöjen määrää kaupungissa on lisätty. Hyvän etukäteistiedottamisen on todettu vähentävän asukkaiden kokemaa meluhäiriötä niin rakennus- ja saneeraustöiden kuin ulkoilmakonserttienkin osalta.

Kaupunkipyöräpalvelu laajentui Espooseen. Käyttäjien toiveesta kausi alkoi jo huhtikuussa. Helsingissä pyörillä ajettiin 2,8 miljoonaa matkaa ja kaupungin teettämän selvityksen mukaan kaupunkipyörien käyttöaste on maailman kärkeä. Palvelu ylitti taloudelliset tavoitteensa vuonna 2018 ja pyörämäärän tasaamiseen lanseerattiin asemilla kysyntää enustava järjestelmä.

Helsingin ja Turun toisen yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman 2014–2018 visio oli puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri. Ohjelman alakohitteen yhteensä yli 80 toimenpiteestä oli vuoden 2018 lopussa aloitettu 24, käynnissä 40, ja yhdeksän oli valmistunut. Monet käynnissä olevat asiat eivät koskaan tule ”valmiiksi” vaan ovat muuttuneet uusiksi pysyviksi toimintatavoiksi. Erityisesti roskaantumiseen, laivaliikenteeseen, virkistysveneilyyn ja viestintään liittyvät toimet ovat vauhdittuneet. Vuoden 2018 aikana useat Itämeri-toimenpideohjelmassa olleet keskenraiset asiat siirtyivät kaupungin uuden hulevesiohjelman edistettäväksi, ja suunnitelmalliseen vesialueiden käyttöön liittyviä toimia merellisen strategian piiriin. Pääosin vuoden 2018 aikana valmisteltiin myös uusi, järjestyksessään kolmas Helsingin ja Turun yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma vuosiksi 2019–2023.

Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 toteuttaminen jatkui. Kallahden matalikon luonnonsuojelualueelle laadittiin perustamisesitys sekä hoito- ja käyttösuunnitelma. Maununnevan luonnonsuojelualueelle laadittiin esitys laajennuksesta ja alueelle tehtiin uusi, päivitetty hoito- ja

käyttösuunnitelma, johon sisällytettiin sekä aiemmin perustettu luonnonsuojelualue että uusi laajennusosa. Haltialanmetsän luonnonsuojelualueelle valmistui hoito- ja käyttösuunnitelma.

Merkittävimpiä kaupungin hoitamia pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asumiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsaa-
ren projektialueet. Lisäksi käynnissä on Vuosaaren kaatopaikan kunnostus. Yleisten alueiden rakentamisessa hyötykäyttettiin vuonna 2018 yhteensä 734 800 tonnia kaivumassoja ja kiviaineiksia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 4,5 miljoonaa euroa ja 840 000 litraa polttoainetta ja päästöt vähenivät 2 093 t CO₂e. Kaivumassojen ja kiviaineksien koordinoitu hallinta ja hyötykäyttö on oiva esimerkki rakentamisen kiertotaloudesta.

Ekokompassi -ympäristöjärjestelmä on käytössä tai rakenteilla kolmella toimialalla tai niiden osassa, kahdessa liikelaitoksessa sekä 12 tytäryhteisössä. Ekokompassi -järjestelmien laajentaminen toimipaikkakohtaisista järjestelmistä palvelukokonaisuus- ja toimialakohtaisiin järjestelmiin aloitettiin vuonna 2018. Ekokompassia rakennetaan muun muassa liikunnan palvelukokonaisuudelle, kaupunkiympäristön toimialalle, nuorisopalveluille sekä Helsinki Biennaali 2020 -tapahtumalle. Vuoden 2018 lopulla kaupungin emo-organisaatiossa toimi 705 koulutettua ekotukihenkilöä. Koulutettuja ekotukihenkilöitä toimii myös useissa tytäryhteisöissä. Kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit -verkostoon liittyi vuonna 2018 ennätysmäärä uusia kumppaneita. Verkostossa on nyt jo yli 80 suurta yritystä ja tukijäsentä.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 91 miljoonaa euroa (2,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Suurimmat kuluerät aiheutuivat ilmastonsuojelusta (33 %), alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta (23 %) sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä (18 %). Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 135 miljoonaa euroa (21,5 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämiseen (HKL:n kalustohankinnat) sekä pilaantuneen maaperän puhdistamiseen. Ympäristötuotot olivat noin 6 miljoonaa euroa (0,5 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista). Ympäristötuotot laskivat merkittävästi, koska Korkeasaaren eläintarha, jonka tuotot ovat muodostaneet suurimman osan ympäristötuotoista, ei ole enää osa emo-organisaatiota.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

05.06.2019

Asia/8

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 388

HEL 2018-013307 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018.

Käsittely

27.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Pirita Kuikka. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

§ 191

Vuokrauseriaatteiden vahvistaminen Urhea-hallin tontille

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti 22. kaupunginosassa (Vallila) korttelissa 22586 tontilla 3 sijaitsevan karttaliitteeseen merkityn 5 973 m²:n suuruisen maa-alueen (osa kiinteistöä 91-022-0586-0003) vuokrauseriaatteet 31.12.2059 saakka seuraavasti:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948, on 166 039,73 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin enintään 31.12.2028 asti. Perittävä vuokra on 83 019,86 euroa (alv. 0 %). Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alusta, jolloin urheiluhallin rakennustyöt alkavat. Jos kerrosneliömetrien määrä rakennusvaiheessa muuttuu, vuokra täsmennetään vastaamaan toteutuneita kerrosneliömetrejä.

2

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Urhea-halli Oy:n hakemus tontin vuokrasopimukselle
- 2 Urhea-kampushankkeen esittelymateriaali 2.4.2019
- 3 Urhea-hallin hankesuunnitelma

4	Urhea-hallin havainnekuva
5	Urhea-hallin arkkitehtipiirustukset
6	Vuokra-alueen kartta
7	Vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Urhea-halli Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Urhea-halli Oy:n hakemus

Urhea-halli Oy on hakenut kaupungilta Mäkelänrinteen lukion ja Uintikeskuksen väliin sijoittuvan tontin vuokraamista. Alueelle on tarkoitus rakentaa Urhea-halli, jonka tilat tarjoavat harjoittelumahdollisuuden useiden eri lajien urheilijoille. Urhea-halli Oy tulee kustannuksellaan vastaamaan urheiluhallin rakentamisesta ja ylläpidosta.

Urhea-halli on keskeinen osa Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävän Urhea-kampuksen rakentamista. Halli on tarkoitus rakentaa Mäkelänrinteen lukion ja Uintikeskuksen yhteyteen. Kampukselle on suunnitteilla myös Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö Hoasin asuinkerrostalo opiskeleville urheilijoille.

Urhea-halliin on suunniteltu harjoitustilat mm. voimistelulle, sisäpalloilulajeille, yleisurheilulle, painille ja judolle sekä yleisharjoittelutilat kaikkien lajien urheilijoille. Harjoitustilojen lisäksi halliin on tarkoitus rakentaa lihashuolto- ja palautumiskeskus sekä lääkäri- ja testausasema. Harjoitushalli palvelee ensisijaisesti Pääkaupunkiseudun urheiluakatemian urheilijoita, Mäkelänrinteen lukion ja muiden alueen koulujen opiskelijoita sekä helsinkiläisiä urheiluseuroja.

Urhea-halli Oy:n alkuperäiset omistajat ovat Urhea-säätiö, Koripallosäätiö, Kisahallisäätiö, Urheiluopistosäätiö, Suomen Urheiluliitto ja Suomen Voimisteluliitto. Helsingin kaupunki on tämän vuoden alussa tullut Urhea-hallin osakkaaksi 28 %:n osuudella.

Kaupunkistrategia ja aiemmat päätökset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävää Urhea-kampuksen rakentamista edistetään.

Kaupunginhallitus on 13.11.2017 § 1 005 varannut nyt vuokrattavan alueen Urhea-säätiölle hallin suunnittelua varten. Kaupunginvaltuusto on 12.9.2018 § 233 hyväksynyt Mäkelänrinteen urheilukampuksen asemakaavan, joka mahdollistaa lukion ja urheilutoimintojen laajentamisen. Lisäksi kaupunginvaltuusto on 13.3.2019 § 102 hyväksynyt Mäkelänrinteen lukion laajennuksen hankesuunnitelman, joka yhdistää lukion ja Urhea-hallin rakennukset toisiinsa.

Voimassa oleva asemakaava ja alueen hallinta

Vuokrattava alue sijaitsee 22. kaupunginosassa (Vallila) korttelissa 22586 tontilla 3 ja sen pinta-ala on 5 973 m². Alue on voimassa olevassa asemakaavassa (12490) urheilu- ja virkistyspalvelualue (VU). Asemakaavan sallima rakennusoikeus vuokra-alueella on 16 000 kem². Alue on tällä hetkellä kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa.

Vuokran määrittely

Vuokran määrittelyssä noudatetaan liikuntalautakunnan 22.1.2015 § 4 hyväksymiä maa-alueiden vuokrauksen yleisperiaatteita.

Vuokra on määriteltävä rakennettavan urheiluhallin 14 206 kem²:n mukaan. Liikuntalautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan maan pääoma-arvona pidetään 12 euron kerrosneliömetrihintaa, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua 100. Vuoden 2018 keskiarvoindeksillä (ind. 1948) se on 233,76 euroa/kem². Vuosivuokra on 5 % alueen pääoma-arvosta. Täysimääräinen vuosivuokra on siten 14 206 kem² x 12 euroa/kem² x 19,48 x 5 % = 166 039,73 euroa. Jos kerrosneliömetrien määrä rakennusvaiheessa muuttuu, vuokra täsmennetään vastaamaan toteutuneita kerrosneliömetrejä.

Liikuntalautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Perittävä vuosivuokra on siten 83 019,86 euroa (alv. 0 %). Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrauden päättymistä.

Vuokralaisella on etuoikeus vuokra-ajan päättyessä saada alue uudelleen vuokralle, jos se vuokrataan samaan tarkoitukseen. Muut vuokraukseen liittyvät ehdot on kirjattu liitteenä olevaan vuokrasopimusluonnokseen.

Valtiontukisäännösten soveltaminen

Kaupungin antama tuki Urhea-halli Oy:lle ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista jäsenvaltioista (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Toimivalta alueiden vuokraamisessa ja asian jatko

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet. Vuokrausperiaatteiden määrittämisen jälkeen kaupunkiympäristön toimiala voi vuokrata alueen sisäisellä vuokrasopimuksella kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi päättää hallinnassaan olevien maa-alueiden vuokraamisesta enintään 10 vuoden ajaksi. Pidemmistä vuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus. Jos valtuusto hyväksyy vuokrausperiaatteet esityksen mukaisesti, kaupunginhallituksen tarkoituksena on päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vuokraamaan alue Urhea-halli Oy:lle 31.12.2059 saakka.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Urhea-halli Oy:n hakemus tontin vuokrasopimukselle
- 2 Urhea-kampushankkeen esittelymateriaali 2.4.2019
- 3 Urhea-hallin hankesuunnitelma
- 4 Urhea-hallin havainnekuva
- 5 Urhea-hallin arkkitehtipiirustukset
- 6 Vuokra-alueen kartta
- 7 Vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Urhea-halli Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 391

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa 22. kaupunginosassa (Vallila) korttelissa 22586 tontilla 3 sijaitsevan karttaliitteeseen merkityn 5 973 m²:n suuruisen maa-alueen (osa kiinteistöä 91-022-0586-0003) vuokrausperiaatteet 31.12.2059 saakka seuraavasti:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948, on 166 039,73 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin enintään 31.12.2028 asti. Perittävä vuokra on 83 019,86 euroa (alv. 0 %). Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alusta, jolloin urheiluhallin rakennustyöt alkavat. Jos kerrosneliömetrien määrä rakennusvaiheessa muuttuu, vuokra täsmennetään vastaamaan toteutuneita kerrosneliömetrejä.

2

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.06.2019

Asia/9

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 09.04.2019 § 66

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Eesitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata Urhea-halli Oy:lle Helsingin kaupungin 22. kaupunginosassa (Vallila) sijaitsevan karttaliitteeseen merkityn 5 973 m²:n suuruisen maa-alueen (osa kiinteistöä 91-022-0586-0003) liikuntatoimintaa varten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöhemmin päättämistä ajankohdasta lukien kaupunkiympäristötoimialan määrittelemän sisäisen vuokrauksen vuokrausajan puitteissa, kuitenkin enintään 31.12.2059 saakka seuraavin ehdoin:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948 on 166 039,73 (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950=100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruisia perusvuosivuokraa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Perittävä vuokra on 83 019,86 euroa (alv. 0 %).

Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratuokauden päättymistä.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alusta, jolloin urheiluhallin rakennustyöt alkavat.

Vuokra täsmennetään, mikäli urheiluhallin rakennettavat kerrosneliömetrit muuttuvat.

2

05.06.2019

Asia/9

Maa-alueen vuokrasopimus voidaan solmia edellyttäen, että vuokra-kohteena olevan maa-alueen hallintaoikeus siirretään kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

3

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Käsittely

09.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Petteri Huurre
Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolain 28.1 § 5).

26.03.2019 Poistettiin

Esittelijä

ulkoilupalvelupäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Jyrki Inkinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87904
jyrki.inkinen(a)hel.fi

§ 192

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntolarakennusten tontille (Tapaninkylä, Tapaninvainio, tontti 39049/5)

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) sijaitsevan asuntolarakennusten tontin (AS) 39049/5 ja siitä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tapaninkylässä sijaitseva asuntolarakennustentontti (39049/4 sittemmin muodostettu tontti 39049/5) on kiinteistölautakunnan päätöksellä 1.12.2016 § 484 vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille hoivapalvelutarkoituksiin 16.12.2016 - 31.12.2045 väliseksi ajaksi. Tontille ei vuokraushetkellä ollut vielä vahvistettu vuokrausperiaatteita, joten tontti vuokrattiin alle 30 vuodeksi. Samalla kiinteistölautakunta päätti, että tontin vuokrasopimuksen vuokra-aikaa jatketaan myöhemmin tehtävän kaupunginvaltuuston vuokrauserusteita koskevan päätöksen mukaisesti. Tonttia ja sen korttelia 39049 koskeva asemakaavan muutos nro 12432 on tullut lainvoimaiseksi 18.5.2018, joten tontille on nyt aiheellista vahvistaa vuokrausperiaatteet.

Tontille on vuonna 2016 toteutettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosrakennukseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asuminen on siten Y-tilan luonteista tilaa.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Alueella on voimassa asemakaavan muutos nro 12432, joka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 27.3.2018 ja se on tullut voimaan 18.5.2018.

Sisäasianministeriön 26.2.1960 vahvistaman asemakaavan muutoksen nro 4673 mukaan tontti 39049/2 kuuluu yleisten rakennusten korttelialueeseen (Y). Tontista 39049/2 on 31.8.2015 hyväksytyllä tonttijaolla nro 12670 muodostettu tontit 39049/3 ja 4. Tontin 39049/4 rakennusoikeus on 2 451 k-m² (tonttitehokkuusluku e=0.75), pinta-ala 3 268 m² ja osoite Rasinkuja 4. Tontti 39049/4 on merkitty kiinteistörekisteriin 29.10.2015.

Tontista 39049/4 sekä noin 160 m² osasta rakentamatonta katualuetta on muodostettu 29.6.2018 hyväksytyllä tonttijaolla nro 13160 tontti 39049/5.

Asemakaavan muutoksen nro 12432 mukaan tontti 39049/5 kuuluu asuntolarakennusten korttelialueeseen (AS) ja sen rakennusoikeus on 900 k-m². Tontin pinta-ala on 3 428 m² ja sen osoite on Rasinkuja. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 13.7.2018.

Asemakaavakartta on liitteenä 2. Tonttitiedot ilmenevät liitteessä 3.

Varauspäätökset

Kaupunginhallitus on 7.11.2011 § 1000 tekemällään päätöksellä varannut Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) korttelin 39049 tontin 2 Espero Care Oy:lle valtion tukemien erityisryhmille tarkoitettujen vuokra-asuntojen eli palvelukodin rakennuttamista varten 31.12.2012 saakka. Kiinteistölautakunta on 2.5.2013 § 219 ja 12.6.2014 § 3409 päättänyt jatkaa varausta, siten että varaus oli voimassa 30.6.2015 saakka.

Kaupunginhallitus on 8.12.2014 § 1303 muuttanut varausta muun muassa seuraavasti:

- Tontti varataan mielenterveyskuntoutujien hoivakodin suunnittelua sekä vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka siten, että hoivakotihankkeen osalta tontin va-

rauksensaajina ovat Espero Care Oy ja Avain Palvelukodit Oy sekä vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen osalta varauksensaajana on Avain Rakennuttaja Oy.

Päätökset ovat liitteenä 4 ja 5.

Tontin vuokraus

Kiinteistöviraston tonttiosaston asuntotonttitoimiston toimistopäällikkö päätti 9.10.2015 § 282 vuokrata Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) korttelin 39049 hyväksytyn tonttijaon nro 12670 mukaista tonttia 4 vastaavan alueen Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille (Y-tunnus 2685842-7) rakennusluvan hakemista varten ajaksi 1.10.2015 - 31.3.2016 päätöksessä mainituin ehdoin.

Edelleen kiinteistölautakunta päätti 1.12.2016 § 484 vuokrata Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille tontin 39049/4 hoivapalvelutarkoituksiin 16.12.2016 - 31.12.2045 väliseksi ajaksi. Tontille 39049/4 ei vuokraushetkellä ollut vielä vahvistettu vuokrausperiaatteita, joten se vuokrattiin enintään 30 vuodeksi. Kiinteistölautakunta on samalla päättänyt, että tontin vuokrasopimuksen mukaista vuokra-aikaa jatketaan myöhemmin tehtävän kaupunginvaltuuston vuokrausperiaatteita koskevan päätöksen mukaisesti.

Päätös on liitteenä 6.

Maaperä

Käytettävissä olevien tietojen perusteella vuokrausperiaate-esityksen kohteena olevalla tontilla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Maaperäkartan mukaan tontilla on ollut täyttöä.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on pyritty johdonmukaiseen ja yhdenmukaiseen hinnoitteluun ottaen huomioon tontin sijainti ja käyttötarkoitus sekä alueelle aiemmin määritellyt vuokrausperiaatteet.

Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille on myönnetty rakennuslupa 16.2.2016. Tontille on toteutettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosrakennukseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asumistila on siten Y-tilan luonteista tilaa. Noudatetun käytännön mukaan Y-tontin hinta vastaa noin puolta kaupungin alueella käyttämistä vapaarahoitteisten asuntotonttien hinnoista. Koska hanke toteutetaan valtion korkotuella, tonttihinnoittelussa tulee myös noudattaa ARA:n hyväksymää hinnoittelua.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2007 § 207 päättänyt oikeuttaa kiinteistö-lautakunnan vuokraamaan Tapaninkylän asuntotontit 39052/2 ja 3 sekä 39163/1 pitäen vuosivuokran perusteena virallisen elinkustannusindek-sin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa 30 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa.

Edelleen kiinteistölautakunta on 18.12.2014 § 638 päättänyt vuokrata Tapaninkylän YSA-tontin 39090/15 (os. Kivitaskuntie 1) 30 vuodeksi pi-täen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana Y-tilan kerrosneliömetrihintana 16 euroa. Tontti on vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnoille ja sillä si-jaitsee vanhainkoti.

Vuokrausperiaate-esityksen kohteena olevalle tontille on rakennettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosraken-nukseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asumistilaa on siten pidettävä Y-tilan luonteista tilana. Noudatetun käytännön mukaan Y-tontin hinta vastaa noin puolta kaupungin alueella käyttämistä vapaarahoitteisten asunto-tonttien hinnoista. Koska hanke toteutetaan valtion korkotuella, tontti-hinnoittelussa tulee myös noudattaa ARA:n hyväksymää hinnoittelua.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Ottaen huomioon käytössä olevat vertailutiedot ja muut edellä esitetyt seikat esitetään tontin 39049/5 vuokra määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 18 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa. Hinnoittelussa on otettu rakennusoi-keuden yksikköhintaa laskevasti huomioon se, että ARA:n ohjeiden mukaan valtion tukemassa tuotannossa maanvuokran määrittelyssä tu-lee käyttää 4 %:n tuottokorkoa, mutta kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaisesti muun kuin asuntontin vuosivuokra tulee määrittellä 5 %:n tuottokoron mukaisesti.

Esitettävät vuokrausperiaatteet vastaavat nykyarvoltaan (10/2018, ind. 1960) 353 euron kerrosneliömetrihintaa.

Vuokra-ajaksi esitetään vakiintuneen käytännön mukaisesti noin 55 vuotta siten, että maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2075 saak-ka.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.06.2019

Asia/10

maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2019 § 368

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) sijaitsevan asuntolarakennusten tontin (AS) 39049/5 ja siitä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 623

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Rasinkuja

Esitys

05.06.2019

Asia/10

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- että Helsingin Tapaninkylässä sijaitsevan liitteessä 1 mainitun asuntolarakennustontin (AS) vuokrauseriaatteen vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74463
jessina.haapamaki(a)hel.fi

§ 193

Etelä-Haagan Orapihlajtien ja Paatsamatien alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12501)

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29081 tontin 11 ja korttelin 29082 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 6.3.2018 päivätyn ja 30.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12501 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

keskus rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristöä Etelä-Haagassa rantaradan ja kehäradan rautatiealueen koillispuolella. Alueille on sijoitettu yhteensä 24 450 k-m² uutta kerrostaloasumista. Asukasmäärä lisääntyy noin 600:lla asukkaalla. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,23$.

Orapihlajatie alueelle on suunniteltu neljä-viisikerroksisia asuinkerrostaloja. Alueella sijaitseva kallioinen kumpare on säilytetty rakentamattomana. Pysäköinti on sijoitettu osin kannen alle.

Paatsamatien alueelle on suunniteltu kuusikerroksista kerrostaloasumista. Kolmikerroksisilla rakennusosilla on pehmennetty rakentamisen liittymistä viereiseen Orapihlajapuistoon. Paatsamatien ja Orapihlajatie risteyksessä sijaitseva Isku Invest Oy:n entinen varastorakennus on suunniteltu purettavaksi. Kaikki pysäköinti on sijoitettu kaksikerroksiseen pysäköintihalliin alueen pohjoispäähän Isku Invest Oy:n varastorakennuksen tontilla olevalle pääosin valmiiksi louhitulle alueelle. Puistoyhteys Orapihlajapuistosta viereiseen Alppiruusu-alueeseen on säilytetty.

Kaavaratkaisun toteuttaminen mahdollistaa Etelä-Haagan täydennysrakentamisen olemassa olevan joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen, palvelualueella. Lähitöllä sijaitseva Huopalahden asema tulee olemaan tärkeä Raide-Jokerin vaihtoasema. Uudisrakentaminen on kaavamerkinnöin ja -määräyksin pyritty sovittamaan alueen vehreään miljööseen ja olemassa olevaan rakennuskantaan.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista ja kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Orapihlajatie alueella on voimassa kaksi asemakaavaa vuosilta 1960 ja 1975. Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on merkitty varasto-

rakennusten ja varastojen korttelialueeksi (Tv) sekä puisto- ja katualueeksi. Em. puustoinen kalliokumpare on merkitty luonnonvaraisena säilytettävänä korttelinosana (n).

Paatsamatien alueella on voimassa kolme eri asemakaavaa vuosilta 1952, 1960 ja 1985. Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on merkitty varastorakennusten korttelialueeksi (TV) sekä puisto- ja katualueeksi.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Pääosa Orajapihlajatie alueesta on Asunto oy Helsingin Orapihlajatie 24:n (YIT Rakennus Oy) omistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa voimassa olevan kaavan katualueet. Voimassa olevan kaavan puistoalueet ovat pääosin kaupungin omistuksessa; pieni puiston osa alueen eteläpäässä on yksityisessä omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Helsingin kaupunki omistaa Paatsamatien kaavamuutosalueen. Tyhjillään oleva varastorakennus osoitteessa Paatsamatie 10 on Isku Invest Oy:n omistuksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 27.3.–25.4.2018. Kaavaehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat täydennysrakentamisen sopivuuteen ympäristöönsä, puistoalueisiin, liikenteeseen, rakentamisen aikaisiin riskeihin ja palveluihin sekä vuorovaikutukseen ja asukkaiden mielipiteiden huomioon ottamiseen.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), liikenneviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomiot kohdistuivat mm. hulevesien johtamiseen, rakentamiseen rautatien läheisyydessä sekä rautatien aiheuttamaan melun ja tärinän huomioimiseen.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Liikennesuunnitelma

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), jonka mukaan:

- Orapihlajatie eteläreunalle välille Orapihlajatie 13–27 rakennetaan jalkakäytävä uuden asuinalueen edustalle
- Paatsamatien ja Laajasuontien laaja risteysalue muutetaan T-risteykseksi, jolloin osa nykyistä risteysaluetta voidaan muuttaa puistoksi, johon Orapihlajapuiston kaunis avokallioalue liittyy
- Orapihlajatie kolmea itäisintä risteystä selkeytetään: ajoradan kaavennuksilla ja kaarresäteiden tiukennuksilla hillitään autoilijoiden nopeuksia ja parannetaan suojateiden turvallisuutta.

Kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (12/2017, alv 0%) seuraavasti:

Katualueet	330 000 euroa
Puistot	200 000 euroa
Hulevesijärjestelyt (sis. johtosiirrot)	120 000 euroa
Kaukolämmön johtosiirrot	40 000 euroa
Sähköverkon johtosiirrot	35 000 euroa
Yhteensä	725 000 euroa

Lisäksi kaavan toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia Helen Sähköverkolle uuden muuntamon ja sähköverkon rakentamisesta noin 160 000 euroa. Kustannusarvio ei sisällä baanan rakentamista, eikä siihen liittyviä hulevesiverkon muutostarpeita.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tuloja tonttien myymisestä, rakennusoikeuden myynnistä ja vuokraamisesta, sekä yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Kaupungin maanomistukseen sijoittuvan uuden kaavoitettavan kerrosalan rakennusoikeuden arvo on noin 6 miljoonaa euroa. Maankäyttökorvauksista on sovittu maanomistajan kanssa käydyissä maapo liittisissa neuvotteluissa (kaupunginhallitus 6.5.2019, 325 §).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginhallitus hyväksyi 6.5.2019 (325 §) kaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen, joka on allekirjoitettu 11.4.2019.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva, 30.10.2018
- 3 Havainnekuva, 30.10.2018
- 4 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.06.2019

Liikennevirasto

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2019 § 369

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29081 tontin 11 ja korttelin 29082 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 6.3.2018 päivätyn ja 30.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12501 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

06.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 130

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Oraihlajatie 24

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) kiinteistön 91-420-1-1239-M601 omistajan Asunto Oy Helsingin Orapihlajatie 24:n (Y-tunnus 1806112-7) kanssa solmittavan liitteen nro 2 mukaisen sopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti oikeuttaa tonttipäällikön tai hänen valtuuttamansa allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkistuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA129-4)

30.10.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.12.2017 § 58

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Hankenumero 5244_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12501 pohjakartan kaupunginosassa 29 Etelä-Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12501
Kaupunginosa: 29 Etelä-Haaga
Kartoituksen työnumero: 49/2017
Pohjakartta valmistunut: 29.11.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 03.05.2017 § 36

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen esitteli Etelä-Haagassa Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristössä vireillä olevaa kaavamutosta, johon liittyy yksi nimeämistarve.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueella sijaitsevalle puistolle nimeä

Orapihlajapuisto–Hagtornsparken
(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (puutarhanhoito paikkakunnalla); liitynnäinen, Orapihlajatie mukaan.

Rakennusvirasto on käyttänyt esitettyä nimeä inventoinneissaan, ja nimi on ollut myös asukkaiden keskuudessa epävirallisessa käytössä.

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.3.2017

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1281-00/17, koskien Etelä-Haagan, Orapihlajatie ja Paatsamatien aluetta, asemakaavan muutosta. Määräaika on 24.3.2017 mennessä.

Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristöön Etelä-Haagaan suunnitellaan asuinkerrostaloja noin 600 asukkaalle.

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Rakennusviraston yhteyshenkilöinä kaavahankkeessa ovat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

§ 194

Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Lapinlahden sairaala-alueen säilyttämisestä yleishyödyllisessä käytössä

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Pentti Arajärvi ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätöksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet toteuttaa Lapinlahden sairaala-alueen koskevan kilpailun ensimmäisen vaiheen päätöksenteon yhteydessä myös kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen sisältyvä vaihtoehto, jonka mukaan kaupunki itse kunnostaa alueen rakennukset ja vuokraa ne edelleen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Pentti Arajärven ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätöksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet toteuttaa Lapinlahden sairaala-alueen koskevan kilpailun ensimmäisen vaiheen päätöksenteon yhteydessä myös kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen sisältyvä vaihtoehto, jonka mukaan kaupunki itse kunnostaa alueen rakennukset ja vuokraa ne edelleen.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 21

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Ei-äänet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Joel Harkimo, Otto Meri, Mia Nygård, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 48

Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 8

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Maria Ohisalo, Wille Rydman, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pentti Arajärven ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää vaihtoehdot säilyttää Lapinlahden sairaala ja sen ympäristö (rakennukset ja puisto) yleishyödyllisessä käytössä kansalais- ja pienyritystoiminnan sekä kansalaistapahtumien paikkana.

Kaupunkiympäristölautakunta on 11.12.2018, § 648 päättänyt kilpailun järjestämisestä Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten myymiseksi. Päätöksen mukaan kilpailuun otetaan mukaan myös ehdotukset, joissa esitetään hankkeita jotka perustuvat vuokramalliin. Vuokraaminen voi koskea joko kaikkia tai osaa kiinteistöistä. Mahdollista on myös vuokramalli joissa vuokraaja ottaa vastuulleen kaikki tarvittavat kunnostukset ja vastaa kunnostuksista omalla rahoituksellaan. Tällöin hakijan tulee esittää uskottava ja läpinäkyvä, kilpailun sisällölliset kriteerit täyttävä rahoitus- ja korjaussuunnitelma joka turvaa kiinteistön/kiinteistöjen rakennushistorialliset arvot. Samoin hakijan on esitettävä vuokrataso, jota se on valmis maksamaan. Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään mahdollistanut sen, että hanke voi olla myös vuokrapohjainen ja myös yleishyödylliset toimijat voivat osallistua kilpailuun.

Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi alueen rakennuksille haetaan kilpailumenettelyn kautta uusi omistaja tai vuokralainen, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa. Valtuustoaloitteessa esitetyt Lapinlahden sairaalan ja sitä ympäröivien rakennusten ja puiston säilyttämisen vaihtoehdot ja Lapinlahden alueelle sijoittuvat toimintamallit selvitetään kilpailumenettelyllä. Kilpailun ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2019.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon. Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 170

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 345

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään seuraava lause perusteluosan kolmannen kappaleen loppuun:

"Kilpailun ensimmäisen vaiheen päätöksenteon yhteydessä selvitetään myös vaihtoehto, jonka mukaan kaupunki itse kunnostaa alueen rakennukset ja vuokraa ne edelleen kohtuullisella vuokralla järjestö- ja kulttuuritoimintaan."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vaavuori, Ozan Yanar

Ei-äänet: 4

Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 10 - 4 (1 tyhjä).

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 189

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 11.12.2018, että Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi rakennuksille haetaan kilpailumenettelyn kautta uusi omistaja tai vuokralainen, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa nykyiset suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa.

Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään mahdollistanut sen, että hanke voi olla myös vuokrapohjainen ja myös yleishyödylliset toimet voivat osallistua kilpailuun.

Valtuustoaloitteessa esitetyt Lapinlahden sairaalan ja sitä ympäröivien rakennusten ja puiston säilyttämisen vaihtoehdot ja Lapinlahden alueelle sijoittuvat toimintamallit saadaan jo päätetyllä kilpailumenettelyllä selville. Kilpailun ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2019.

Käsittely

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 17 kokouksen asiana nro 2.

26.03.2019 Palautettiin

19.03.2019 Pöydälle

12.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Linnosmaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 74401
juhani.linnosmaa(a)hel.fi

§ 195

Valtuutettu Pia Kopran aloite Hietaniemen rannan rauhoittamisesta festivaaleilta

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki rauhoittaa Hietaniemen rannan ja sen lähialueet niin, ettei alueella järjestetä festivaaleja tai vastaavia tapahtumia. Samalla kaupunki selvittää tapahtumien järjestämiselle paremmin soveltuvia paikkoja.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Ulkotapahtumien ja festivaalien sesonkiaika on lyhyt, käytännössä kesä–elokuu sääolosuhteista johtuen. Kysyntä tapahtuma-alueista, jotka soveltuvat isoimmille tapahtumille ja festivaaleille, on paikoin ruuhkau-

tunut. Tapahtuma-alueen luonteesta ja sen ympäristöstä on tullut olennainen osa konserttien ja festivaalien kokonaisuutta.

Kaupunki on jatkuvassa muutoksessa ja käytössä olevien tapahtumapaikkojen tilanne elää. Olympiastadionin remontti on väliaikaisesti rajoittanut Helsingin tapahtumapaikkatarjontaa. Kaupunki pyrkii yhteistyössä tapahtumajärjestäjien kanssa löytämään erilaisia alueita tapahtumien profiiliin mukaan ja samalla jakamaan tapahtumakuormittavuutta eri alueille.

Hietaniemen rannan alue on kaupungin liikuntapalvelujen hallinnassa, ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan todennut sen olevan ensisijaisesti yleinen uimaranta. Rantakausi kesäkuulta elokuun puoliväliin on pääosin tapahtumavapaata aikaa. Poikkeuksen muodostavat pienimuotoiset tapahtumat, jotka eivät vahingoita aluetta tai aiheuta merkittävää haittaa uimarannan normaaliin käyttöön. Rantakauden ulkopuolella uimarantaa voidaan ajoittain käyttää tapahtumatointaan.

Helsingin pelastuslaitoksen mukaan Hietaniemen ranta ja sen lähialueet ovat sopineet hyvin siellä järjestettyjen tapahtumien yleisömäärälle ja toiminnot on voitu sijoittaa alueelle turvallisesti. Alueen pinta-ala on ollut riittävän suuri suhteessa yleisömäärään ja yleisö on mahtunut hyvin olemaan ja liikkumaan. Hätätilanteessa alueen sisällä voitaisiin tarvittaessa siirtyä turvallisempaan paikkaan.

Pelastuslaitoksen näkökulmasta haasteita tuo alueen sijoittuminen niemenkärkeen. Onnettomuustilanteessa alueen saavutettavuus huono, sillä sisäänkäynti, poistumisreitit ja pelastustiet ovat samoja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että poistuvat ihmiset hankaloittavat pelastuslaitoksen kulkua alueelle. Alueen matkapuhelinverkot eivät aina riitä kaikille käyttäjille ja avun hälyttäminen voi viivästyä.

Osa haasteista on kuitenkin sellaisia, joita voidaan ennakkosuunnittelun avulla pienentää (mm. kulkuteiden ja rakentamisen suunnittelu). Pelastuslaitos ei näe jatkossakaan estettä alueen käyttämiseen suurissa tapahtumissa, kun pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintamahdollisuuksien varmistamiseen, rakentamisen suunnitteluun ja matkapuhelinverkkojen riittävyteen kiinnitetään huomiota.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan todennut, että alueen käyttöä pitää täsmentää osana kaupunginkanslian johdolla valmisteltavaa tapahtumien tiekarttaa. Tapahtumien vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon tapahtumien aiheuttamat häiriöt joukkoliikenteelle, alueen asukkaille, ulkoilulle, veneilylle sekä alueella toimiville hautausmaille. Mikäli aluetta käytetään tapahtumiin, se on suunniteltava riittävän ajoissa ja yhteistyössä alueen muiden käyttäjien kanssa.

Tiekartassa tulee edellyttää suurtapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Laadittavat tiekartat ja toimenpidekortit tulee laatia alan ammattilaisten yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Tiekarttojen ja toimenpidekorttien tulee olla niin laadittuja, että virkamiehet, pelastusala, poliisi, järjestyshenkilöstö sekä vastuullinen järjestäjä pystyvät suunnittelemaan, toteuttamaan sekä johtamaan vastuualuettaan myös silloin, kun alueella tapahtuu järjestyshäiriöitä. Alueen hautarauhan turvaaminen on pyrittävä toteuttamaan ennalta siten, että Rikoslain 17 luvun 12. pykälää ei rikota.

Keväällä 2019 valmistuvan tapahtumien tiekartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Kehittämistyön tarkoituksena on, että tapahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla uuden kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista. Tapahtumallisuuden myötä Helsinki kansainvälistyy ja tapahtumia näkyy laajalla alueella koko kaupungissa.

Kaupungin vetovoimaisuuden kehittämisen lisäksi tapahtumien tiekartan tavoitteena on, että tapahtumallisuus on vastuullista ja toimivaa. Kaupunki on sitoutunut kaikessa toiminnassaan vastuullisuuteen ja se on keskiössä myös tapahtumallisuuden kehittämisessä. Kaupungin tavoitteena on olla toimiva alusta tapahtumille ja parempi kumppani tapahtumatoimijoille. Tapahtumia tuotetaan ja hyödynnetään siten, että kaupungin organisaation koko osaaminen on käytössä ja kehittyä.

Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty vuosille 2018–2021 laaja kokonaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittymistä monesta eri näkökulmasta. Konkreettisia toimenpiteitä on mm. tapahtumatuottajien rohkaiseminen järjestämään tapahtumia mahdollisimman laajalla alueella.

Kaupunki edellyttää kaikilta sen kanssa yhteistyötä tekevilta tapahtumajärjestäjiltä sitoutumista vastuulliseen toimintatapaan. Vuoropuhelua tapahtumajärjestäjien ja kaupungin välillä lisätään ja tapahtumatuottajille suunnattua tukimateriaalia kehitetään yhteistyössä. Tukimateriaaleista tärkeimpiä ovat tapahtuma-aluekortit, joissa nykyisille ja uusille tapahtumapaikoille määritellään yhä selvemmat käyttöehdot. Myös Hietaniemen rannasta tullaan tekemään oma tapahtuma-aluekortti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 171

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 319

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

06.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen:

Perusteluosan kappaleesta 9 poistetaan viimeinen lause: ”Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtumat voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.”

Korvataan lauseilla: "Laadittavat tiekartat ja toimenpidekortit tulee laatia alan ammattilaisten yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Tiekarttojen ja toimenpidekorttien tulee olla niin laadittuja, että virkamiehet, pelastusala, poliisi, järjestyshenkilöstö sekä vastuullinen järjestäjä pystyvät suunnittelemaan, toteuttamaan sekä johtamaan vastuualuettaan myös silloin, kun alueella tapahtuu järjestyshäiriöitä. Alueen hautarauhan turvaaminen on pyrittävä toteuttamaan ennalta siten, että Rikoslain 17 luvun 12. pykälää ei rikota."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Mika Raatikaisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

29.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 7

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että Hietaniemen ranta on ensisijaisesti yleinen uimaranta. Rantakauden tulee olla pääosin tapahtumavapaata aikaa (kesäkuu–elokuun puoliväli). Poikkeuksen muodostavat pienimuotoiset tapahtumat, jotka eivät vahingoita aluetta tai aiheuta merkittävää haittaa uimarannan normaaliin käyttöön mm. Beach volley.

Lautakunta katsoo, että rantakauden ulkopuolella uimarantaa voidaan ajoittain käyttää tapahtumatoimintaan. Vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että suur tapahtumien rakentaminen ja purku usein jopa yli viikon poikkeusjärjestelyitä liikenteessä. Alue on suosittu ulkoilu-

maasto ja useiden uskontokuntien hautausmaa. Alueen käytön arvioinnissa on otettava huomioon häiriöt joukkoliikenteelle, alueen asukkaille, ulkoilulle, veneilylle sekä alueella toimiville hautausmaille. Lautakunta näkee, että mikäli aluetta käytetään tapahtumiin, käyttö on suunniteltava riittävän ajoissa yhteistyössä alueen muiden käyttäjien kanssa.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Ulkotapahtumien ja festivaalien sesonkiaika on lyhyt, käytännössä kesä–elokuu sääolosuhteista johtuen. Tästä syystä kysyntä tapahtuma-alueista, jotka soveltuvat isoimmille tapahtumille ja festivaaleille, on paikoin ruuhkautunut. Konserteista ja festivaaleista on tullut kokonaisuuksia, joissa artistit haluavat luoda unohtumattoman elämyksen erityisefekteineen. Tapahtuma-alueen luonne ja sen välitön ympäristö ovat olennainen osa tätä kokonaisuutta. Edellä mainituista syistä johdetaan mm. hiekkakentät eivät enää ”myytävissä” isoille kansainvälisille tapahtumille. Lisäksi kilpailu kansainvälisistä artisteista on kireää.

Kaupunki on jatkuvassa muutoksessa ja sitä myöten myös käytössä olevien tapahtumapaikkojen tilanne elää. Helsingin tapahtumapaikka-tarjontaa on rajoittanut Olympiastadionin remontti.

Helsinki pyrkii, yhteistyössä tapahtumajärjestäjän kanssa, löytämään erilaisia tapahtuma-alueita paitsi tapahtuman profiiliin mukaan, mutta myös jakamaan tapahtumakuormittavuutta eri alueille kuitenkin hyvien ja sujuvien joukkoliikennepalveluiden lähetyville.

Helsingin pelastuslaitokselta saadun näkemyksen mukaan Hietanien ranta ja sen lähialueiden käyttäminen suurissa tapahtumissa on sopinut hyvin siellä järjestettyjen tapahtumien yleisömäärälle ja tapahtuman sisäiset toiminnot on voitu sijoittaa alueelle turvallisesti. Alueen pinta-ala on ollut riittävän suuri suhteessa yleisömäärään ja alueen sisällä oleva yleisö on mahtunut hyvin olemaan ja liikkumaan, ja tarvittaessa hätätilanteessa voitaisiin siirtyä myös alueen sisällä turvallisempaan paikkaan.

Alueeseen liittyviä haasteita pelastuslaitoksen näkökulmasta on alueen sijoittuminen nimenkärkeen. Onnettomuustilanteessa alueen saavutettavuus pelastuslaitoksen toimesta on huono, sillä sisäänkäynti ja poistumisreitit sekä pelastustiet ovat samoja. Käytännössä nämä tarkoittavat esimerkiksi sitä, että poistuvat ihmiset hankaloittavat pelastuslaitoksen kulkua alueelle. Toisaalta tapahtuman rakentamisen ja alueen normaalikäytön yhdistäminen, samanaikainen käyttö, on haasteellista.

Lisäksi tapahtuma-aikaan matkapuhelinverkot eivät aina riitä kaikille käyttäjille ja tätä myöten esimerkiksi avun hälyttäminen voi viivästyä.

Kuitenkin osa näistä tapahtuma-alueen erityispiirteiden luomista haasteista on sellaisia, joita ennakkosuunnittelun avulla voidaan myös jatkossa pienentää (mm. kulkuteiden ja rakentamisen suunnittelu). Pelastuslaitos ei näe jatkossakaan estettä alueen käyttämisessä suurissa tapahtumissa, kun alueen erityispiirteet huomioidaan tapahtuman suunnittelussa kiinnittäen huomiota erityisesti pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintamahdollisuuksien varmistamiseen, rakentamisen suunnitteluun sekä matkapuhelinverkkojen riittävyteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää saatujen kommenttien perusteella, että kaupunginkanslian johdolla valmistelussa oleva tapahtumien tiekartta kuvaa tapahtumallisuuden nykytilan ja kehittämistarpeet sekä toimenpiteinä mm. tapahtuma-alueet ja niiden soveltuvuudet sekä reunaehdot tapahtumakäyttöön.

Lisäksi lautakunta toteaa, että Hietaniemen rannan alueen käyttöä pitää täsmentää osana kaupunginkanslian johdolla valmisteltavaa tapahtumien tiekarttaa. Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Käsittely

15.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun:

Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Kannattaja: Heimo Laaksonen

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun: Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Jaa-äännet: 3

Jussi Chydenius, Päivi Meros, Sami Muttilainen

Ei-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Otto Kön-
gäs, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi, Niilo Toivonen

Tyhjä: 2

Mari Holopainen, Raine Luomanen

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi Mika Ebelingin vastaehdotuksen mukaan muute-
tun ehdotuksen äänin 3-8 (2 tyhjää, 0 poissa).

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Saila Machere, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

§ 196

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite esiintymislavan rakentamisesta Alppipuistoon

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Sami Muttilainen ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että tutkittaisiin mahdollisuutta selvittää, kuinka paljon lavan rakentaminen kustantaisi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Sami Muttilaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että tutkittaisiin mahdollisuutta selvittää, kuinka paljon lavan rakentaminen kustantaisi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 28

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Emma Kari, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Anna Laine, Sami Muttilainen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Nelli Ruotsalainen, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mauri Venemies, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Mika Ebeling, Otto Meri, Dani Niskanen, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 47

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Abdirahim

Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Seija Muurinen, Björn Månsson, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 6

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Jussi Niinistö, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Sami Muttilaisen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Alppipuistoon rakennetaan kiinteä esiintymislava.

Alppipuisto on yksi Helsingin vanhimmista puistoista. Se on yhdessä Leninipuiston ja Eläintarhan alueen kanssa ympäristöhistoriallisesti arvokas kokonaisuus, jonka puistohistoria ulottuu 1850-luvulle. Se sijaitsee kaupunginosissa, joissa on Helsingin mittakaavassa suhteellisen vähän viheralueita ja korkein asukastiheys. Alppipuisto, Leninipuisto ja Eläintarhan alue muodostavat yhdessä merkittävän viheraluekokonaisuuden ja puistot ovat asukkaiden ahkerassa käytössä.

Alueella on käynnissä asemakaavan muutostyö, jossa huomioidaan puiston suojelutavoitteet uusien toimintojen sijoittelussa ja rajauksissa. Asemakaavan valmistelun yhteydessä on kartoitettu puistoalueen arvot ja yleiset kehittämisperiaatteet.

Vuonna 2016 asemakaavamuutoksen pohjaksi tehdyssä yleissuunnitelmassa tarkasteltiin tapahtumakäytön sovittamista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Puiston luoteisreunaan voidaan varata paikka väliaikaiselle esiintymislavalle, joka pystytetään sinne kesällä tapahtumien ajaksi. Lavan kohdalla ja edustalla oleva nurmikko voidaan vahvistaa. Tavoitteena on, että puisto ja sen lähiympäristö kestävät tapahtumista aiheutuvan kulutuksen, melun ja muut vaikutukset ja säilyvät viihtyisinä.

Uusien rakenteiden sovittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen puistoon on aina haasteellista. Kiinteän esiintymislavan rakentaminen edellyttää selkeää omistajuutta, ylläpitovastuuta ja riittäviä ylläpitoresursseja, jotta ratkaisu olisi kestävä. Alppipuisto on todettu ilkeästä ympäristökäytöstä johtuen monenlaisista ilta- ja yökäyttöä. Suuri osa puiston kiinteistä rakenteista on huonossa kunnossa tai ne ovat tuhoutuneet. Myös muilta vastaavan kaltaisilta alueilta on huonoja kokemuksia valvomattomista puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamisesta.

Esityskäyttöön tarkoitettu pysyvä lava vaatisi mielekkäästi toimiakseen merkittäviä ylläpito- ja hallinnointiresursseja. Lavan kunto on olennainen tekijä niin esitysten teknisten puitteiden ja turvallisuuden kannalta kuin suhteessa puiston yleisilmeeseen ja viihtyvyyteen. Alppipuistossa pysyvää lavaa ei olisi mahdollista liittää minkään muun julkisten rakennuksen jatkuvan toiminnan, ylläpidon ja valvonnan yhteyteen.

Puiston muu käyttötarve virkistysalueena, fyysinen kestävyys ja kulttuurihistoriallinen luonne rajoittavat kokonaisuudessaan puistoon sijoittuvien tapahtumien mahdollista määrää lavarakenteen tyypistä riippumatta. Pysyvän lavan vaatima jatkuva resurssi olisi suuri panostus suhteessa mahdollisten tapahtumien määrään, kokoluokkaan ja kausiluonteisuuteen.

Tapahtumat ovat hyvin erilaisia ja niiden tarpeet vaihtelevat. Siirrettävien esiintymislavojen tekniikka on kehittynyt viime vuosina ja niiden kuljettaminen ja kokoaminen on aikaisempaa vaivattomampaa. Lavarakenteita vuokraamalla voidaan hyödyntää ajantasaisimpia ratkaisuja ilman sitoutumista ylläpitoon ja päivittämiseen. Kaupunki tarjoaa puitteet tapahtumien järjestämiselle: mm. tapahtumasähkön ja siihen liittyvän muun infrastruktuurin, kulutusta kestävän pohjan ja mahdollisuuden huoltoajalle.

Alppipuiston alue on toiminut kesäisin kaikille avointen kulttuurisisältöisten ulkoilmatapahtumien paikkana. Puistossa on järjestetty vuodesta 2008 lähtien kaupungin tuella kesän viikonlopuille sijoittuva musiikkipainotteinen tapahtumakokonaisuus. Se on tarjonnut kantakaupungin alueella hyvin saavutettavan ja monimuotoisen ilmaisen vaihtoehdon taiteen ja kulttuurin kokemiseen.

Kaupunki on tukenut tapahtumakokonaisuutta alkuvuosina osallistamalla tuotantoon ja sittemmin merkittävällä panoksella avustusrahoituksen kautta. Sarjaan liittyvien tapahtumien järjestäjät ovat tehneet yhteistyötä mm. aikataulun ja infrastruktuurin suhteen, joihin väliaikainen esiintymislava ja sähköt ovat kuuluneet. Kaupunki varautuu edelleen tukemaan tapahtumakokonaisuuden ja väliaikaisten rakenteiden toteuttamista avustusrahoituksen kautta.

Pysyvän esiintymislavan rakentaminen Alppipuistoon ei sen sijaan ole tarkoituksenmukaista.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 172

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 29.04.2019 § 273

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 87

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Alppipuisto on yksi Helsingin vanhimmista puistoista, ja se on yhdessä Leninipuiston ja Eläintarhan alueen kanssa ympäristöhistoriallisesti arvokas kokonaisuus, jonka puistohistoria ulottuu 1850-luvulle.

Alueelle laaditaan asemakaavan muutosta, jossa huomioidaan puiston suojelutavoitteet uusien toimintojen sijoittelussa ja rajauksissa. Asemakaavan valmistelun yhteydessä on kartoitettu puistoalueen arvot ja yleiset kehittämisperiaatteet.

Alppipuiston alueella käynnissä olevat hankkeet vaikuttavat puiston käyttöön, rajaukseen ja yleisilmeeseen. Hankkeita ovat Pisararadan linjaus Alppipuiston kautta, Linnanmäen pysäköinti-laitoksen sijoittaminen puiston alueelle sekä uuden asuinkerrostalokorttelin rakentaminen Viipurinkadun ja Tivolitien risteykseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Alppipuisto sijaitsee kaupunginosissa, joissa on Helsingin mittakaavassa suhteellisen vähän viheralueita ja korkein asukastiheys. Puistot ovat asukkaiden ahkerassa käytössä. Alueen käytön paineita lisäävät Linnanmäen turistivirrat sekä puistossa järjestettävien tapahtumien suuret kävijämäärät.

Kaupungin ja Alppipuistossa tapahtumia järjestävien toimijoiden lähtökohtana on ollut se, että arvokkaassa puistoympäristössä ei järjestetä kaupallisia tapahtumia, ja että tapahtumat ovat pienimuotoisia. Lisäksi asukkailta on tullut palautetta melusta ja luvattomista konserteista. Tavoitteena on myös, että puisto ja sen lähiympäristö kestävä tapahtumista aiheutuvan kulutuksen, melun ja muut vaikutukset sekä säilyvät viihtyisinä.

Uusien rakenteiden sovittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen puistoon on aina haasteellista. Kiinteän esiintymislavan rakentaminen edellyttää myös selkeää omistajuutta, ylläpitovastuuta ja riittäviä ylläpitoresursseja, jotta ratkaisu olisi kestävä. Alppipuisto on myös todettu ilkeästä ympäristökäytöstä, jossa suuri osa puiston kiinteistä rakenteista on huonossa kunnossa tai ne ovat tuhoutuneet.

Tapahtumat ovat hyvin erilaisia ja niiden tarpeet vaihtelevat. Siirrettävien esiintymislavojen tekniikka on kehittynyt viime vuosina ja niiden kuljettaminen ja kokoaminen on aikaisempaa vaivattomampaa. Kaupunkiympäristön toimiala tarjoaa puitteet tapahtumien järjestämiselle: tapahtumasähkö ja siihen liittyvä muu infrastruktuuri, kulutusta kestävä pohja ja huoltoajon mahdollistaminen.

Vuonna 2016 Alppipuiston asemakaavamuutoksen pohjaksi tehdyssä yleissuunnitelmassa tarkasteltiin myös tapahtumakäytön sovittamista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Tapahtumat tulee ohjata puiston keskiosaan. Avoimen puistotilan luoteisreunaan voidaan varata paikka väliaikaiselle esiintymislavalle, joka pystytetään sinne keuhalla tapahtumien ajaksi. Lavan kohdalla ja edustalla oleva nurmikko voidaan vahvistaa jalkapallonurmen periaatteen mukaan.

Aloitteessa on tuotu esiin myös Stoan aukio ja Sibeliuksen puisto. Stoan aukiolla on käynnissä laaja peruskorjaus, jonka yhteydessä toteutetaan esiintymislava. Aukio on osa tonttia, joten lähtötilanne Stoassa on hyvin erilainen kuin Alppipuistossa. Lähtökohtana on, että lavaa hallinnoi Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, jolla on tarjota lavalle paljon ohjelmaa. Sibeliuksen puistoon tutkitaan tänä vuonna alkavan puistosuunnittelun yhteydessä pienimuotoisten musiikkiesitysten pitopaikkaa, jossa on tapahtumasähkö.

05.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 26.02.2019 § 42

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla aloitteen mukaisen kiinteän esiintymislavan rakentamista Alppipuistoon jäljempänä esitettyjen seikkojen pohjalta.

Alppipuisto on Alppilassa sijaitseva kallioinen ja mäkinen puisto, joka rajautuu lännessä päärataan, pohjoisessa Viipurinkatuun sekä etelässä Linnanmäkeen ja Helsinginkatuun. Puiston kallioisen maaston suuret korkeuserot sekä alueelle sijoittuvat lammet ja koirapuisto rajaavat käytävissä olevaa pinta-alaa. Alueen läpi kulkee myös keskeinen ja vilkkaassa käytössä oleva pohjois-eteläsuuntainen kevyen liikenteen väylä.

Alppipuisto toimii omalla alueellaan merkittävänä viheralueena. Alppipuisto on huomioitu Helsingin yleiskaavan viher- ja virkistysverkostossa ja koko kaava-alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi alueeksi. Alppipuisto, Leninipuisto ja Eläintarhan alue muodostavat yhdessä merkittävän viheraluekokonaisuuden.

Alueella on käynnissä asemakaavan muutostyö, jossa huomioidaan puiston suojelutavoitteet uusien toimintojen sijoittelussa ja rajauksissa. Asemakaavan valmistelun yhteydessä on kartoitettu puistoalueen arvot ja yleiset kehittämisperiaatteet.

Erityisesti kesäisin Alppipuiston alue on toiminut myös kaikille avointen kulttuurisisältöisten matalan kynnyksen ulkoilmatapahtumien paikkana. Puistossa on vuodesta 2008 lähtien Helsingin kaupungin tuella järjestetty kesän viikonlopuille sijoittuva musiikkipainotteinen tapahtumakonaisuus. Kokonaisuus on tarjonnut kantakaupungin alueella hyvin saavutettavan ja monimuotoisen ilmaisen vaihtoehdon taiteen ja kulttuurin kokemiseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupungin tukema Alppipuiston tapahtumakokonaisuus on koostunut noin 1 000–2 000, maksimissaan 5 000, kävijän tapahtumista. Tuettujen tapahtumien määrässä on huomioitu puiston kantokyky sekä alueen muu vapaa-ajankäyttö ja historiallinen luonne. Tapahtumapaikkana puiston eduksi ovat sen muoto ja sijainti, mitkä vähentävät ympäristölle koituvaa meluhaittaa. Asukkailta on kuitenkin tullut myös palautetta melusta ja luvattomista konserteista.

Helsingin kaupunki on tukenut tapahtumakokonaisuutta alkuvuosina osallistumalla tuotantoon ja sittemmin merkittävällä panoksella avustusrahoituksen kautta. Sarjaan liittyvien tapahtumien järjestäjät ovat tehneet tapahtumatuotannollista yhteistyötä mm. aikataulun ja yhteisen infrastruktuurin suhteen, joihin väliaikainen esiintymislava ja sähköt ovat kuuluneet.

Tapahtumat ovat pääasiassa sijoittaneet lavansa avoimen puistotilan luoteisreunaan, johon suhteessa nouseva rinne muodostaa luonnollisen katsomoalueen. Vuonna 2016 Alppipuiston asemakaavamuutoksen pohjaksi tehdyssä yleissuunnitelmassa tämä alue on arvioitu sopivaksi paikaksi väliaikaisesti rakennettaville lavoille ja tämänkaltaiselle käytölle voidaan taata puitteet mm. nurmeen kohdistuvan lisärasituksen huomioivilla keinoilla.

Alppipuisto on valvomatonta ilkevallalle herkkää aluetta, johon kohdistuu monenlaista ilta- ja yökäyttöä. Alppipuistossa itsessään sijaitseva yhteiskäyttöön tarkoitettu paviljonki on päätynyt heikkoon kuntoon ilkevallan takia ja aiempi suurempi rakenne on samoin tuhottu ilkevallan johdosta. Myös muilta vastaavan kaltaisilta alueilta on huonoja kokemuksia valvomattomista puistojen ja muiden yleisten alueiden rakennuksista ja rakennelmista.

Esityskäyttöön tarkoitettu pysyvä lava vaatisi mielekkäästi toimiakseen merkittäviä vakituisia resursseja ylläpitoon ja hallintoihin. Lavan kunto itsessään on olennainen tekijä niin esitysten teknisten puitteiden ja turvallisuuden kannalta kuin suhteessa puiston yleisilmeeseen ja viihtyvyyteen niin viher- kuin tapahtuma-alueena.

Alppipuistossa pysyvää lavaa ei olisi mahdollista liittää minkään muun julkisten rakennuksen jatkuvan toiminnan, ylläpidon ja valvonnan yhteyteen. Yksittäisenä rakenteena puistossa sijaitsevan lavan kunnossapidosta ja mahdollisesta valvonnasta seuraisi huomattavia kustannuksia.

Puiston muu käyttötarve virkistysalueena, fyysinen kestävyys ja kulttuurihistoriallinen luonne rajoittavat kokonaisuudessaan puistoon sijoittuvien tapahtumien mahdollista määrää lavarakenteen tyypistä riippumatta. Pysyvän lavan vaatima jatkuva resurssi olisi suuri panostus suh-

teessa potentiaalisten tapahtumien määrään, kokoluokkaan ja kausiluonteisuuteen.

Väliaikaisten lavarakenteiden ja niiden tekniikan osalta tarjolla on eri tarpeisiin soveltuvia hyviä vuokrattavia vaihtoehtoja, joissa on mahdollista hyödyntää ajantasaisimpia ratkaisuita ilman sitoutumista ylläpitoon ja päivittämiseen.

Aloitteessa on viitattu myös Stoa aukiolle osana laajaa peruskorjausta rakennettavaan esiintymislavaan sekä Sibeliuksen puistoon. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluva Stoa tulee lähtökohtaisesti ylläpitämään ja hallinnoimaan välittömästi Stoa rakennuksen vieressä sijaitsevaa aukion lavaa, jonka osalta tilanne eroaa merkittävästi Alppipuistosta. Kaupunkiympäristön toimiala tutkii tänä vuonna alkavan puistosuunnittelun yhteydessä mahdollisuutta rakentaa Sibeliuksen puistoon pienimuotoisten musiikkiesitysten pitopaikka.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki varautuu edelleen tukemaan tapahtumakokonaisuuden ja väliaikaisten tapahtumarakenteiden toteuttamista Alppipuistossa avustusrahoituksen kautta.

Käsittely

26.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lautakunta esittää, että selvitetään renkailla siirrettävän esiintymislavan hankkimista kaupungin tapahtumien käyttöön. Lavaa voisi hallinnoida kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Tämä palvelisi ja mahdollistaisi hyvin eri tyyppisiä ja kokoisia kaupunginosatapahtumia.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Jenni Peisa, suunnittelija, puhelin: 310 20455
jenni.peisa(a)hel.fi

§ 197

Valtuutettu Seija Muurisen aloite ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hankkeesta

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien selvittämistä onko vanhustalveluiden tarjoamassa päivätoiminnassa huomioitu riittävästi 65-vuotta täyttäneiden vammaisten henkilöiden yksilölliset kuntoutustarpeet sekä selvittää kuljetusmaksuun liittyvät epäkohdat. Helsingissä päivätoimintaan sisältyy kuljetusmaksu, vaikka asiakas kulkee päivätoimintaan omalla sähköpyörätuolillaan, inva-autolla tai toisen henkilön kuljettamana. (Sinikka Vepsä)

Käsittely

Valtuutettu Sinikka Vepsä ehdotti valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien selvittämistä onko vanhustalveluiden tarjoamassa päivätoiminnassa huomioitu riittävästi 65-vuotta täyttäneiden vammaisten henkilöiden yksilölliset kuntoutustarpeet sekä selvittää kuljetusmaksuun liittyvät epäkohdat. Helsingissä päivätoimintaan sisältyy kuljetusmaksu, vaikka asiakas kulkee päivätoimintaan omalla sähköpyörätuolillaan, inva-autolla tai toisen henkilön kuljettamana. (Sinikka Vepsä)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

5 äänestys

Valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien selvittämistä onko vanhustalveluiden tarjoamassa päivätoiminnassa huomioitu riittävästi 65-vuotta täyttäneiden vammaisten henkilöiden yksilölliset

kuntoutustarpeet sekä selvittää kuljetusmaksuun liittyvät epäkohdat. Helsingissä päivätoimintaan sisältyy kuljetusmaksu, vaikka asiakas kulkee päivätoimintaan omalla sähköpyörätuolillaan, inva-autolla tai toisen henkilön kuljettaman.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 47

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Kati Juva, Joonas Kolehmainen

Tyhjä: 29

Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Anna Laine, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Hannu Oskala, Matias Pajula, Matti Parpala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Poissa: 7

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Otto Meri, Silvia Modig, Jussi Niinistö, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite
- 2 Lausunto 12.2.2019, ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanke, Vanhusneuvosto
- 3 Vanhusneuvoston kannanotto stadin ikaohjelmaan_19122018
- 4 Lausunto 14.2.2019, valtuutettu Muurisen aloite, Vammaisneuvosto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seija Muurinen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain mukaan kunnan keskeisiä tehtäviä. Terveystieteiden edistämislaki (1326/2010) velvoittaa kuntaa edistämään ja ylläpitämään väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystaloudesta (ns. vanhuspalvelulaki 980/2012) velvoittaa kunnan eri toimialoja toimimaan yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 on huomioitu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) ja ikääntyneet helsinkiläiset. Strategian mukaan Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi. Edelleen jokaisella helsinkiläisellä (nuorella, ikääntyneellä ja toimintarajoitteisella) on mahdollisuus elää kokemukarikasta ja laadukasta elämää ja saada siihen tarvittava tuki ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa. Toimiva kaupunki on erityisesti ikääntyneiden sekä tukea ja apua tarvitsevien etu. Päämääränä on tavoittaa entistä aiemmin apua ja tukea tarvitsevat kaupunkilaiset, erityisesti heidät, jotka tarvitsevat paljon tukea tai hoitoa. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle liikunnan ja kulttuurin pariin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) johtamis- ja koordinoitirakenne on hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.5.2018 § 350. Uusi toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja koordinoitintia osana kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen seurantaan. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään osana kaupungin talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua.

HYTE:n ohjaus- ja asiantuntijaryhmät sekä sihteeristö ovat aloittaneet toimintansa syksyllä 2018. HYTE-ohjausryhmän (HYTE-ohry) tehtävänä on ohjata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimeenpanoa toimialoilla ja verkostoissa sekä varmistaa, että tavoitteet ja toimenpiteet näkyvät vuosittaisissa toimialojen toimintasuunnitelmissa. HYTE-ohry on linjannut Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet valtuustokaudelle. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen on yksi painoalueista. Strategisesti keskeistä teemakokonaisuuksista koostuu HYTE-verkosto, johon on koottu tehtäviltään samansuuntaisia ja -sisältöisiä monialaisia työryhmiä. Stadin ikäohjelma ja vanhusneuvosto ovat osa kaupungin HYTE-verkoston.

HYTE-ohry ohjaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman valmistelua. HYTE-ohry on linjannut kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelman pääpainopisteet hyvinvoinnin ja myös terveyden edistämiseksi sekä niihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan. Lainsäädäntö määrittelee, että lapsille ja nuorille sekä ikäihmisille on oltava kaupunginvaltuuston hyväksymät hyvinvointisuunnitelmat. Helsingissä kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelma sisältää nämä lainsäädännön velvoitteet. Hyvinvointisuunnitelman lähtökohtana on helsinkiläisten hyvinvoinnin ja palvelujen kuvaus. Nämä on kuvattu raporteissa Helsingin tila ja kehitys 2016 sekä toimintaympäristöanalyysi 2017. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) tulee olemaan osa valtuustokaudelle tehtävää kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Päävastuu ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmistelusta ja toteuttamisesta on kaupunginkanslian osallisuus- ja neuvontayksiköllä. Ikääntyneet osallistuvat ohjelman valmisteluun ja osallisuus näkyy myös ohjelman toteuttamisessa ja arvioinnissa. Valmistelua on tehty ja tehdään yhteistyössä vanhusneuvoston, kaikkien kaupungin toimialojen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Stadin ikäohjelma kokoaa Helsingin kaupungin toimialat ja muut toimijat yhteen sovituissa toimenpidekokonaisuuksissa, jolloin niiden edistäminen on aiempaa koordinoitumpaa, tehokkaampaa ja asiakaslähtöisempää. Eri toimijat tuovat asiantuntemuksensa yhteisten teemojen kehittämiseen ja palvelumahdollisuudet saadaan hyödynnettyä laajasti ja monipuolisesti terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi. Sekä asukkaat että asiantuntijat tunnistavat samoja kehittämistarpeita ohjelman toimenpidekokonaisuuksissa. Stadin ikäohjelman toteuttaminen tukee väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta.

Stadin ikäohjelmassa on määritelty ohjelman keskeiset tavoitteet, toimenpiteet sekä seurannan mittarit. Pää tavoitteiksi on alustavasti määritelty ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn paraneminen,

ikäntyneiden asumisolujen ja kotona asumisen mahdollisuuksien vahvistuminen, palvelujen laadun parantaminen ja ikäntyneiden mahdollisuuksien lisääminen aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin. Stadin ikäohjelman toimenpiteitä toteutetaan eri toimialojen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Stadin ikäohjelman seuraavalle toimintakaudelle alustavasti suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm. viestinnän parantaminen, kuten Seniori-infon laajentaminen ja erilaisen digituen kehittäminen. Yli 75-vuotiaille järjestetään alueellista toimintaa yhteistyössä palvelukeskustoiminnan, liikuntapalvelujen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toiminta kohdennetaan erityisesti alueille, joilla ei ole liikuntapalveluja tai -tiloja ja joiden sosioekonominen asema on heikko. Omaishoidon palveluja kehitetään edelleen nykyistä sujuvammiksi ja monimuotoisemmiksi. Palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös käyttäen etäyhteyksiä. Työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään. Kaupungissa turvataan esteettömyys asumisessa, liikkumisessa ja palvelujen käyttämisessä. Ikäntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Helsingin palvelujen kehittämisessä huomioidaan muistiystävällisyys ja muut ikäihmisten erityistarpeet. Osana toimialojen täydennyskoulutusta jatketaan henkilökunnan koulutusta muistisairaiden arjesta ja tarpeista sekä heidän kohtaamisestaan.

Kaupunginhallitus on 3.12.2018 § 790 hyväksyt liikumisohjelman kahdeksan tavoitealuetta ja mittarit ohjelman projektisuunnitelman mukaisesti sekä merkinnyt tiedoksi vuosien 2018–2021 toimenpidesuunnitelman. Liikkumisohjelma on osaltaan kytketty kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Ikäntyneiden liikkumisen edistämiseksi toteutetaan innovaatioprojekti Bloomberg Philanthropies -säätiön ja Harvardin yliopiston kanssa. Kaikki kaupungin toimialat ovat sitoutuneet kehittämishankkeen toteuttamiseen. Lisäksi liikkumisohjelman yhteyteen on perustettu ikäntyneiden, iäkkäiden ja soveltavan liikunnan alatyöryhmä, joka seuraavan kolmen vuoden aikana selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja toimintaa ikäihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi, tehostaa viestintää ja vaikuttaa ikäihmisten palvelujen saavutettavuuteen. Sosiaali- ja terveystoimi on asettanut sitovaksi tavoitteekseen, että liikumissopimuksen käyttöä kotihoidossa laajennetaan siten, että vähintään 70 prosentille säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikumissopimus.

Helsinki oli mukana, osana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamaa Ikäntyneiden ja omaishoidon kärkihanketta (I&O), laatimassa Uudenmaan opasta kunnille ”Suunnitelma ikäntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi”. Opas on tehty tueksi kunnille vanhuspalvelulain mukai-

sen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman laatimiseen. Työskentelyyn osallistui Uudenmaan ikääntyneiden palvelujen valmisteluryhmä, joka koostuu Uudenmaan kuntien vanhuspalvelujen johtavista virkamiehistä. Opasta voivat soveltaa kaikki Suomen kunnat.

Uusi HYTE-rakenne ja HYTE-suunnitelma tekevät toiminnasta aiempaa suunnitelmallisempaa ja auttavat myös ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteuttamista. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat jo toteutumassa. Kaupunginhallitus ei näe erillistä ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta tarpeelliseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite
- 2 Lausunto 12.2.2019, ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanke, Vanhusneuvosto
- 3 Vanhusneuvoston kannanotto stadin ikaohjelmaan_19122018
- 4 Lausunto 14.2.2019, valtuutettu Muurisen aloite, Vammaisneuvosto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 176

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 310

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.02.2019 § 32

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että aloitteessa esitetty erillinen ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma ei ole sellaisenaan kannatettava.

Lisäksi lautakunta toteaa, että mikäli maakuntauudistus toteutuu ja sosiaali- ja terveystoimet siirtyvät maakunnalle, on myös kulttuurin ja vapaa-ajan sektorille luotava toimivat yhteistyörakenteet maakunnan sosiaali- ja terveystoimien ikääntyneiden palvelujen edistämisen ja kehittämisen osalta.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi kärkihanke on luoda kaupunkiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) yhteistyörakenteet. HYTE-johtamisjärjestelmä hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.5.2018. HYTE-työn virkamiesvalmistelua johtaa ohjausryhmä. Tämän ohjausryhmän työn tuloksena Helsingin kaupungille on päätetty laatia yhtenäinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämissuunnitelman. Tähän suunnitelmaan sisällytetään kaikki erilliset lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmat, mukaan luettuna ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma. Erillinen ikään-

tyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma ei tästä syystä ole sellaisenaan tarpeen.

Helsingin hyvinvointisuunnitelma kokoaa ja ohjaa kaupunkiyhteisiä tekoja kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Helsingin hyvinvointisuunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet, oletetut vaikutukset, seurannan sekä toimenpiteiden vastuutahot eri toimialojen ja verkostojen näkökulmasta. Uudessa suunnitelmassa HYTE-tavoitteet ja toimenpiteet ovat aiempaa näkyvämpi osa toimialojen ja kaupunginkanslian talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua ja HYTE:ä toteutetaan niin toimialojen perustuksessa kuin monialaisissa työryhmissä kaupungin HYTE-verkostossa, joissa osassa on mukana järjestöjä ja muita kumppaneita, kuten esimerkiksi Vanhusneuvosto.

Ikääntyneiden helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioidaan monilla tavoilla Helsingin kaupunkistrategiassa. Nyt valmisteltavassa valtuustokauden HYTE-suunnitelmaluonnoksessa ikäihmiset ovat yhtenä painopisteenä. Tämä HYTE-suunnitelmaluonnoksen painopiste muodostuu Stadin ikäohjelmasta, joka muodostaa kaupungin lakisääteisen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalousta 5 §, ns. vanhuspalvelulaki).

Stadin ikäohjelmaan on nostettu useita kaupunkiyhteisiä tavoitteita ja kehittämisteemoja. Useat toimenpiteet toteutetaan kaupunkitasoisesti, eli johdetaan usean toimialan yhteistyönä. Stadin ikäohjelmaan on valittu sellaisia keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella on arvioitu kaikkein vaikuttavimmiksi ja tärkeimmiksi ikääntyneiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisessä. Stadin ikäohjelman toimintakokonaisuus toimii kaupungin suunnitelmana toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisessä pyritään tavoitteellisuuteen ja pitkäjänteisyyteen. Työhön ja palveluihin varattavat resurssit päätetään vuosittain kaupungin talousarviossa samoin kuin muut ikäihmisiin kohdistuvat resurssit.

HYTE-työssä liikkuminen on nostettu strategiakärjeksi koko kaupungissa, ja ikääntyneen väestön liikkumista parantavia toimenpiteitä toteutetaan kaupungin liikkumisohjelman avulla. Liikkumisohjelmassa ikääntyneiden ja erityistä tukea tarvitsevien liikkumisen edistämistä varten on perustettu erillinen poikkihallinnollinen työryhmä. Lisäksi liikkumisen kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota myös kaupunkiyhteisen Harvard-Bloomberg-yhteistyön kautta.

Kaupunkitasoisen HYTE-johtamisrakenteen lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toimii muita toimialarajat ylittäviä, ikääntyneisiin keskitettyjä osaamisen kehittämisen ja tiedon jakamisen verkostoja, joilla edistetään ikääntyneiden palvelujen kehittämistä. Esimerkiksi toimiala ylläpitää liikunnan, kulttuurin ja vapaaehtoistoiminnan kokoavaa Liikkuvat-verkostoa, joka on avoin kaikille ikääntyneiden kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden kehittämisestä kiinnostuneille.

Maakuntatasoon kiinnittyvien yhteistyörakenteiden valmistelu mahdollista sote- ja maakuntauudistusta varten on ajankohtainen kysymys myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan sektorin yhteistyörakenteita on muualla Suomessa hahmoteltu useissa erillisissä, sektorispesifeissä kehittämishankkeissa, esim. KulttuuriSote-hankkeessa. Erillistä valmistelua kulttuurin ja vapaa-ajan osalta ei ole Helsingissä käynnistetty.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.02.2019 § 23

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta koskevasta valtuutettu Seija Muurisen ym. valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Terveydenhuoltolaki (30.12.2010/1326) velvoittaa kuntaa edistämään ja ylläpitämään väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvakuista (28.12.2012/980) velvoittaa kunnan eri toimialoja toimimaan yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunkistrategiassa on huomioitu vahvasti niin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) kuin ikääntyneet helsinkiläiset. Strategian mukaan Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi. Edelleen jokaisella helsinkiläisellä – niin nuorella, ikääntyneellä kuin toimintarajoitteisella –

on mahdollisuus elää kokemusrikasta ja laadukasta elämää ja saada siihen tarvittava tuki ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa. Toimiva kaupunki on erityisesti ikääntyneiden sekä tukea ja apua tarvitsevien etu. Päämääränä on tavoittaa entistä aiemmin apua ja tukea tarvitsevat kaupunkilaiset – erityisesti heidät, jotka tarvitsevat paljon tukea tai hoitoa. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurin pariin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) johtamis- ja koordinoitirakenne on hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.5.2018. Uusi toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja koordinoitua osana kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen seuranta. Hyvinvointia ja terveystä edistetään osana kaupungin talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua.

HYTE ohjaus- ja asiantuntijaryhmät sekä sihteeristö ovat aloittaneet toimintansa syksyllä 2018. HYTE-ohjausryhmän (HYTE-ohry) tehtävänä on ohjata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimeenpanoa toimialoilla ja verkostoissa sekä varmistaa, että tavoitteet ja toimenpiteet näkyvät vuosittaisissa toimialojen toimintasuunnitelmissa. HYTE-ohry on linjannut Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen on yksi painoalueista. Strategisesti keskeisistä teemakokonaisuuksista koostuu HYTE-verkosto, johon on koottu tehtäviltään samansuuntaisia ja -sisältöisiä monialaisia työryhmiä. Stadin ikäohjelma ja vanhusneuvosto ovat osa kaupungin HYTE-verkostoa.

HYTE-ohry ohjaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman valmistelua. HYTE-ohry on linjannut kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelman pääpainopisteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä niihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan. Lainsäädäntö määrittelee, että lapsille ja nuorille sekä ikäihmisille on oltava kaupunginvaltuuston hyväksymät hyvinvointisuunnitelmat. Helsingissä nyt valmisteilla oleva kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelma sisältää nämä lainsäädännön velvoitteet. Kaupunginvaltuusto käsittelee hyvinvointisuunnitelmaa keväällä 2019. Hyvinvointisuunnitelman lähtökohtana on helsinkiläisten hyvinvoinnin ja palvelujen kuvaus. Nämä on kuvattu raporteissa Helsingin tila ja kehitys 2016 sekä toimintaympäristöanalyysi 2017. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) tulee olemaan osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Se on jatkoa ensimmäiselle Stadin ikäohjelmalle, joka valmistui vuonna 2015. Päävastuu ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmistelusta ja toteuttamisesta on kaupunginkanslian osallisuus- ja neuvontayksiköllä. Valmistelua on tehty ja tehdään yhteistyössä vanhusneuvoston, kaikkien kaupungin toimialojen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Stadin ikäohjelmassa on määritelty ohjelman keskeiset tavoitteet, toimenpiteet sekä seurannan mittarit. Pää tavoitteiksi on alustavasti määriteltäviä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn paranemista, ikääntyneiden asumisolojen ja kotona asumisen mahdollisuuksien vahvistumista, palvelujen laadun parantamista ja ikääntyneiden mahdollisuuksien lisäämistä aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin. Stadin ikäohjelman toimenpiteitä toteutetaan eri toimialojen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Stadin ikäohjelman seuraavalle toimintakaudelle alustavasti suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm. viestinnän parantaminen, kuten Seniori-Infon laajentaminen ja erilaisen digitaalisen kehittäminen. Yli 75-vuotiaille järjestetään alueellista toimintaa yhteistyössä palvelukeskustoiminnan, liikuntapalvelujen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toiminta kohdennetaan erityisesti alueille, joilla ei ole liikuntapalveluja tai -tiloja ja joiden sosioekonominen asema on heikko. Omaishoidon palveluja kehitetään edelleen nykyistä sujuvammiksi ja monimuotoisemmiksi. Palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös käyttäen etäyhteyksiä. Työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään. Kaupungissa turvataan esteettömyys asumisessa, liikkumisessa ja palveluiden käyttämisessä. Ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Helsingin palvelujen kehittämisessä huomioidaan muistiystävällisyys ja muut ikäihmisten erityistarpeet. Osana toimialojen täydennyskoulutusta jatketaan henkilökunnan koulutusta muistisairaiden arjesta ja tarpeista sekä heidän kohtaamisestaan.

Kaupunginhallitus on 3.12.2018 hyväksynyt liikkumisohjelman kahdeksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit ohjelman projektisuunnitelman mukaisesti sekä merkinnyt tiedoksi vuosien 2018–2021 toimenpidesuunnitelman. Liikkumisohjelma on osaltaan kytketty kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Helsingin kaupunki on valinnut ikääntyneiden liikkumisen yhteistyökohteeksi Bloomberg Philanthropies -säätiön ja Harvardin yliopiston. Kaikki kaupungin toimialat ovat sitoutuneet kehittämishankkeen toteuttamiseen. Lisäksi liikkumisohjelman yhteyteen on perustettu ikääntyneiden, iäkkäiden ja soveltavan liikunnan alatyöryhmä, joka seuraavan kolmen vuoden aikana selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja toimintaa ikäihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi, tehostaa viestintää ja vaikuttaa ikäihmisten palveluiden saavutettavuuteen. Sosiaali- ja terveystoimi on asettanut sitovaksi tavoitteekseen, että liikkumissopimuksen käyttöä kotihoidossa laajennetaan siten, että vähintään 70 prosentille säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus.

Helsinki oli mukana, osana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamaa Ikääntyneiden ja omaishoidon kärkihanketta (I&O), laatimassa Uudenmaalla opasta kunnille ”Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi”. Opas on tehty tueksi kunnille ns. vanhuspalvelulain mukaisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman laatimiseen. Työskentelyyn osallistui Uudenmaan ikääntyneiden palvelujen valmisteluryhmä, joka koostuu Uudenmaan kuntien vanhuspalvelujen johtavista virkamiehistä. Opasta voivat soveltaa kaikki Suomen kunnat.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Uusi HYTE-rakenne ja HYTE-suunnitelma tekevät toiminnasta aiempaa suunnitelmallisempaa ja auttavat myös ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman, Stadin ikäohjelman, toteuttamista. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat jo toteutumassa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei näe erillistä ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta tarpeelliseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa ja hyvinvointisuunnitelmassa on huomioitu vahvasti koko väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Stadin ikäohjelmassa näkökulmana on koko ikääntynyt väestö. Lisäksi kiinnitetään huomiota erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin iäkkäisiin henkilöihin. Ikääntynyt väestö kokonaisuudessaan on terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvioinnin näkökulmasta erityisryhmä, vaikka ei olekaan ryhmänä yhtenäinen vaan hyvin moninainen. Ikääntyneet osallistuvat ohjelman valmisteluun ja osallisuus näkyy myös ohjelman toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Stadin ikäohjelma kokoaa Helsingin kaupungin toimialat ja muut toimijat yhteen sovitussa toimenpidekokonaisuuksissa, jolloin niiden edistäminen on aiempaa koordinoitumpaa, tehokkaampaa ja asiakaslähtöisempää. Eri toimijat tuovat asiantuntemuksensa yhteisten teemojen kehittämiseen, ja monipuoliset palvelumahdollisuudet saadaan hyödynnettyä laajasti ja monipuolisesti terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi. Sekä asukkaat että asiantuntijat tunnistavat samoja kehittämistarpeita ohjelman toimenpidekokonaisuuksissa. Stadin ikäohjelman toteuttaminen tukee väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.02.2019 § 20

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asia on tärkeä, mutta asian tiimoilta on jo meneillään useita erillisiä hankkeita ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Toimialan yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on mukana kaupungin eri toimialojen muodostamissa työryhmissä, joissa kehitetään ikäihmisten palveluita ja niiden saavutettavuutta. Näitä ovat Hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelma HYTE, jossa tavoitteena on, että kaikki hyvinvointia ja terveyttä edistävät lakisääteiset ohjelmat kootaan yhdeksi ohjelmaksi.

Toimialalla huomioidaan ikäihmisten elinikäisen oppimisen tarpeet erityisesti Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston palveluiden osalta. Molemmissa opistoissa ikääntyneet ovat palveluiden keskeinen käyttäjäryhmä ja opistojen palvelut parantavat laajasti ikääntyneiden kaupunkilaisten hyvinvointia.

Helsingin kaupungin suomenkielinen ja ruotsinkielinen työväenopisto tekevät monipuolista ja aktiivista työtä ikäihmisille suunnattujen palvelujen tarjoamiseksi ja kehittämiseksi. Stadin ikäohjelman tavoitteena on ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, joka tulee sisältämään toimenpiteitä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Ohjelman tekemisessä on painotettu eri toimialojen merkitystä suunnittelussa ja toimeenpanossa, ja sen pitää läpäistä toimialojen omat tavoitteet ja toimenpiteet.

Syksyllä 2018 Helsingissä alkoi myös amerikkalaisen Bloombergin säätiön rahoittama ja johtama toimialojen välinen projekti, jonka tavoitteena on kartoittaa ikäihmisten liikkumisen ja aktiivisuuden esteitä ja pyrkiä löytämään pitkäaikaisia ratkaisuja niiden parantamiseksi. Verkostoprojektissa on mukana edustajia kaikilta toimialoilta, ja mukaan kutsutaan ikäihmisiä kokemusasiantuntijoiksi ja haastateltaviksi eri aihealueista.

Lisäksi ikääntyneiden hyvinvointiin liittyviä käynnissä olevia hankkeita ovat Muistiystävällinen Helsinki ja Liikkumisohjelma.

Ikääntyneet työväenopistojen kursseilla ja toiminnassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Työväenopistot järjestävät kursseja ja tarjoavat opiskelumahdollisuuksia, paitsi omissa toimipisteissään, myös palvelukeskuksissa, kirjastoissa sekä kouluilla eri puolilla kaupunkia. Palvelut ovat hyvin ikäihmisten saavutettavissa. Työväenopisto toimii aktiivisesti yhteistyössä palvelukeskusten kanssa kehittäen palvelukeskuksiin monipuolista kursiosiohjelmaa. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisilta tullut palaute. Opistotalot tarjoavat myös paikkoja yhteisöllisyyttä tukeviin tapaamisiin ja kokoontumisiin.

Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa ikääntyneet muodostavat lähes kolmanneksen vuotuisesta opiskelijamäärästä. Työväenopistossa opiskeli vuonna 2018 noin 30 000 henkilöä, joista noin 9 900 oli yli 65-vuotiaita. Yli 75-vuotiaiden osuus opiskelijoista oli vuonna 2018 noin 2 500. Erityisesti ikäihmisille suunnattuja kursseja järjestettiin 484, ja niissä annettiin opetusta yhteensä noin 11 500 tuntia. Näitä seniorikursseja ovat mm. tietokoneen ja älypuhelimien käyttökurssit, seniorijumppat ja erityisesti ikäihmisille suunnatut kielikurssit.

Ruotsinkielinen työväenopisto Arbis toimii myös aktiivisesti ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Arbiksessa noin 30 prosenttia kursseille osallistujista on yli 65-vuotiaita. Arbis on lisännyt päiväkurssien määrää lisääntyneen kysynnän vuoksi. Noin 75 prosenttia kursseista järjestetään 7.30–18.00 välisenä aikana. Arbis järjestää erityisesti senioreille suunnattuja kursseja mm. liikunnassa, kotitaloudessa, tietotekniikassa, musiikissa ja yhteiskunnallisissa aineissa. Arbis on ruotsinkielisen senioriverkoston aktiivinen toimija. Verkosto järjestää kymmenkunta tapahtumaa vuosittain, ja suurin niistä on seniorifestivaali, joka järjestetään lokakuun alussa Arbiksessa. Verkostossa on mukana kaupungin eri ruotsinkielisiä toimijoita sekä kolmas sektori ja seurakunnat.

Työväenopiston edustaja on mukana kaupungin vanhusneuvostossa. Vanhusneuvosto pyrkii varmistamaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet Helsingissä. Neuvosto vaikuttaa eri toimialojen palveluiden suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäistä toiminnoista selviytymisen kannalta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että ikääntyneiden hyvinvointia vahvistetaan kaupungin kaikilla toimialoilla. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mukaan nykyisen koordinaation ja yhteistyön lisäksi ei tarvita erillistä ikääntyneiden ohjelmaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anne Seppänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23385
anne.seppanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 75

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset, Stadin ikäohjelma ja liikumisohjelma sisältävät aloitteessa esitetyt ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet eikä erillistä uutta ohjelmaa kannata laatia.

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset toimivat yhtenäisinä koko kaupunkia ja kaikkia toimialoja koskevinä yleisinä linjauksina esteettömyystyössä. Esteettömyyslinjaukset muodostavat kokonaiskehyyksen eri toimialojen omille esteettömyyteen liittyville toteutusohjelmille ja toimialojen kesken käytävälle vuorovaikutukselle. Varsinaiset toteutustoimenpiteet ja niiden toteutusaikataulut määritellään toimialojen omissa toteutusohjelmissa ja toteutussuunnitelmissa.

Esteettömyyslinjaukset on jaettu viiteen painopistealueeseen: kaavoitus ja liikennesuunnittelu, rakennukset, yleiset alueet, asuin ympäristö ja palvelut. Esteettömyyslinjaukset koskevat kaikkia toimialoja, joiden toimintaan kyseinen kokonaisuus liittyy. Kaupunginhallitus hyväksyi esteettömyyslinjaukset 29.10.2012.

Esteettömyyslinjaukset ovat kaikki toimialat kattavan kaupungin sisäisen esteettömyystyöryhmän tärkein työkalu. Esteettömyyslinjauksissa listattujen toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Raportointitapaa kehitetään parhaillaan esteettömyystyöryhmässä.

Stadin ikäohjelma

Stadin ikäohjelma on ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista säädetyn lain mukainen toimeenpanosuunnitelma Helsingissä. Ohjelman valmistelusta vastaa kaupunginkanslian osallisuus ja neuvonta –yksikkö.

Ohjelmassa on:

1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.
- 2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi.
  - 3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi.
  - 4) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä
  - 5) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tahojen kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää ohjelman täydentämistä siten, että siihen lisätään jatkossa esitettävät asiat ja näistä esitetään vuosille 2019, 2020 ja 2021 konkreettiset, etenevät tavoitteet, joita kaupunginhallitus, -valtuusto, toimialalautakunnat ja vanhusneuvosto voivat seurata.

Liikkumishjelma

Liikkumishjelman tavoitteena on palauttaa fyysinen aktiivisuus luonnolliseksi osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää: lisätään kaupunkilaisten liikkumista ja vähennetään istumista.

Kaupunkistrategiasta johdettavia vaikuttavia teemoja ovat mm.:

- Lisätä kiinnostusta, tietoisuutta ja ymmärrystä liikkumisen moninaisista hyödyistä ja mahdollisuuksista.
- Edistää liikkumista nykyistä kokonaisvaltaisemmin, innovatiivisemmin ja kaupungin yhteisenä asiana.
- Kehittää kaupunkiympäristöä liikkumiseen kannustavaksi.
- Mahdollistaa pienten lasten liikunnallisten perustaidot ja –tottumukset.
- Turvata lasten ja nuorten terveys, fyysinen toimintakyky ja oppimisvalmiudet riittävällä liikkumisella.
- Kannustaa kaupungin henkilöstöä arkiaktiivisuuteen ja liiallisen istumisen vähentämiseen.
- Huomioida ikääntyneiden ja iäkkäiden eriytyneet tarpeet liikkumisen edistämässä.
- Kohdentaa toimenpiteitä erityistä tukea tarvitseviin kohderyhmiin.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

Oma asuinalue ja lähiympäristö ovat eläkeikäisten liikkumisen kannalta erityisen tärkeitä. Tärkeiden päivittäisten palvelujen tulisi olla kävelymatkan päässä. Jotta arjen asiointimatkat ja muukin kävely saadaan lisääntymään, ympäristön esteettömyydestä on huolehdittava kaikkina vuodenaikoina. Esteettömiä reittejä tarvitaan lisää. Ne ovat erityisen tärkeitä vanhemmille eläkeläisille. Esteettömyyteen kuuluvat myös hyvät opasteet, riittävä valaistus ja penkit. Talvikunnossapidossa tulisi priorisoida tietyt jalkakäytävät ja kävelytiet kuten pyöräteiden talvikunnossapidon parantamisessa on tehty.

Kävelyä ja pyöräilyä edistää se, että pyöräily ja jalankulku erotetaan toisistaan aina, kun se on mahdollista. Lähes kaikki osaavat ajaa pyörällä. Nuorempien eläkeläisten kohdalla pyöräilyn lisääminen on hyvä tavoite. Esteettömiä lähiliikuntapaikkoja, viheralueita ja kävelyreittejä tarvitaan joka puolelle kaupunkia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies: +358 9 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

§ 198

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan synnytystä ja lantionpohjan lihasten kuntoa tukevan fysioterapian ja fysioterapiaohjeistuksen tarjoamista neuvolapalvelujen yhteydessä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ohjaus synnytyksestä toipumiseen ja äidin hyvinvointiin synnytyksen jälkeen alkaa jo raskauden aikana neuvolan perhevalmennuksessa ja perhevalmennukseen liittyvässä odottavien äitien fysioterapiaryhmässä.

Synnyttäneet äidit saavat synnytyssairaalassa ohjeet turvalliseen harjoitteluun raskaudesta ja synnytyksestä toipumiseen. Äitien toiveista kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa on vuonna 2018 käynnistetty synnyttäneiden äitien fysioterapiaryhmä, jossa äidit saavat lisää ohjeita ja neuvoja sekä ryhmän antamaa tärkeää vertaistukea. Ryhmään ohjataan neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt ongelmia, esimerkiksi lan-

tionpohjan lihasten heikkoutta. Synnyttäneiden äitien ryhmiä järjestetään kerran kuukaudessa Itäkadun perhekeskuksen, Töölön ja Malmin fysioterapiayksiköissä. Vuonna 2018 ryhmiä oli 18 ja niissä oli yhteensä 49 äitiä. Synnytyksen jälkeinen ryhmätoiminta on uutta. Tarkoitus on lisätä ryhmien määrää ja helpottaa ilmoittautumista, jotta kaikki halukkaat synnyttäneet äidit voivat osallistua. Tänä vuonna ryhmiä järjestetään jo mainittujen yksiköiden lisäksi Kallion perhekeskuksessa. Yhteensä ryhmiä tulee olemaan arviolta 43.

Jokaisessa fysioterapiayksikössä fysioterapeuteilla on perusosaamista lantionpohjan ongelmiin. Syvemmin asiaan perehtyneille fysioterapeuteille asiakkaat ohjataan Kalasataman, Malmin ja Töölön yksiköihin. Näissä yksiköissä on myös laitteet lantionpohjan ongelmien mittaamiseen ja harjoitusten ohjaukseen.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä perhekeskuksissa on pyritty suuntaamaan terveydenedistämistoimintaa yksilövastaanotoista kevyempiin kontaktimuotoihin kuten ryhmätapaamisiin. Yksilövastaanotto pyritään kohdentamaan niille, jotka terveysongelmansa vuoksi tarvitsevat yksilöllistä hoitoa, ohjausta tai kuntoutusta. Myös ne synnyttäneet äidit, joilla on jo todettu merkittävä suorien vatsalihasten erkauma tai virtsanpidätysongelmia, voidaan terveydenhoitajan tai lääkärin kautta ohjata tarvittaessa yksilölliseen fysioterapiaan.

Ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta tiedotetaan aktiivisesti mm. neuvolakäyntien yhteydessä. Lisäksi perheentuki-verkkosivuilta löytyy linkki Terveyskylän Naistalo ja tukea synnyttäneelle äidille.

Kaupunginhallitus toteaa, että ryhmäfysioterapiaan pääsy tulee varmistaa kaikille synnyttäneille ja tarpeen vaatiessa tarjota useampi käynti tai ohjata asiakas yksilöfysioterapiaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 178

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 347

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lisätään uusi kappale perusteluosan toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:

"Kaupunginhallitus toteaa, että ryhmäfyioterapiaan pääsy tulee varmistaa kaikille synnyttäneille ja tarpeen vaatiessa tarjota useampi käynti tai ohjata asiakas yksilöfyioterapiaan."

Kannattaja: Hannu Oskala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.02.2019 § 24

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja yhdeksäntoista muun valtuutetun valtuustoaloitteesta neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta seuraavan lausunnon:

"Esitys kohdistuu tärkeään asiaan, pienten lasten äitien hyvinvointiin. Ohjaus synnytyksestä toipumiseen ja äidin hyvinvointiin synnytyksen jälkeen alkaa jo raskauden aikana neuvolan perhevalmennuksessa ja perhevalmennukseen liittyvässä fysioterapiaryhmässä odottaville äideille.

Synnyttäneet äidit saavat synnytyssairaalassa ohjeet turvalliseen harjoitteluun raskaudesta ja synnytyksestä toipumiseen. Äitien toiveesta Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa on vuonna 2018 käynnistetty synnyttäneiden äitien fysioterapiaryhmä, jossa äidit saavat lisää ohjeita ja neuvoja turvallisesta harjoittelusta sekä ryhmän antamaa tärkeää vertaistukea. Ryhmään ohjataan neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt ongelmia, esimerkiksi lantionpohjan lihasten heikkoutta. Synnyttäneiden äitien ryhmiä järjestetään kerran kuukaudessa Itäkadun perhekeskuksen ja Töölön ja Malmin fysioterapiayksiköissä. Vuonna 2018 ryhmiä oli 18 ja niissä oli yhteensä 49 äitiä. Synnytyksen jälkeinen ryhmätoiminta on vielä uutta toimintaa ja tarkoituksena on lisätä ryhmien määrää ja helpottaa niihin ilmoittautumista. Tänä vuonna ryhmiä tulee olemaan Itäkadun perhekeskuksessa, Töölön fysioterapiassa, Malmin fysioterapiassa ja Kallion perhekeskuksessa sen avautuessa. Vuonna 2019 ryhmiä tulee olemaan yhteensä arviolta 43.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä perhekeskuksissa on pyritty suuntaamaan terveydenedistämistoimintaa yksilövastaanotoista kevyempiin kontaktimuotoihin, kuten ryhmätapaamisiin ja kohdentaa raskain palvelumuoto, yksilövastaanotto, niille, jotka terveysongelmansa vuoksi tarvitsevat yksilöllistä hoitoa, ohjausta tai kuntoutusta. Myös ne synnyttäneet äidit, joilla on jo todettu merkittävä suorien vatsalihasten

erkauma tai virtsanpidätysongelmia, voidaan terveydenhoitajan tai lääkärin kautta ohjata tarvittaessa yksilölliseen fysioterapiaan.

Lantionpohjan ongelmiin perehtyneitä fysioterapeutteja on Helsingin kaupungin fysioterapiassa useita. Jokaisessa fysioterapiayksikössä on fysioterapeuteilla perusosaaminen lantionpohjan ongelmiin. Syvemmin asiaan perehtyneet fysioterapeutit työskentelevät tällä hetkellä Kalasataman, Malmin ja Töölön yksiköissä, joihin osataan ohjata neuvonta- ja ajanvarausnumerosta potilaat, jotka palvelua tarvitsevat. Näissä yksiköissä on myös laitteet lantionpohjan ongelmien mittaamiseen ja harjoitusten ohjaukseen.

Valtuutetun aloite antaa aiheen kehittää synnyttäneiden äitien ryhmätoimintaa edelleen. Ryhmät käynnistyivät vuonna 2018 ja ryhmään on ohjattu neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt lantionpohjan lihaskoutta tai vatsalihasten merkittävä erkauma. Vuoden 2019 aikana lisäämme ryhmiä, jotta niihin voivat osallistua kaikki halukkaat synnyttäneet äidit. Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet. Myös kyseiseen aiheeseen liittyvien perheentuki-internetsivujen päivittäminen ja niiltä löytyvä linkki Terveyskylän Naistaloon tukevat synnyttäneitä äitiä kuntoutumaan synnytyksen jälkeen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuten valtuustoaloitteen tekijät toteavat, synnytyksen jälkeinen lantionpohjan lihasten kunto vaikuttaa äitien henkiseen hyvinvointiin ja arjessa jaksamiseen estäen myös haitallisten terveydellisten ongelmien syntymistä. Valtuustoaloite kannustaa sosiaali- ja terveystoimialaa kehittämään palvelua edelleen."

Käsittely

12.02.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia kolmannen virkkeen jälkeen lisätään virke: "Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet."

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Antti Vainionpää: Lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään lauseet: "Kaupunki

ohjeistaa synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja vastaavien henkilöstöä tiedottamaan kaikille synnyttäneille ja synnyttävälle äideille mahdollisuudesta osallistua ryhmiin. Jotta kaikkien kiinnostuneiden mahdollisuudet osallistua ryhmiin paranisivat, kaupunki laatii myös jaettavaksi tarkoitettavan tiedotteen ryhmistä sekä kaksikielisenä että kaupungin suurimmille kieliryhmille suunnattuina."

Jäsen Antti Vainionpään vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuija Arvo, ylihoitaja, fysioterapiapalvelut, puhelin: 09-310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

§ 199

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite huumeylliannostusten vasta-ai- neen saatavuuden helpottamisesta

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Kati Juvan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto pyytää selvittämään lääkealan toimijoiden kanssa mahdollisuutta naloksoniinäsumutteen saamisesta saatavaksi niille opioidiriippuvaisille, joiden käyttötapaan se tehoaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

6 äänestys

Valtuutettu Petrus Pennasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto pyytää selvittämään lääkealan toimijoiden kanssa mahdollisuutta naloksoniinäsumutteen saamisesta saatavaksi niille opioidiriippuvaisille, joiden käyttötapaan se tehoaa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 40

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Hannu Oskala, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Nelli Ruotsalainen, Suldaan Said Ahmed, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äänet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 29

Toni Ahva, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouoma, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Mauri Venemies, Sanna Vesikansa

Poissa: 7

Laura Finne-Elonen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Matti Parpala, Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Petrus Pennasen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan huumeylliannostusten vasta-aineen saatavuuden helpottamista.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Opioidimyrkytysten erityispiirre suomalaisessa aineistossa tehdyn tut-

kimuksen mukaan on se, että kuolema tapahtuu usein nukkuessa useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Välittömät buprenorfiinimyrkytyksestä johtuvat kuolemantapaukset tai minkään muunkaan opioidin aiheuttamat pelkät opioidimyrkytykset ilman muita aineita ovat Suomessa hyvin harvinaisia.

Helsingissä ensihoito toimii tehokkaasti ja noin 80 prosenttia korkeimman kiireellisyysluokan potilaista tavoitetaan alle kahdeksassa minuutissa. Opioidiyläannostustilanteissa potilas tarvitsee aina naloksonin lisäksi myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä.

Naloksonin laaja jakelu opioidien käyttäjille ei ole perusteltua. Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa omalta osaltaan huumausainemarkkinoita ja niiden mahdollista muuttumista ja on varautunut arvioimaan ja muuttamaan hoitokäytäntöjä tilanteen mukaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 179

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.06.2019

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 313

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.01.2019 § 16

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta koskien huumeylliannostusten vasta-aineen saatavuuden helpottamista:

”Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Opioidimyrkytysten erityispiirre suomalaisessa aineistossa tehdyn tutkimuksen mukaan on se, että kuolema tapahtuu usein nukkuessa useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Välittömät buprenorfiinimyrkyksestä johtuvat kuolemantapaukset tai minkään muunkaan opioidin aiheuttamat pelkät opioidimyrkytykset ilman muita aineita ovat Suomessa hyvin harvinaisia. Suomalaisten päihteidenkäyttäjien myrkytyskuolemien ehkäisemiseksi laajemmin saatavilla oleva naloksoni ei olisi näin ollen erityisen tehokas keino, koska Suomen tilanne poikkeaa merkittävästi niiden maiden huumetilanteesta, joissa käyttötilanteessa tapahtuvan opioidiylliannostuksen riski on suuri.

Helsingissä ensihoito toimii tehokkaasti ja noin 80 prosenttia korkeimman kiireellisyysluokan potilaista tavoitetaan alle kahdeksassa minuutissa. Opioidiylliannostustilanteissa potilas tarvitsee aina naloksonin lisäksi myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa omalta osaltaan huumausainemarkkinoita ja niiden mahdollista muuttumista, ja on varautunut arvioimaan ja muuttamaan hoitokäytäntöjä tilanteen mukaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei pidä perusteltuna naloksonin laajaa jakelua opioidien käyttäjille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päätös liittyy haavoittuvassa asemassa olevien ja erityistä tukea tarvitsevien terveyteen ja hyvinvointiin. Käyttäjien tietoisuudesta yliannostusriskeistä ja osaamisesta yliannostustilanteissa huolehditaan antamalla neuvontaa, ohjausta ja koulutusta haittoja vähentävissä palveluissa."

Käsittely

29.01.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla virkkeellä: "Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että huume yliannostusten estämiseksi tarvitaan joustavia käytäntöjä, jotka ottavat huomioon huumeiden ongelmakäyttäjien erityistarpeet."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Vastaehdotus 2:

Jäsen Ahto Apajalahti: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Joissakin tapauksissa voisi kuitenkin olla hyötyä vasta-aineiden saatavuuden helpottamisesta esimerkiksi myöntämällä reseptejä niitä hakeville huumeriippuvaisille."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 1

Kati Juva

Poissa: 1

Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 1, poissa 1).

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mari Aalto, päihdepalvelujen päällikkö, puhelin: 310 44650
mari.aalto(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 200

Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite itsemurhien ehkäisyohjelmasta

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 25 muun valtuutettua esittävät aloitteensa itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisen selvittämistä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että terveydenhuoltolain (1326/2010) ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisella mielenterveystyöllä tavoitellaan yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistamista sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentämistä ja poistamista. Näiden lisäksi mielenterveyslaissa (1116/1990) on tarkemmin säädetty muun muassa mielenterveystyöstä ja palvelujen järjestämisestä.

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki edistää asukkaidensa mielenterveyttä, toimijuutta ja päihitteettömyyttä. Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 käyttösuunnitelma sisältää useita toimenpiteitä päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseksi. Yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa vuonna 2019 sovitaan yhteisestä palveluketjusta lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Osana nuorten syrjäytymisen eh-

käisyä kehitetään yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveys-työn palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistetaan kynnyksettömiä sosiaali- ja terveystalvueluja kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Mielenterveyden edistäminen ja hoito on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja sisältyy sosiaali- terveystalan henkilöstön ammatilliseen peruskoulutukseen. Henkilöstön valmiuksia tunnistaa itsemurhariskejä ja edistää niiden ennaltaehkäisyä tuetaan lisäksi täydennyskoulutuksen avulla.

Itsemurha on hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Valtakunnallisesti ja paikallisesti on tarpeen kehittää erityisiä miesten kohtaamisia, palveluja ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi.

Tilasto- ja tutkimustietoa itsemurhien taustatekijöistä

Itsemurha-ajatukset ja -yritys ovat usein mielialahäiriöön liittyvä oire. Vuonna 2018 mielialahäiriön vuoksi oli hoidossa noin 16 600 helsinkiläistä potilasta sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin palveluissa. Itsemurhayritysten määrästä ei ole saatavilla kattavaa tilastotietoa. Kansallisesti itsemurhayritysten tarkkaa määrää on vaikea arvioida, sillä kaikkia yrityksiä ei ilmoiteta terveydenhuoltoon tai muille viranomaisille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ei mahdollista eri rekistereihin kertyvien terveydenhuollon asiakkaiden diagnoositiedon ja sosiaali- huollon järjestelmiin kirjattavien sosioekonomista tilannetta kuvaavien tietojen yhdistämistä. Itsemurhien taustatekijöiden tutkiminen edellyttää erillistä tutkimusta ja tutkimuslupaa.

Itsemurha on monimutkainen ilmiö, johon ei ole olemassa mitään yksittäistä syytä. Itsemurha on lähes aina pitkän kehityksen lopputulos. Hoitojärjestelmässä olevan potilaan itsemurhariskiä voidaan arvioida, mutta aina ei voida ennustaa yksittäisen potilaan käyttäytymistä.

Vuonna 2017 itsemurhan teki 92 helsinkiläistä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Kymmenessä vuodessa itsemurhakuolleisuus on Suomessa pienentynyt naisilla 16 prosenttia ja miehillä 22 prosenttia. Nuorten itsemurhakuolleisuus on Suomessa korkealla tasolla verrattuna muihin Euroopan maihin. Vuonna 2017 itsemurhan teki Suomessa 102 nuorta 15-24-vuotiasta.

Itsemurhakuolleisuus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välille. Sosioekonominen asema ja pääasiallinen toiminta määrittävät sitä voimakkaasti: suurin itsemurhan riski on vähän koulutetuilla, työntekijä- asemassa olevilla, pienituloisilla sekä työttömillä.

Itsemurhat liittyvät vahvasti mielenterveyshäiriöihin. Valtaosalla itsemurhan tehneistä ja itsemurhaa yrittäneistä on psykiatrinen sairaus. Itsemurhan tehneistä 90 %:lla on psykiatrinen sairaus ja noin 60 %:lla mielialahäiriö, kuten masennussairaus tai kaksisuuntainen mielialahäiriö. Myös itsemurhaa yrittäneistä yli 90 %:lla on psykiatrinen sairaus. Itsemurhayrityksen vuoksi sairaalahoidossa olleiden itsemurhariski on suurentunut erityisesti ensimmäisenä vuonna.

Alkoholiriippuvuuteen liittyvä itsemurhariski on 5–10 %. Arviolta 25–55 %:iin itsemurhista liittyy päihteiden käyttö. Aikaisempi itsemurhayritys merkitsee liki 38-kertaistaa itsemurhariskiä diagnoosista riippumatta. Lisäksi suvussa esiintyvä itsetuhoinen käyttäytyminen on itsemurhan riskitekijä.

Psykososiaalisia itsemurhien riskitekijöitä ovat muun muassa kielteiset elämäntapahtumat, kuten ero- ja menetyskokemukset, työelämän ongelmat ja taloudelliset vaikeudet. Samoin sosiaalisen tuen puute altistaa itsetuhokäyttäytymiselle.

Mielenterveyttä tukevat sosiaali- ja terveystoimintat

Sosiaali- ja terveystoimintat tukevat mielenterveyttä edistävät palvelut sisältävät ehkäiseviä palveluja, kynnyksettömiä ja matalan kynnyksen palveluja sekä korjaavia ja kuntoutumista edistäviä palveluja. Mielenterveys-työ on kiinteä osa muuta palvelua esimerkiksi neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, terveysasemilla ja sosiaalityössä. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa käsitellään lapsen, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia, mukaan lukien mielenterveys. Kaikille tarjottavien ennaltaehkäisevien palvelujen lisäksi lapsiperheiden palvelut tukevat ja auttavat kuormittavissa elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Nuorille on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, joilla helpotetaan nuorten hoitoon pääsyä ja ehkäistään itsemurhia. Opiskelijoille tehtävien terveystarkastusten ja -kyselyjen yhteydessä voidaan seuloa ja löytää varhain ongelmia tai häiriöitä. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Jatkohoito toteutuu muissa sosiaali- ja terveystoimintatissa. Opiskelijan mielenterveyden edistäminen toisella asteella on koko opiskeluyhteisön asia, jossa mielenterveyden edistämisestä vastaa myös muu opiskeluhuolto terveydenhuollon palvelujen lisäksi. Lisäksi nuorisosaama tarjoaa matalan kynnyksen palveluja lievistä mielenterveyden häiriöistä oireileville 13–23-vuotiaille nuorille ja heidän omaisilleen.

Terveystoimintat hoidon tarpeen arvioinnissa pyritään heti ensimmäisellä yhteydenotokerralla selvittämään ja ratkaisemaan asiakkaan hoidon tarve mahdollisimman pitkälle. Jokaisella terveystoimintatilla on mahdolli-

suus päästä helposti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan vastaanotolle. Neuvonnan tukena toimii ympärivuorokautinen terveystalvelujen neuvontapuhelinpalvelu.

Asiakas, jolla on itsemurha-ajatuksia, voi arkisin hakeutua hoitoon suoraan terveysasemalle. Itsetuhoinen asiakas ohjataan HUSin järjestämään päivystykseen Haartmanin tai Malmin sairaalaan, joissa on saatavilla myös erikoissairaanhoitotasosta psykiatrista palvelua. Haartmanin ja Malmin päivystyksissä pääsee tarvittaessa suoraan psykiatriselle sairaanhoitajalle ja tarvittaessa edelleen psykiatrilie. Alle 16-vuotiaat lapset ohjataan uuteen lastensairaalaan. Terveystalvelun ollessa kiinni asiakas voi itse hakeutua päivystykseen. Käytettävissä on myös päivystysapu-puhelinpalvelu ympäri vuorokauden.

Kaupungissa toimii psykiatria- ja päihdekeskuksen neljä alueellista palvelupistettä. Psykiatrian poliklinikat ovat psykiatriseen tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen erikoistuneita avohoitopaikkoja. Vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Päihdepoliklinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja, joiden palvelut on tarkoitettu sekä päihteiden käyttäjille että heidän läheisilleen.

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua ja ohjaa tarvittaessa asiakkaita eteenpäin muun muassa itsemurhien ehkäisykeskukseen, psykiatrian päivystykseen sekä psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Itsemurhan tehneen läheisille tarjotaan aina mahdollisuus kriisiapuun ja ohjataan heidät tarpeen mukaisesti palveluihin.

Terveystalvelut ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, päivystys, Auroran sairaala ja psykiatrian poliklinikat tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta itsemurhaa yrittäneen hoitopolku on sujuva. Palveluja uudistettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota matalan kynnyksen palveluihin ja nopeaan hoitoon pääsyyn.

Palvelujen uudistaminen

Osana toimialan palvelujen uudistamista kehitetään palvelujen yhteensovittamista ja monialaista yhteistyötä. Terveystalvelu- ja hyvinvointikeskus -toimintamallin monialaiseen yhteistyöhön osallistuu psykiatria- ja päihdepalvelujen asiantuntija ja asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoivaksi yhteyshenkilöksi voidaan tarvittaessa nimetä psykiatrisen sairaanhoitaja. Riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen toimintamalleja kehitetään varhaisen tuen vahvistamiseksi ja oikean palvelun piiriin ohjaamiseksi. Lisäksi otetaan käyttöön uusia sähköisiä yhteydenottokanavia kuten chat-palveluja. Psykoterapian saatavuutta arvioidaan osana palvelujen uudistamista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Osana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueiden välisen eriytymisen torjuminen -hanketta on mallinnettu 16–29-vuotiaille nuorille suunnattua liikkuvaa mielenterveystyötä. Kokeilussa moniammatillinen tiimi on tehnyt hoidon tarpeen arviointia ja tarjonnut lyhytinterventioita nuorille, joilla ei ole olemassa olevaa psykiatrista hoitokontaktia. Tavoitteena on jatkaa kokeilua vuoden 2019 loppuun. Vuoden 2018 lopulla järjestettiin myös nuorille kohdennettu Mielen viikko. Tapahtumaviikon yhteydessä jaettiin laajasti infograafia, johon on koottu yhteys- ja muut tiedot keskeisiin kaupunkiin ja järjestöjen tarjoamiin mielenterveyttä tukeviin palveluihin, myös puhelimitse ja verkossa toimiviin.

Nuorisoasematoimintaan on kohdennettu lisärahoitus, jolla saadaan merkittävä henkilöstölisäys nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Samalla kehitetään palvelun tavoitettavuutta ja erilaisia nuoren kohtaamiseen soveltuvia menetelmiä.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa valmistellaan 2019 aikana uusi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdekontaktipiste, jonka kautta helsinkiläisille luodaan helppo fyysinen ja digitaalinen väylä tiedonsaantiin, arviointiin ja edelleen sopiviin palveluihin ja vertaistoimintaan ohjaamiseen. Valmistelua tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Samassa yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia lieviin mielenterveyshäiriöihin kohdistuvien lyhytpsykoterapioiden lisäämiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut on useamman vuoden ajan tehnyt tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran ja Helsingin yliopiston kanssa itsetuhoisten asiakkaiden hyvän hoidon edistämiseksi. Psykiatrian poliklinikoiden akuuttiryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran kanssa, jossa on käytössä Linity-interventio itsemurhaa yrittäneille. Interventiolla pyritään vahvistamaan itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Lisäksi on käynnissä tutkimushanke yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Suomen mielenterveysseuran kanssa Linity-intervention vaikuttavuudesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tukee järjestöavustuksilla useita matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyötä tuottavia järjestöjä. Järjestöavustuksen jakamisperusteissa edellytetään toiminnan kohdentamista haavoittuvien väestöryhmien, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevien, auttamiseen. Järjestöjen palvelut suuntautuvat esimerkiksi kriisiapuun ja vertaistukeen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on syksyllä 2018 osallistunut Suomen mielenterveysseuran Mitä kuuluu? -viestintäkampanjaan itsemurhien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koko psykiatrian henkilökunnalle on järjestetty toistuvaa koulutusta itsetuhoisuuden arvioinnista ja hoidosta, josta on olemassa myös kirjallinen ohjeistus. Koulutukset perustuvat Käypä hoito -suositusten mukaisiin hoitosuosituksiin sekä tuoreimpaan tutkimusnäyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta itsemurhan riskiteki- jöistä ja tutkimusnäyttöön perustuvista hoitomuodoista.

Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimessa järjestettiin yhteistyössä Suomen mielenterveysseuran kanssa kaikille palvelukokonaisuuksille koulutusta itsemurhien ennaltaehkäisystä ja puheeksi ottamisesta. Vuonna 2019 järjestetään koulutusta itsemurhan riskiryhmien tunnis- tamisesta sekä itsemurhien puheeksi ottamisesta ja ennaltaehkäisystä. Koulutus on suunnattu kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Lisäksi vuonna 2019 oppilashuollon henkilöstö on tarkoitus kouluttaa mielen- terveyttä tukevien lyhytinterventiomenetelmien käyttöön.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevan kansallisen mielen- terveysstrategian yhteydessä laaditaan itsemurhien ehkäisyn strategi- set linjaukset. Parhaillaan valmistellaan myös kansallista Käypä hoito- suositusta ”Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen henkilön hoi- to”, joka on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa 2019–2020. Viestin- nän tarve kaupunkilaisten tietoisuuden lisäämiseksi arvioidaan Käypä hoito -suosituksen julkaisun jälkeen.

Mielenterveystyö osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Tärkeitä tekijöitä itsemurhien ja yleisemmin mielenterveyshäiriöiden ehkäisyssä ovat ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja vahva monialainen yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä mui- den toimialojen kanssa, erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämi- sen (HYTE) verkostoissa sekä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Erityisesti lasten ja nuorten HYTE-verkostot, kuten oppilas- huollon ohjausryhmä sekä yksi kaupunkistrategian tärkeimmistä kärki- hankkeista Mukana-ohjelma edistävät osana toimintaansa mielen- terveyttä koko kaupungissa.

Osana kaupunkistrategian 2017–2021 HYTE-kärkihanketta parannee- taan kaupunkitasoista yhdessä tekemistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. HYTE-ohjausryhmä toimeenpanee, seuraa ja arvioi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osana kaupungin toi- minnan, henkilöstön ja talouden johtamista. Keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja niiden seuranta muo- dostavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Mielenterveyden ja päih- teettömyyden edistäminen on yksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämi- sen painopisteistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan on tärkeää sisällyttää yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen ja tavoitetta tukevat toimenpiteet. Kaupunginhallitus ei katso tarpeelliseksi käynnistää erillistä itsemurhien ehkäisyohjelmaa koskevaa selvitystä.

Kaupunginhallitus edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 22.05.2019 § 181

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 349

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perusteluosan toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.03.2019 § 99

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettujen aloitteessa ehdotetaan selvitettäväksi mahdollisuutta käynnistää itsemurhien ehkäisyohjelma Helsingissä kaupungin koordinoimana. Onnistuessaan ohjelma voisi toimia pilottina, jonka kokemuk-

sia olisi mahdollista hyödyntää myös valtakunnallisessa itsemurhien ehkäisytyössä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä panostamista itsemurhien ehkäisytyöhön. Erillisen itsemurhien ehkäisyohjelman sijasta ohjelma kannattaisi kuitenkin kytkeä osaksi Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa olevaa mielenterveystyötä. Suunnitelmassa on jo lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyen painopisteenä mielenterveystyön palvelujen ja toimintamallien kehittäminen sekä riskiryhmässä olevien nuorten kiinnittäminen hoitopolkuihin. Hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa. Olennaista on toimialojen ja hoitokontaktien välinen hyvä yhteistyö, jotta esim. masennuksesta kärsivät saavuttavat nopeasti avun. Kytkemällä itsemurhien ehkäisytyö laajempaan kokonaisuuteen, kuten syrjäytymisen ehkäisyyn otetaan paremmin huomioon esimerkiksi koulukiusaamisen ja yksinäisyyden teemat.

Vuonna 1986 aloitetun itsemurhien ehkäisyprojektin onnistumisen eli itsemurhien määrän voimakkaan laskun on katsottu mitä ilmeisimmin johtuneen masennuksen hoidon kehittymisestä (Kansanterveyslaitoksen tutkimukset). Projektissa havaittiin, että depressio kytkeytyi riskitekijänä useimpiin itsemurhiin. Depressio oli useimmiten sekä alidiagno-soitu että alihoidettu terveydenhuollossa. Näistä syistä itsemurhien ehkäisyn toimissa kannattaa edelleen panostaa hyvään masennuksen hoitoon, ongelmien varhaiseen havaitsemiseen ja ennaltaehkäiseviin toimiin.

Itsemurhiin kuolleiden määrä on viimeisen kahden vuoden aikana kasvanut. Itsemurhakuolleisuus on kuitenkin kymmenessä vuodessa pienentynyt yli 20 prosenttia, miehillä 22 prosenttia ja naisilla 16 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden kohdalla laskua ei ole kuitenkaan juurikaan tapahtunut.

Kaikenikäisten helsinkiläisten mielen hyvinvoinnin parantaminen on tärkeä tavoite. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tärkeä merkitys nuorten mielen hyvinvoinnin edistäjänä. Itsemurhien ehkäisy on hyvä kytkeä yleiseen mielenterveyden palvelujen parantamiseen sekä mielen hyvinvoinnin lisäämiseen koulu- ja oppilaitostasolla sekä kaikissa muissakin kaupungin palveluissa. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja ne kuuluvat nykyisiinkin toimintatapoihin. Niiden edelleen kehittäminen on kuitenkin tarpeen. Kehitystyö sopii hyvin yhteen mielen hyvinvoinnin parantamiseen liittyviin tavoitteisiin, joita kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla jo on. Itsemurhien ehkäisyn näkökulma mielenterveystyötä suunniteltaessa on tärkeä, sillä siten saadaan kartoitettua paremmin ennaltaehkäiseviä toimia. Mielenhyvinvoinnin lisääminen yhteisötasolla ja esimerkiksi mielenterveyden ensiapu –

taitojen levittäminen opettajille ovat vaikuttavia ennaltaehkäiseviä toimia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on menossa erityinen panostus mielenterveyteen liittyviin asioihin. Helsingin kaupungin lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä vahvistava Mukana-ohjelma sisältää lukuisia toimia lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Ohjelma kattaa kaikki toimialat ja vetovastuu on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Opiskeluhuollossa on koulutettu psykologeja ja kuraattoreja perusmielenterveystyöhön, ja myös koulu- ja opiskeluterveydenhoitajilla on samanlainen tavoite. Lisäksi sekä suomen- että ruotsinkielisellä puolella panostetaan jo esikoulun oppilashuollon palveluihin. Näin edistetään varhaista puuttumista. Opiskeluhuollossa kehitetään uusia toimintatapoja yhdessä muiden toimialojen, erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa eli Lape-hankkeessa kehitettiin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveysalan toimijoiden yhteistyöhön uusia toimintamalleja, jotka viedään tänä vuonna käytäntöön. Tarkoituksena on oireiden tunnistamisen lisäksi varmistaa rikkoutumaton hoitopolku. Toimivia ratkaisuja levitetään kaikkiin Helsingin kaupungin oppilaitoksiin sekä yksityisten koulutuksenjärjestäjien oppilaitoksiin. Esimerkiksi kiusaamiseen ja yksinäisyyteen puuttumiseksi on yksityisten koulutuksenjärjestäjien kanssa yhteisiä toimintamalleja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että itsemurhien ehkäisyä kannattaa lähestyä hyvän masennuksen hoidon lisäksi ennaltaehkäisevästi ja varhaisen tuen näkökulmasta, jolloin kouluissa ja oppilaitoksissa korostuvat yleinen hyvinvointi, elämänhallinnan taidot ja empatiataidot. Mielenterveystyöhön kannattaa panostaa ja se edellyttää toimialojen välistä yhteistyötä, minkä vuoksi se tulee olla osana Helsingin hyvinvointisuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielenterveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mielenterveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

Käsittely

05.03.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan, siten että lausuntoon lisätään seuraava kappale: Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielenterveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mie-

lenterveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Crister Nyberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
crister.nyberg(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.02.2019 § 30

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Anna Vuorjoen ym. valtuustoaloitteeseen koskien itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisen mahdollisuuksien selvittämistä:

”Terveystieteiden ja sosiaalihuollon mukaisella mielenterveystyöllä tavoitellaan yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistamista sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentämistä ja poistamista. Näiden lisäksi mielenterveyslaissa on tarkemmin säädetty muun muassa mielenterveystyöstä ja palvelujen järjestämisestä.

Helsingin kaupunkistrategiassa todetaan, että kaupunki edistää asukaidensa mielenterveyttä, toimijuutta ja päihteettömyyttä. Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma vuodelle 2019 sisältää useita toimenpiteitä päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseksi. Yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tullaan vuonna 2019 sopimaan yhteisestä palveluketjusta lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Osana nuorten syrjäytymisen ehkäisyä tullaan kehittämään yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveystyön palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistamaan kynnyksettömiä sosiaali- ja terveystoimintamalleja, kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Mielenterveyden edistäminen ja hoito on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja sisältyy sosiaali- terveystoimintamallien henkilöstön ammatilliseen peruskoulutukseen. Henkilöstön valmiuksia tunnistaa itsemurhariskejä ja edistää niiden ennaltaehkäisyä tuetaan lisäksi täydennyskoulutuksen avulla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mieserityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi.

Tilasto- ja tutkimustietoa itsemurhien taustatekijöistä

Itsemurha-ajatukset ja -yritys ovat usein mielialahäiriöön liittyvä oire. Mielialahäiriön vuoksi oli hoidossa oli noin 16 600 helsinkiläistä potilasta sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin palveluissa vuonna 2018. Itsemurhayritysten määrästä ei ole saatavilla kattavaa tilastotietoa. Myöskään kansallisesti itsemurhayritysten tarkkaa määrää on vaikea arvioida, sillä kaikkia yrityksiä ei ilmoiteta terveydenhuoltoon tai muille viranomaisille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ei mahdollista terveydenhuollon asiakkaiden diagnoosiedon ja sosiaalihuollon järjestelmiin kirjattavien sosioekonomista tilannetta kuvaavien tietojen yhdistämistä. Nämä tiedot kertyvät eri rekistereihin ja ovat eri lainsäädännön alla, ja tämän vuoksi niitä ei ole mahdollista yhdistää. Haasteena on myös tiedon kattavuus ja laatu. Mikäli tietoa itsemurhien taustatekijöistä halutaan sosiaali- ja terveystoimesta, se edellyttää erillistä tutkimusta ja tutkimuslupaa. Myöskään Apotti ei muuta tätä tilannetta, vaan se edellyttäisi lainsäädännön muutoksia.

Itsemurha on monimutkainen ilmiö, johon ei ole olemassa mitään yksittäistä syytä, vaan siihen liittyy monia toisiinsa yhteydessä olevia tekijöitä. Itsemurha on lähes aina pitkän kehityksen lopputulos. Hoitojärjestelmässä olevan potilaan itsemurhariskiä voidaan arvioida, mutta aina ei voida ennustaa yksittäisen potilaan käyttäytymistä.

Itsemurhien määrä on pienentynyt Helsingissä pitkällä aikavälillä. Vuonna 2017 itsemurhan teki 92 helsinkiläistä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Itsemurhakuolleisuus on miehillä naisia yleisempää.

Suomessa itsemurhan teki 787 henkilöä vuonna 2016. Viimeisen kymmenen vuoden aikana itsemurhien määrä on vähentynyt naisilla kolmanneksella ja miehillä lähes neljänneksellä. Nuorten itsemurhakuolleisuus on Suomessa kuitenkin edelleen korkealla tasolla verrattuna muihin Euroopan maihin. Vuonna 2017 itsemurhan oli tehnyt 102 15–24-vuotiasta nuorta Suomessa.

Itsemurhia ja niiden taustoja on tutkittu. Itsemurhakuolleisuus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välille, vaan sosioekonominen asema ja pääasiallinen toiminta määrittävät sitä edelleen voimakkaasti: suurin itsemurhan riski on vähän koulutetuilla, työntekijäasemassa olevilla, pienituloisilla sekä työttömällä.

Itsemurhat liittyvät vahvasti mielenterveyshäiriöihin. Valtaosalla itsemurhan tehneistä ja itsemurhaa yrittäneistä on psykiatrinen sairaus. Itsemurhan tehneistä 90 %:lla on psykiatrinen sairaus ja noin 60 %:lla mielialahäiriö, kuten masennussairaus tai kaksisuuntainen mielialahäiriö. Myös itsemurhaa yrittäneistä yli 90 %:lla on psykiatrinen sairaus.

Tutkimuksista tiedetään, että itsemurhayrityksen vuoksi sairaalahoitossa olleiden itsemurhariski on suurentunut erityisesti ensimmäisen vuonna itsemurhayrityksen jälkeen.

Alkoholiriippuvuuteen liittyvä elämänaikainen itsemurhariski on 5–10 %. Arviolta 25–55 %:iin itsemurhista liittyy päihteiden käyttö. Aikaisempi itsemurhayritys merkitsee liki 38-kertaistaa itsemurhariskiä diagnoosista riippumatta. Lisäksi suvussa esiintyvä itsetuhoinen käyttäytyminen on itsemurhan riskitekijä.

Psykososiaalisia itsemurhien riskitekijöitä ovat muun muassa kielteiset elämäntapahtumat, kuten ero- ja menetyskokemukset, työelämän ongelmat ja taloudelliset vaikeudet. Samoin sosiaalisen tuen puute altistaa itsetuhokäyttäytymiselle.

Mielenterveyttä tukevat sosiaali- ja terveystoimintat

Sosiaali- ja terveystoimintatuen mielenterveyttä edistävät palvelut sisältävät ehkäiseviä palveluja, kynnyksettömiä ja matalan kynnyksen palveluja sekä korjaavia ja kuntoutumista edistäviä palveluja. Mielenterveys-työ on kiinteä osa muuta palvelua esimerkiksi neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, terveysasemilla ja sosiaalityössä. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa käsitellään lapsen, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia, mukaan lukien mielenterveys. Kaikille tarjottavien ennaltaehkäisevien palvelujen lisäksi lapsiperheiden palvelut tukevat ja auttavat kuormittavissa elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Nuorille on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, joilla helpotetaan nuorten hoitoon pääsyä ja ehkäistään itsemurhia. Opiskelijoille tehtävien terveystarkastusten ja -kyselyjen yhteydessä voidaan seuloa ja löytää varhain ongelmia tai häiriöitä. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Jatkohoito toteutuu muissa sosiaali- ja terveystoimintatuen palveluissa. Opiskelijan mielenterveyden edistäminen toisella asteella on koko opiskeluyhteisön asia, jossa mielenterveyden edistämisestä vastaa myös muu opiskeluhuolto terveydenhuollon palvelujen lisäksi. Lisäksi nuorisosaama tarjoaa matalan kynnyksen palveluja lievillä mielenterveyden häiriöillä oireileville 13–23-vuotiaille nuorille ja heidän omaisilleen.

Terveysasemilla hoidon tarpeen arvioinnissa pyritään heti ensimmäisellä yhteydenottokerralla selvittämään ja ratkaisemaan asiakkaan hoidon tarve mahdollisimman pitkälle. Jokaisella terveysasemalla on mahdollisuus päästä helposti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan vastaanotolle. Neuvonnan tukena toimii ympärivuorokautinen terveystalouden neuvontapuhelinpalvelu.

Asiakas, jolla on itsemurha-ajatuksia, voi arkisin hakeutua hoitoon suoraan terveysasemalle. Itsetuhoisen asiakas ohjataan HUSin järjestämään päivystykseen Haartmanin tai Malmin sairaalaan, joissa on saatavilla myös erikoissairaanhoitotasosta psykiatrista palvelua. Haartmanin ja Malmin päivystyksissä pääsee tarvittaessa suoraan psykiatriselle sairaanhoitajalle ja tarvittaessa edelleen psykiatrilta. Alle 16-vuotiaat lapset ohjataan uuteen lastensairaalaan. Terveysaseman ollessa kiinni asiakas voi itse hakeutua päivystykseen. Käytettävissä on myös päivystysapu-puhelinpalvelu ympäri vuorokauden.

Kaupungissa toimii psykiatria- ja päihdekeskuksen neljä alueellista palvelupistettä. Psykiatrian poliklinikat ovat psykiatriseen tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen erikoistuneita avohoitopaikkoja. Vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Päihdepoliklinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja, joiden palvelut on tarkoitettu sekä päihteiden käyttäjille että heidän läheisilleen.

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua ja ohjaa tarvittaessa asiakkaita eteenpäin muun muassa itsemurhien ehkäisykeskukseen, psykiatrian päivystykseen sekä psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Itsemurhan tehneen läheisille tarjotaan aina mahdollisuus kriisiapuun ja ohjataan heidät tarpeen mukaisesti palveluihin.

Terveysasemat ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, päivystys, Auroran sairaala ja psykiatrian poliklinikat tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta itsemurhaa yrittäneen hoitopolku on sujuva. Palveluja uudistettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota matalan kynnyksen palveluihin ja nopeaan hoitoon pääsyyn.

Palvelujen uudistaminen

Osana toimialan palvelujen uudistamista kehitetään palvelujen yhteensovittamista ja monialaista yhteistyötä. Terveys- ja hyvinvointikeskus -toimintamallin monialaiseen yhteistyöhön osallistuu psykiatria- ja päihdepalvelujen asiantuntija, ja asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoivaksi yhteyshenkilöksi voidaan tarvittaessa nimetä psykiatrisen sairaanhoitaja. Riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen toimintamalleja kehitetään varhaisen tuen vahvistamiseksi ja oikean palvelun piiriin ohjaamiseksi. Lisäksi otetaan käyttöön uusia sähköisiä yhteydenotto-

navia, kuten chat-palveluja. Psykoterapian saatavuutta arvioidaan osana palvelujen uudistamista.

Osana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueiden välisen eriytymisen torjuminen -hanketta on mallinnettu 16–29-vuotiaille nuorille suunnattua liikkuvaa mielenterveystyötä. Kokeilussa moniammatillinen tiimi on tehnyt hoidon tarpeen arviointia ja tarjonnut lyhytinterventioita nuorille, joilla ei ole olemassa olevaa psykiatrasta hoitokontaktia. Tavoitteena on jatkaa kokeilua vuoden 2019 loppuun. Vuoden 2018 lopussa järjestettiin myös nuorille kohdennettu Mielen viikko. Tapahtumaviikon yhteydessä jaettiin laajasti infograafia, johon on koottu yhteys- ja muut tiedot keskeisiin kaupungin ja järjestöjen tarjoamiin mielenterveyttä tukeviin palveluihin, myös puhelimitse ja verkossa toimiviin.

Nuorisoasematoimintaan on kohdennettu lisärahoitus, jolla saadaan merkittävä henkilöstölisäys nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Samalla kehitetään palvelun tavoitettavuutta ja erilaisia nuoren kohtaamiseen soveltuvia menetelmiä.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa valmistellaan 2019 aikana uusi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdekontaktipiste, jonka kautta helsinkiläisille luodaan helppo fyysinen ja digitaalinen väylä tiedonsaantiin, arviointiin ja edelleen sopiviin palveluihin ja vertaistoimintaan ohjaamiseen. Valmistelua tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Samassa yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia lieviin mielenterveyshäiriöihin kohdistuvien lyhytpsykoterapioiden lisäämiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut on useamman vuoden ajan tehnyt tiivistä yhteistyötä myös Suomen mielenterveysseuran ja Helsingin yliopiston kanssa itsetuhoisten asiakkaiden hyvän hoidon edistämiseksi. Psykiatrian poliklinikoiden akuuttityöryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran kanssa, jossa on käytössä Linity-interventio itsemurhaa yrittäneille. Interventiolla pyritään vahvistamaan itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Lisäksi on käynnissä tutkimushanke yhteistyössä Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston ja Suomen mielenterveysseuran kanssa Linity-intervention vaikuttavuudesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tukee järjestöavustuksilla useita matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyötä tuottavia järjestöjä. Järjestöavustuksen jakamisperusteissa edellytetään toiminnan kohdentamista haavoittuvien väestöryhmien, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevien, auttamiseen. Järjestöjen palvelut suuntautuvat esimerkiksi kriisiapuun ja vertaistukeen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveystoimiala on syksyllä 2018 osallistunut kaupungin pysäköinninvalvonnan ja Suomen mielenterveysseuran yhteistyönä toteutettuun viestintäkampanjaan itsemurhien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koko psykiatrian henkilökunnalle on järjestetty toistuvaa koulutusta itsetuhoisuuden arvioinnista ja hoidosta, josta on olemassa myös kirjallinen ohjeistus. Koulutukset perustuvat Käypä hoito -suositusten mukaisiin hoitosuosituksiin sekä tuoreimpaan tutkimusnäyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta itsemurhan riskitekijöistä ja tutkimusnäyttöön perustuvista hoitomuodoista.

Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimessa järjestettiin kaikille palvelukokonaisuuksille koulutusta itsemurhien ennaltaehkäisystä ja puheeksiotosta yhteistyössä Suomen mielenterveysseuran kanssa. Myös vuonna 2019 tullaan järjestämään koulutusta itsemurhan riskiryhmien tunnistamisesta sekä itsemurhien puheeksi otosta ja niiden ennaltaehkäisystä. Koulutus on suunnattu kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Lisäksi vuonna 2019 oppilashuollon henkilöstö on tarkoitus kouluttaa mielenterveyttä tukevien lyhytinterventiomenetelmien käyttöön.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevan kansallisen mielenterveysstrategian yhteydessä tullaan laatimaan itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Parhaillaan valmistellaan myös kansallista Käypä hoito- suositusta ”Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen henkilön hoito”, joka on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa 2019–2020. Viestinnän tarve kaupunkilaisten tietoisuuden lisäämiseksi arvioidaan Käypä hoito -suosituksen julkaisun jälkeen.

Mielenterveystyö osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Tärkeitä tekijöitä itsemurhien ja yleisemmin mielenterveyshäiriöiden ehkäisyssä ovat ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja vahva monialainen yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee tätä yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) verkostoissa sekä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Erityisesti lasten ja nuorten HYTE-verkostot, kuten oppilashuollon ohjausryhmä sekä yksi kaupunkistrategian tärkeimmistä kärkihankkeista, Mukana-ohjelma, edistävät osana toimintaansa mielenterveyttä koko kaupungissa.

Osana kaupunkistrategian 2017–2021 HYTE-kärkihanketta parannetaan kaupunkitasoista yhdessä tekemistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-ohjausryhmä toimeenpanee, seuraa ja arvioi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osana kaupungin toiminnan, henkilöstön ja talouden johtamista. Keskeiset hyvinvoinnin ja

terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja niiden seuranta muodostavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Mielen terveyden ja päihitteettömyyden edistäminen on yksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katso tarkoituksenmukaiseksi käynnistää erillistä itsemurhien ehkäisyohjelmaa koskevaa selvitystä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kestävä yhteiskunta rakentuu väestön psyykkiselle hyvinvoinnille, jota tuetaan kaikissa ympäristöissä ja kaikilla toimialoilla. Edistämällä väestön mielen terveyttä ehkäistään mielen terveyden häiriöiden kehittymistä ja itsemurhia.

Itsemurhan taustalla on usein kyse kasautuvista, pitkäaikaisista elämängongelmista ja riskitekijöiden yhteisvaikutuksesta. Itsemurhien ennaltaehkäisemiseksi on tärkeää tukea väestön mielen terveyttä kaikissa ikäryhmissä, tarjota apua ja tukea varhaisessa vaiheessa sekä ehkäistä päihdeongelmia. Edelleen tärkeitä on tunnistaa erityisessä itsemurhavaarassa olevat ja ohjata heidät hoitoon. Tutkimuksen mukaan erityinen riski on itsemurhaa aiemmin jo yrittäneillä.

Itsemurhien ehkäisy on osa laajempaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, jota toteutetaan monitoimijaisena yhteistyönä. Itsemurhien ennaltaehkäisyllä kavennetaan myös sukupuolten välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Käsittely

26.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Tapio Bergholm: Tehdään lausunnon kolmannen kappaleen jälkeen seuraava lisäys: "Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mieserityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Karita Toijonen

Vastaehdotus 2:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Antti Vainionpään vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon. Arviosta ja tarvittavista toimenpiteistä esitetään selvitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Tapio Bergholm)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Mukhtar Abib, Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Antti Vainionpää)

Jaa-äännet: 11

Mukhtar Abib, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 2

Heidi Ahola, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henno Ligi, mielialahäiriöpalvelujen päällikkö, puhelin: 310 65040
henno.ligi(a)hel.fi

, Nuorten palvelujen osalta:

Anne Röppänen, osastonhoitaja, puhelin: 310 69212
anne.roppanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.02.2019 § 31

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa esitetty asia on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, Suomen itsemurhaluvut ovat korkeat, eivätkä nuorten ja sosioekonomisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten itsemurhat ole vähentyneet 2000-luvulla.

Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja erityisesti nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden järjestämiseksi ja niihin pääsyn helpottamiseksi toivotaan toimenpiteitä ja resursointia. Kau-

pungin työntekijöiden ja erityisesti nuorten parissa työskentelevien valmiuksiin tunnistaa itsemurhavaarassa olevat henkilöt, tarvitaan myös vahvistusta. Itsemurhien ehkäisy tulisi nähdä kaikkien toimijoiden yhteisenä tehtävänä, joka edellyttää osaamista tunnistaa itsemurhavaarassa olevia henkilöitä ja toimia itsemurhien ehkäisemiseksi.

Hyvinvointia tulisi voida tukea jo ennen vakavien ongelmien ilmaantumista. Pahoinvoinnin taustalla oleviin syihin, kuten yksinäisyyteen, kiusaamiseen, päihteiden käyttöön tai yhteiskunnan syrjäyttäviin mekaniismeihin, tulisi vaikuttaa ja keskittyä niissä tehokkaiisiin käytännön toimenpiteisiin. Monitoimijaiset toimenpideohjelmat voivat osoittautua melko raskaiksi hallinnollisiksi rakenteiksi, ja syytä olisikin pohtia voidaanko tehokkaita toimenpiteitä edistää kevyemmällä rakenteilla ja panostamalla konkreettisiin asiakkaita kohtaaviin toimenpiteisiin.

Liikkuminen ja liikunta merkitsevät monelle helsinkiläiselle ystäviä, kavereita ja sosiaalisia verkostoja. Liikkuminen mielekkäässä sosiaalisessa ympäristössä vähentää syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Liikkuminen vaikuttaa positiivisesti mielialaan ja vähentää masentuneisuutta ja ahdistusta. Kohtalainen määrä liikuntaa voi edistää mielenterveyttä ja vähentää masennustilan kehittymisen riskiä. Vähän liikkuvat myös sairastuvat useammin depressioniin kuin paljon liikkuvat. Helsinkiläisistä aikuisista 29 prosentilla oli ollut masennusoireilua viimeisen vuoden aikana.

Kulttuurin positiivisesta vaikutuksesta ihmisten mielenterveyteen ja sen myötä itsemurha-alttiuden vähenemiseen on tuoretta tutkimustietoa: kulttuuri rakentaa, ylläpitää ja edistää mielen hyvinvointia. Avatessaan omaa lähiympäristöä laajempaa maailmaa monine vaihtoehtoineen ja elämänmuotoineen kulttuuri antaa yksilölle esimerkkejä ja verrokkitarinoita selviytymisestä vaikeistakin tilanteista. Siksi on erittäin tärkeää sisällyttää itsemurhien ehkäisyohjelmaan koko kaupungin kattava helppo pääsy kulttuurin äärelle. Ohjelmassa tulee huomioida sekä kaupungin omien kulttuurilaitosten ja kirjastojen että muiden toimijoiden tarjonta. Myös monet mahdollisuudet tehdä ja tuottaa kulttuuria itse tulee sisällyttää ohjelmaan.

Helsingin palveluita on tavoitteena kehittää niin, ettei kukaan pääse tipumaan ja tavoitella juurisyihin perustuvaa muutosta, jossa vaikutetaan myös rakenteisiin ja ajattelutapoihin.

Tiedotuskampanjoiden avulla voidaan lisätä kaupunkilaisten tietoisuutta itsemurhien ehkäisystä ja valmiuksia vaikeiden asioiden puheeksi ottamiseen ja avun hakemiseen. Sekä voidaan tuoda esille kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden merkitystä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Kansainvälisen tutkimuksen perusteella on näyttöä taiteen ja taiteelli-

sen toiminnan merkityksestä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä osana hoitoa ja paranemista.

Itsemurhien ehkäisyohjelman valmistelussa on tarkoitus käyttää laajasti sekä kaupungin työntekijöiden että kaupungin ulkopuolisten asiantuntijoiden ja järjestöjen osaamista toimenpidesuunnitelman laatimiseksi. Interventiomallien kehittämisessä voi huomioida kulttuurin, liikkumisen ja liikunnan harrastamisella on positiivinen vaikutus kaiken ikäisten ihmisten hyvinvointiin ja eriarvoisuuden tunteen vähenemiseen ja eriarvoisuuden vähentäminen vähentää itsemurhariskiä.

Käsittely

12.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Ehdotan, että kappaleesta (7) poistetaan sanat "juurisyihin perustuvaa".

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteilla:

Olisin halunnut poistaa lausunnosta sanat "juurisyihin perustuvaa", koska siitä voi jäädä liian pinnallinen kuva juurisyistä. Pidän selvänä, että heikomman sosioekonomisen aseman henkinen painolasti korostuu, jos ihmisellä on materialistinen maailmankatsomus, jolloin oma heikompi sosioekonominen asema osoittaa perustuvanlaatuista epäonnistumista elämässä. Samoin jos ihmiseltä puuttuu ymmärrys oman onnen tavoittelua korkeammasta elämän tarkoituksesta, se korostaa sosioekonomisen aseman epätyytyttävyyden merkitystä. Myös elämän ja ihmissuhteiden hajanaisuus on omiaan heikentämään ihmisen jakamista.

29.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Päivi Kuusela, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 43963
paivi.kuusela(a)hel.fi

§ 201

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2019-006607, 2019-006608, 2019-006609, 2019-006610

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Fatim Diarran ym. aloite muovin keräysastioiden saamisesta Helsingin puistoihin
- valtuutettu Kati Juvan ym. aloite koristepensaiden ja puistopuiden kartoittamisesta ja nimeämisestä
- valtuutettu Johanna Laisaaren ym. aloite mahdollisuudesta palkata yläkouluihin sairaanhoitajia
- valtuutettu Leo Straniuksen ym. aloite avoimen urheilupuiston toteuttamisesta keskusta-alueella kulttuurikäytävän jatkeeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.06.2019

Ärende/1

§ 183

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen samman kallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Bilagor

1 Läsnäololista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 184
Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Pentti Arajärvi och Emma Kari valdes till protokolljusterare med ledamöterna Arja Karhuvaara och Sampo Terho som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Pentti Arajärvi och Emma Kari till protokolljusterare med ledamöterna Arja Karhuvaara och Sampo Terho som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.06.2019

Ärende/3

§ 185

Val av ordförande och vice ordförande för stadsfullmäktige

HEL 2019-005463 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige valde ledamoten Otso Kivekäs till ordförande, ledamoten Harry Bogomoloff till första vice ordförande och ledamoten Paavo Arhinmäki till andra vice ordförande.

Stadsfullmäktige justerade samtidigt protokollet omedelbart på denna punkt.

Behandling

Ledamoten Daniel Sazonov föreslog ledamoten Otso Kivekäs till stadsfullmäktiges ordförande, ledamoten Harry Bogomoloff till första vice ordförande och ledamoten Paavo Arhinmäki till andra vice ordförande.

Stadsfullmäktige valde ordföranden och vice ordförandena enhälligt i enlighet med ledamoten Daniel Sazonovs förslag.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer ordförande samt första och andra vice ordförande.

Stadsfullmäktige justerar samtidigt protokollet omedelbart på denna punkt.

Föredragandens motiveringar

Det anges i 18 § i kommunallagen att fullmäktige bland sina ledamöter väljer en ordförande och ett behövligt antal vice ordförande för fullmäktiges mandattid, om inte fullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än fullmäktiges mandattid. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Det anges i 29 kap. 5 § 1 mom. i förvaltningsstadgan att stadsfullmäktige vid det första sammanträdet i juni varje år bland sina ledamöter väljer en ordförande och en första och en andra vice ordförande för en mandattid på ett år. Mandattiden för det presidium som valdes i början av år 2019 går ut i juni i enlighet med stadsfullmäktiges beslut.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

§ 186

Val av ledamöter i stadsstyrelsen för mandattiden som börjar i juni 2019

HEL 2019-004823 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige utsåg för en mandattid på två år 15 ledamöter och 15 personliga ersättare i stadsstyrelsen enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. <i>borgmästaren</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Gröna <i>biträdande borgmästaren i stadsmiljösektorn</i>	Mikko Särelä
3.	Saml. <i>biträdande borgmästaren i fostrans- och utbildningssektorn</i>	Juha Hakola
4.	SDP <i>biträdande borgmästaren i kultur- och fritidssektorn</i>	Thomas Wallgren
5.	Gröna <i>biträdande borgmästaren i social- och hälsovårdssektorn</i>	Jasmin Hamid
6.	Saml. Daniel Sazonov	Jenni Pajunen
7.	Saml. Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Saml. Terhi Koulumies	Otto Meri
9.	Gröna Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Gröna Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP Tomi Sevander	Elisa Gebhard
12.	VF Veronika Honkasalo	Suldaan Said Ahmed
13.	VF Anna Vuorjoki	Mai Kivelä
14.	Sannf. Mika Raatikainen	Mari Rantanen
15.	SFP Marcus Rantala	Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samtidigt utsåg stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	<i>borgmästaren</i>
I vice ordförande	Anni Sinnemäki
II vice ordförande	Tomi Sevander

05.06.2019

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Behandling

Ledamoten Anna Vuorjoki föreslog ledamöterna Veronika Honkasalo och Anna Vuorjoki till ledamöter i stadsstyrelsen och ledamöterna Suldaan Said Ahmed och Mai Kivelä till ersättare.

Stadsfullmäktige valde enhälligt ledamöterna i stadsstyrelsen kompletterat i enlighet med ledamoten Anna Vuorjokis förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige utser för en mandattid på två år 15 ledamöter och 15 personliga ersättare i stadsstyrelsen enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. <i>borgmästaren</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Gröna <i>biträdande borgmästaren i stadsmiljösektorn</i>	Mikko Särelä
3.	Saml. <i>biträdande borgmästaren i fostrans- och utbildningssektorn</i>	Juha Hakola
4.	SDP <i>biträdande borgmästaren i kultur- och fritidssektorn</i>	Thomas Wallgren
5.	Gröna <i>biträdande borgmästaren i social- och hälsovårdssektorn</i>	Jasmin Hamid
6.	Saml. Daniel Sazonov	Jenni Pajunen
7.	Saml. Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Saml. Terhi Koulumies	Otto Meri

9.	Gröna	Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Gröna	Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP	Tomi Sevander	Elisa Gebhard
12.	VF		
13.	VF		
14.	Sannf.	Mika Raatikainen	Mari Rantanen
15.	SFP	Marcus Rantala	Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samtidigt utser stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	<i>borgmästaren</i>
I vice ordförande	Anni Sinnemäki
II vice ordförande	Tomi Sevander

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragandens motiveringar

Enligt 30 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015) ska det i kommunen finnas en kommunstyrelse.

Enligt 2 kap. 2 § i förvaltningsstadgan för Helsingfors stad leder stadsstyrelsen, som är underställd stadsfullmäktige, stadens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Stadsstyrelsen svarar också för samordningen av stadens verksamhet, för beredningen och verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet.

Stadsstyrelsen har 15 ledamöter. Borgmästaren är ordförande för stadsstyrelsen och biträdande borgmästarna är ledamöter i stadsstyrelsen. Varje ledamot i stadsstyrelsen har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer för en mandattid på två år de övriga ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen bland fullmäktigeledamöterna och ersättarna. Stadsfullmäktige väljer dessutom en första och en andra vice ordförande i stadsstyrelsen bland dess ordinarie ledamöter.

Till ett förtroendeuppdrag får väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget (70.1 § i kommunallagen).

Enligt 4 a.1 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara re-

presenterade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Enligt 105 § i kommunallagen blir vid val den eller de som fått flest röster utsedda. Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas, ökat med ett.

Valbarhet (71 § och 73 § i kommunallagen)

Valbar till kommunens förtroendeuppdrag är den som

1. har kommunen som hemkommun,
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun det år då fullmäktigeledamöterna väljs eller val för ett annat förtroendeuppdrag förrättas, och som
3. inte har förklarats omyndig.

Valbar till kommunstyrelsen är den som är valbar till fullmäktige, dock inte

1. den som är anställd hos kommunen och lyder direkt under kommunstyrelsen,
2. den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom kommunstyrelsens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande,
3. den som är anställd hos kommunen och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av kommunstyrelsen,
4. den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i kommunstyrelsen.

Ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en sammanslutning som sköter bevakningen av personalens intressen i kommunen är inte valbar till kommunstyrelsen. Valbar är inte heller den som i egenskap av förhandlare för sammanslutningen eller i annan motsvarande egenskap svarar för intressebevakningen.

Majoriteten av ledamöterna i kommunstyrelsen ska vara personer som inte är anställda hos kommunen eller hos en sammanslutning eller en stiftelse där kommunen har bestämmande inflytande.

Bestämmelserna i 4 punkten ovan ska inte tillämpas på ledamöter i styrelsen eller i ett jämförbart organ för en sammanslutning där kommunen har bestämmande inflytande.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Revisionskontoret

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 392

HEL 2019-004823 T 00 00 02

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallitukseen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Ulla-Marja Urho
2.	Vih. <i>kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari</i>	Mikko Särelä
3.	Kok. <i>kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari</i>	Juha Hakola

4.	SDP	<i>kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari</i>	Thomas Wallgren
5.	Vihr.	<i>sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari</i>	Jasmin Hamid
6.	Kok.	Daniel Sazonov	Jenni Pajunen
7.	Kok.	Wille Rydman	Arja Karhuvaara
8.	Kok.	Terhi Koulumies	Otto Meri
9.	Vihr.	Kaisa Hernberg	Mikko Kiesiläinen
10.	Vihr.	Ozan Yanar	Fatim Diarra
11.	SDP	Tomi Sevander	Elisa Gebhard
12.	Vas.		
13.	Vas.		
14.	PS	Mika Raatikainen	Mari Rantanen
15.	RKP	Marcus Rantala	Silja Borgarsdóttir Sandelin

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
1. varapuheenjohtaja	Anni Sinnemäki
2. varapuheenjohtaja	Tomi Sevander

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää kaupunginhallituksen jäseniksi, varajäseniksi ja 1. varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestarin varajäseneksi Mikko Särelä
- sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarin varajäseneksi Jasmin Hamid
- jäseneksi Kaisa Hernberg, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Kiesiläinen
- jäseneksi Ozan Yanar, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Fatim Diarra
- 1. varapuheenjohtajaksi Anni Sinnemäki

05.06.2019

Ärende/4

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 187

Val av ledamöter i stadsstyrelsens koncernsektion för mandattiden som börjar i juni 2019

HEL 2019-004821 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige utsåg för en mandattid på två år nio ledamöter och nio personliga ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Saml. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Saml. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Gröna Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Gröna Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	VF Veronika Honkasalo	Suldaan Said Ahmed
9.	Sannf. Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samtidigt utsåg stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	Jan Vapaavuori
Vice ordförande	Jasmin Hamid

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Behandling

Ledamoten Anna Vuorjoki föreslog ledamoten Veronika Honkasalo till ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion och ledamoten Suldaan Said Ahmed till ersättare.

Stadsfullmäktige valde enhälligt ledamöterna i stadsstyrelsens koncernsektion kompletterat i enlighet med ledamoten Anna Vuorjokis förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

05.06.2019

Ärende/5

Upplysningar

Jenni Björksten, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige utser för en mandattid på två år nio ledamöter och nio personliga ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Saml. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Saml. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Gröna Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Gröna Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	VF	
9.	Sannf. Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samtidigt utser stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	Jan Vapaavuori
Vice ordförande	Jasmin Hamid

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragandens motiveringar

Enligt 2 kap. 4 § i förvaltningsstadgan för Helsingfors stad svarar stadsstyrelsens koncernsektion i praktiken för verkställigheten av stadskoncernens koncernstyrning och -övervakning och för att dessa fungerar. Koncernsektionen gör framställningar om riktlinjer för ägarpolitiken, om principer för koncernstyrningen, om verksamhetsmål och

ekonomiska mål för dottersammanslutningarna och stiftelserna och om andra ärenden som hänför sig till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Koncernsektionen styr, följer och övervakar dessutom verksamheten i stadens dottersammanslutningar och stiftelser och hur de mål som ställts upp för dessa uppnås.

Sektionen har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare. Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i sektionen för en mandattid på två år. Ledamöterna och ersättarna väljs bland ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och vice ordförande för sektionen bland dess ordinarie ledamöter.

Till ett förtroendeuppdrag får väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget (70.1 § i kommunallagen).

Enligt 4 a.1 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Enligt 105 § i kommunallagen blir vid val den eller de som fått flest röster utsedda. Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas, ökat med ett.

Valbarhet (71 § och 73 § i kommunallagen)

Valbar till kommunens förtroendeuppdrag är den som

1. har kommunen som hemkommun,
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun det år då fullmäktigeledamöterna väljs eller val för ett annat förtroendeuppdrag förrättas, och som
3. inte har förklarats omyndig.

Valbar till kommunstyrelsen är den som är valbar till fullmäktige, dock inte

1. den som är anställd hos kommunen och lyder direkt under kommunstyrelsen,

2. den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom kommunstyrelsens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande,
3. den som är anställd hos kommunen och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av kommunstyrelsen,
4. den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i kommunstyrelsen.

Ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en sammanslutning som sköter bevakningen av personalens intressen i kommunen är inte valbar till kommunstyrelsen. Valbar är inte heller den som i egenskap av förhandlare för sammanslutningen eller i annan motsvarande egenskap svarar för intressebevakningen.

Majoriteten av ledamöterna i kommunstyrelsen ska vara personer som inte är anställda hos kommunen eller hos en sammanslutning eller en stiftelse där kommunen har bestämmande inflytande.

Bestämmelserna i 4 punkten ovan ska inte tillämpas på ledamöter i styrelsen eller i ett jämförbart organ för en sammanslutning där kommunen har bestämmande inflytande.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Revisionskontoret

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 393

HEL 2019-004821 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. Jan Vapaavuori	Pia Pakarinen
2.	Kok. Ulla-Marja Urho	Wille Rydman
3.	Kok. Juha Hakola	Terhi Koulumies
4.	Vihr. Jasmin Hamid	Mikko Särelä
5.	Vihr. Mikko Kiesiläinen	Anni Sinnemäki
6.	SDP Nasima Razmyar	Elisa Gebhard
7.	SDP Tomi Sevander	Thomas Wallgren
8.	Vas.	
9.	PS Mika Raatikainen	Mari Rantanen

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori
Varapuheenjohtaja	Jasmin Hamid

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää konsernijaoston jäseniksi, varajäseniksi ja varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- jäseneksi Jasmin Hamid, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Särelä

- jäseneksi Mikko Kiesiläinen, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Anni Sinnemäki
- varapuheenjohtajaksi Jasmin Hamid

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 188

Val av ledamöter i stadsstyrelsens näringslivssektion för mandattiden som börjar i juni 2019

HEL 2019-004851 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige utsåg för en mandattid på två år nio ledamöter och nio personliga ersättare i stadsstyrelsens näringslivssektion enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. <i>borgmästaren</i>	Pia Pakarinen
2.	Saml. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Saml. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Gröna Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Gröna Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Gröna Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	VF Suldaan Said Ahmed	Mai Kivelä
9.	SFP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samtidigt utsåg stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	<i>borgmästaren</i>
Vice ordförande	Ozan Yanar

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Behandling

Ledamoten Anna Vuorjoki föreslog ledamoten Suldaan Said Ahmed till ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion och ledamoten Mai Kivelä till ersättare.

Stadsfullmäktige valde enhälligt ledamöterna i stadsstyrelsens näringslivssektion kompletterat i enlighet med ledamoten Anna Vuorjokis förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

05.06.2019

Ärende/6

Upplysningar

Jenni Björksten, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige utser för en mandattid på två år nio ledamöter och nio personliga ersättare i stadsstyrelsens näringslivssektion enligt följande:

	Ledamot	Ersättare
1.	Saml. <i>borgmästaren</i>	Pia Pakarinen
2.	Saml. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Saml. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Gröna Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Gröna Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Gröna Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	VF	
9.	SFP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samtidigt utser stadsfullmäktige ordförande och vice ordförande enligt följande:

Ordförande	<i>borgmästaren</i>
Vice ordförande	Ozan Yanar

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragandens motiveringar

Enligt 2 kap. 3 § i förvaltningsstadgan för Helsingfors stad styr stadsstyrelsens näringslivssektion stadens närings-, konkurrenskrafts-, invandrings- och sysselsättningspolitik. Sektionen har nio ledamöter. Borgmästaren är ordförande i sektionen. Varje ledamot i sektionen har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i sektionen för en mandattid på två år. Ledamöterna och ersättarna väljs bland ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen. Stadsfullmäktige väljer dessutom en vice ordförande för sektionen bland dess ordinarie ledamöter.

Till ett förtroendeuppdrag får väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget (70.1 § i kommunallagen).

Enligt 4 a.1 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Enligt 105 § i kommunallagen blir vid val den eller de som fått flest röster utsedda. Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas, ökat med ett.

Valbarhet (71 § och 73 § i kommunallagen)

Valbar till kommunens förtroendeuppdrag är den som

1. har kommunen som hemkommun,
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun det år då fullmäktigeledamöterna väljs eller val för ett annat förtroendeuppdrag förrättas, och som
3. inte har förklarats omyndig.

Valbar till kommunstyrelsen är den som är valbar till fullmäktige, dock inte

1. den som är anställd hos kommunen och lyder direkt under kommunstyrelsen,
2. den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom kommunstyrelsens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande,
3. den som är anställd hos kommunen och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av kommunstyrelsen,
4. den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stif-

telse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i kommunstyrelsen.

Ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en sammanslutning som sköter bevakningen av personalens intressen i kommunen är inte valbar till kommunstyrelsen. Valbar är inte heller den som i egenskap av förhandlare för sammanslutningen eller i annan motsvarande egenskap svarar för intressebevakningen.

Majoriteten av ledamöterna i kommunstyrelsen ska vara personer som inte är anställda hos kommunen eller hos en sammanslutning eller en stiftelse där kommunen har bestämmande inflytande.

Bestämmelserna i 4 punkten ovan ska inte tillämpas på ledamöter i styrelsen eller i ett jämförbart organ för en sammanslutning där kommunen har bestämmande inflytande.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Revisionskontoret

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 394

HEL 2019-004851 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	Pia Pakarinen
2.	Kok. Jenni Pajunen	Wille Rydman
3.	Kok. Otto Meri	Arja Karhuvaara
4.	Vihr. Ozan Yanar	Sanna Vesikansa
5.	Vihr. Anni Sinnemäki	Mikko Särelä
6.	Vihr. Fatim Diarra	Kaisa Hernberg
7.	SDP Elisa Gebhard	Tomi Sevander
8.	Vas.	
9.	RKP Silja Borgarsdóttir Sandelin	Marcus Rantala

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
Varapuheenjohtaja	Ozan Yanar

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta esittää elinkeinojaoston jäseniksi, varajäseniksi ja varapuheenjohtajaksi seuraavia henkilöitä:

- jäseneksi Ozan Yanar, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sanna Vesikansa
- jäseneksi Anni Sinnemäki, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Mikko Särelä
- jäseneksi Fatim Diarra, henkilökohtaiseksi varajäseneksi Kaisa Hernberg
- varapuheenjohtajaksi Ozan Yanar

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja

Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 189

Val av ersättare i stadsmiljönämnden samt ledamot och vice ordförande i miljö- och tillståndssektionen

HEL 2019-005751 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Leo Stranius avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsmiljönämnden samt ledamot och vice ordförande i miljö- och tillståndssektionen
- valde Sameli Sivonen till ersättare (personlig ersättare för Amanda Pasanen) i stadsmiljönämnden
- valde Sameli Sivonen till ledamot och vice ordförande i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

1 Eronpyyntö 14.5.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 7.6.2017 (§ 267) Leo Stranius (Gröna) till ersättare i stadsmiljönämnden och (§ 268) till ledamot och vice ordförande i

miljö- och tillståndssektionen för den mandattid som börjar år 2017. Leo Stranius anholder 14.5.2019 om avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsmiljönämnden samt ledamot och vice ordförande i miljö- och tillståndssektionen på grund av övriga förtroendeuppdrag.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från förtroendeuppdraget. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

1 Eronpyyntö 14.5.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Revisionskontoret

Beslutshistoria

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

05.06.2019

Ärende/7

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 387

HEL 2019-005751 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Leo Straniukselle eron kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen sekä ympäristö- ja lupajaoston varapuheenjohtajan ja jäsenen luottamustoimista
- valitsee Sameli Sivosen varajäseneksi (Amanda Pasasen henkilökohtainen varajäsen) kaupunkiympäristölautakuntaan ja
- valitsee Sameli Sivosen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

27.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen nimi korjattiin teknisenä korjauksena päätösehdotukseen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

05.06.2019

Ärende/8

§ 190 Miljörapport för Helsingfors stad 2018

HEL 2018-013307 T 11 00 01

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade miljörapporten för Helsingfors stad 2018.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande två hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter efter att ha tagit del av miljörapporten att det utreds vilka möjligheter som finns att undvika snötippning i havet redan nästa vinter. (Sirpa Asko-Seljavaara)
- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid antecknandet av miljörapporten för Helsingfors stad 2018 att staden i fortsättningen ägnar särskild uppmärksamhet åt skydd av ängsnätverket och av de varierande biotoper som ängarna upprätthåller. (Atte Kaleva)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara understödd av ledamoten Atte Kaleva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter efter att ha tagit del av miljörapporten att det utreds vilka möjligheter som finns att undvika snötippning i havet redan nästa vinter.

Ledamoten Atte Kaleva understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid antecknandet av miljörapporten för Helsingfors stad 2018 att staden i fortsättningen ägnar särskild uppmärksamhet åt skydd av ängsnätverket och av de varierande biotoper som ängarna upprätthåller.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter efter att ha tagit del av miljörapporten att det utreds vilka möjligheter som finns att undvika snötippning i havet redan nästa vinter.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 76

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohsalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Blanka: 2

Fatim Diarra, Osmo Soininvaara

Frånvarande: 7

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Nasima Razmyar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras förslag till hemställningskläm.

2 omröstningen

Ledamoten Atte Kalevas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

05.06.2019

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid antecknandet av miljörapporten för Helsingfors stad 2018 att staden i fortsättningen ägnar särskild uppmärksamhet åt skydd av ängsnätverket och av de varierande biotoper som ängarna upprätthåller.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 75

Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmäinen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Blanka: 4

Zahra Abdulla, Eveliina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen

Frånvarande: 6

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Hannu Oskala, Nasima Razmyar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Atte Kalevas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Miljörapport 2018

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Beaktandet av miljöärendena hos Helsingfors stad styrs av stadsstrategin och miljöpolicy som stadsfullmäktige godkänt och av anvisningarna för utarbetande av budgeten som stadsstyrelsen godkänt. Staden har dessutom flera program för delområden inom miljöskyddet som bidrar till att förverkliga stadens miljöledning. Miljöarbetet inom sektorerna, på affärsverken och vid dottersammanslutningarna stöder stadens miljöledning.

Miljörapporten för Helsingfors stad är stadskoncernens gemensamma handling. I handlingen beskrivs hur stadens miljömål uppnåtts, hur stadens verksamhet påverkar miljön och hur stadens miljöpolicy verkställts. I miljörapporten rapporteras i fortsättningen också hur åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 och anpassningsriktlinjerna 2019–2025 avancerar. Svaren från sektorerna och affärsverken samt miljöbokföringsuppgifterna publiceras som öppna data och hela rapporten kommer att publiceras på adressen www.hel.fi/ymparistoraportti. Uppgifterna för rapporten, som har sammanställts och redigerats av miljötjänsterna, har producerats av stadens alla sektorer, affärsverk och dottersammanslutningar.

Centrala plock ur miljörapporten

Enligt stadsstrategin 2017–2021 ska modernt klimatansvar bedrivas i Helsingfors. Målet är att ha minskat utsläppen med 60 procent fram till år 2030 och uppnått kolneutralitet fram till år 2035. Åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 godkändes enhälligt av stadsstyrelsen i december 2018. I programmet ingår 147 åtgärder inklusive ansvariga organisationer och tidsscheman. I den öppna beredningen av programmet deltog en bred skara personer från staden och dess intressentgrupper. Dessutom anlätades externa konsultbyråer för att ta fram utsläpps- och kostnadskonsekvensbedömningar för trafik samt byggnader och byggande och för att ge utlåtanden, medan VTT utarbetade en näringskonsekvensbedömning. Utgående från dem har nya åtgärder lagts till och gamla redigerats i åtgärdsprogrammet. Enligt näringslivets önskemål fattades ett beslut om att grunda ett företagsforum, som följer upp förverkligandet av åtgärdsprogrammet. Med tanke på uppföljningen av åtgärdsprogrammet har man utvecklat ett uppföljningsverktyg som är fritt tillgängligt på nätet och som intresserade kan använda sig

av för att se hur åtgärderna avancerar. År 2018 färdigställdes en demoversion av uppföljningsverktyget.

De totala utsläppen av växthusgaser i Helsingfors var cirka 27 procent lägre än 1990. Stadens helhetsmål för år 2020 i fråga om utsläppen av växthusgaser är en minskning på 30 procent. Målet är möjligt att uppnå, men det beror framför allt på bränsleuppdelningen i produktionen av fjärrvärme och andelen förnybart bränsle inom kollektivtrafiken år 2020.

Stadens riktlinjer för anpassning till klimatförändringen uppdaterades på hösten 2018 och de är för tillfället bordlagda i stadsstyrelsen. Anpassningsriktlinjerna 2019–2025 är en plan som Helsingfors kan implementera för att anpassa sig till klimatförändringen. I anpassningsvisionen presenteras hur ett klimathållbart Helsingfors ser ut år 2050. År 2018 grundades vid social- och hälsovårdssektorn en arbetsgrupp för anpassning till klimatförändringen. Arbetet inleddes med identifiering av för sektorn centrala konsekvenser av klimatförändringen. Beredskap för hett väder valdes till första utvecklingsmål. Stadsstyrelsen godkände stadens dagvattenprogram år 2018 och ett villkor gällande dagvatten inkluderades i stadens villkor för överlåtelse av bostadstomter.

Stadsorganisationens energieffektivitet är ett nytt avsnitt i miljörapporten. Avsnittet bifogades miljörapporten för att minska överlappningen i rapporteringen. Helsingfors stads energispararbete samordnas av Energispararbetsgruppen, som inledde sin verksamhet under hösten 2018. Stadskoncernens utsläpp är 15 procent av hela stadens utsläpp och av den här andelen orsakas cirka 95 procent av byggnadernas energiförbrukning. Helsingfors stadskoncerns sammanlagda energiförbrukning år 2018 var cirka 1 712 GWh, vilket var cirka 1 procent mer än år 2017. Fastigheternas energiförbrukningar har följt föregående årets nivå, endast fjärrkylans andel har ökat i och med de nya objekten med fjärrkyla. Det har varit möjligt att minska elförbrukningen i allmänna områden och belysningens elförbrukning från år 2017 med hjälp av energieffektivitetsåtgärder.

Stiftelsen Smart & Clean har startat sju effektiva ändringsprojekt, som hela 100 företag deltar i. Nya slags lösningar byggs bland annat i samband med luftkvalitet, reparationsbyggande, trafik, dagvattnens kvalitetskontroll och plastens cirkulära ekonomi. Inom projektet Helsinki Metropolitan Air Quality Testbed (HAQT) skapas ett tätt och noggrant mätningssystem för luftkvaliteten i huvudstadsregionen. I projektet Bio Sata övergår HRT:s bussar och Staras arbetsmaskiner till att använda avfalls- och matrestsbaserade biobränslen före år 2020.

Luftkvaliteten i Helsingfors har förbättrats under de senaste decennierna och är ganska bra i internationell jämförelse. Årsgränsvärdet för kvävedioxid som EU:s luftkvalitetsdirektiv fastställer med tanke på hälsoeffekterna överskrids dock fortsättningsvis på vissa ställen i centrumslutna gator. Orsaken är avgaser från trafiken, särskilt från dieselfordon. Även i fråga om inhalerade partiklar, dvs. gatudamm, finns fortfarande en risk för en överskridning av gränsvärdena. I småhusområden orsakas försämring i luftkvaliteten av småskalig förbränning av ved i öppna spisar och ugnar.

Miljöbuller påverkar kvaliteten på livsmiljön och den allmänna trivselen kännbart. Vägtrafiken är den största orsaken till bullerolägenheter i Helsingfors. Helsingfors stads bullerbekämpning styrs av verksamhetsplanen för bullerbekämpning 2018–2022. Dess fokus ligger på att förebygga bullerolägenheter genom planering av markanvändningen och trafiken. Dessutom behövs åtgärder som sänker bullernivåerna såsom ljuddämpande ytbeläggning på gatorna, sänkning av hastighetsbegränsningarna och en minskad användning av nabbdäck. Principerna för fastställande av hastighetsbegränsningar godkändes år 2018. Hastighetsbegränsningarna kommer att sjunka i stora delar av staden, vilket har en betydelse också för bullret. Antalet hastighetsövervakningskameror och hastighetsbildskärmar i staden har ökat. Bra förhandskommunikation har konstaterats minska de bullerolägenheter som invånarna upplever både i fråga om bygg- och saneringsarbeten och utomhuskonserter.

Stadscykel-tjänsten utvidgades till Esbo. På användarnas önskemål inleddes säsongen redan i april. I Helsingfors kördes 2,8 miljoner stadscykelresor och enligt en utredning som staden låtit utföra var användningsgraden för stadscyklarna bland de bästa i världen. Tjänsten över-skred sina ekonomiska mål år 2018 och för att jämna ut antalet cyklar lanserades ett system som förutspår efterfrågan på stationerna.

Visionen för Helsingfors och Åbos gemensamma åtgärdsprogram för Östersjön 2014–2018 var ett rent, produktivt och gemensamt Östersjön. I programmet ingår, inklusive underpunkter, totalt över 80 åtgärder och i slutet av 2018 är 24 påbörjade, 40 pågående och 9 färdigt utförda. Många pågående ärenden blir aldrig "färdiga", utan de har förändrats till nya bestående handlingssätt. Särskilt åtgärderna som gäller nedskräpning, sjöfart, rekreationsbåtliv och kommunikation har påskyndats. Under år 2018 har flera oavslutade ärenden i åtgärdsprogrammet för Östersjön överförts för genomförande till stadens dagvattenprogram och åtgärder som gäller systematisk användning av vattenområden till havsstrategin. Huvudsakligen under år 2018 bereddes också det tredje åtgärdsprogrammet för Östersjön för åren 2019–2023, som är gemensamt för Helsingfors stad och Åbo stad.

Arbetet med genomförandet av Helsingfors naturskyddsprogram 2015–2024 fortsatte. Ett förslag om grundande och en skötsel- och användningsplan utarbetades för naturskyddsområdet på Kallviksudden. För naturskyddsområdet i Magnuskärr utarbetades ett förslag om en utvidgning och för området gjordes en ny uppdaterad skötsel- och användningsplan, i vilken ingår både det tidigare grundade naturskyddsområdet och den nya utvidgningsdelen. En skötsel- och användningsplan färdigställdes för Tomtbackaskogens naturskyddsområde.

Stadens mest centrala saneringsområden för förorenad mark var projektområdena i Fiskehamnen och Busholmen, vilka byggs om för bostadsbruk. Dessutom pågår en istandsättning av deponin i Nordsjö. I byggandet av de allmänna områdena utnyttjades år 2018 totalt 734 800 ton schaktmassor och stenmaterial. Tack vare nyttoanvändningen sparades cirka 4,5 miljoner euro och 840 000 liter bränsle och utsläppen minskades med 2 093 t CO₂e. Den koordinerade hanteringen och nytto bruket av schaktmassor och stenmaterial är ett gott exempel på cirkulär ekonomi inom byggandet.

Miljösystemet Ekokompassen används eller är under förberedelse inom tre sektorer eller underavdelningar till dessa, två affärsverk och tolv dottersammanslutningar. En expansion av Ekokompassen-systemen från system på verksamhetsställen till system för hela servicehelheter och sektorer inleddes år 2018. Ekokompassen byggs bland annat för idrottens servicehelhet, stadsmiljösektorn, ungdomstjänsterna och för evenemanget Helsingforsbiennalen 2020. I slutet av år 2018 fanns det 705 utbildade ekostödpersoner inom stadens moderorganisation. Utbildade ekostödpersoner finns också i flera dottersammanslutningar. Ett rekordantal nya partner anslöt sig under år 2018 till stadens och näringslivets Klimatpartnernätverk. Nätverket omfattar nu över 80 stora företag och stödmedlemmar.

Stadens miljökostnader, inklusive avskrivningarna, uppgick totalt till 91 miljoner euro (2,1 % av stadens alla verksamhetsutgifter). De största utgifterna orsakades av klimatskydd (33 %), renhållning av områden och avfallshantering (23 %) samt främjande av klimat- och miljövänliga mobilitetssätt (18 %). Stadens miljöinvesteringar uppgick till sammanlagt 135 miljoner euro (21,5 % av stadens alla investeringar i anläggningstillgångar). De största investeringarna hänförde sig till främjande av klimat- och miljövänliga mobilitetssätt (HST:s materialanskaffningar) och rengöring av förorenad mark. Stadens miljöintäkter var cirka 6 miljoner euro (0,5 procent av stadens alla verksamhetsintäkter). Miljöintäkterna sjönk märkbart eftersom Högholmens djurgård, vars intäkter stått för en stor del av miljöintäkterna, inte längre är en del av moderorganisationen.

05.06.2019

Ärende/8

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Miljörapport 2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Fostrans- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Social- och hälsovårdsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 388

HEL 2018-013307 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2018.

Käsittely

27.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Pirita Kuikka. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

§ 191

Arrendeprinciper för tomten för Urhea-halli

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för ett på kartbilagan be-tecknat markområde på 5 973 m² (en del av fastigheten 91-022-0586-0003) på tomten 3 i kvarteret 22586 i 22 stadsdelen (Vallgård) fram till 31.12.2059 enligt följande:

1

Det fulla årsarrendet som motsvarar poängtalet 1948 för det genom-snittliga levnadskostnadsindexet 2018 är 166 039,73 euro (exkl. moms). Det fulla årsarrendet bestäms så att poängtalet för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av ett grundårsarrende på 8 523,60 euro.

Av det fulla arrendet tas 50 % ut så länge som området används enbart för idrott eller sådan verksamhet som har fast koppling till denna, dock längst till 31.12.2028. Arrendet uppgår till 83 019,86 euro (exkl. moms). Arrendebestämningsgrunderna efter år 2028 bestäms senast två år in-nan den subventionerade arrendeperioden slutar.

Arrendebetalingsskyldigheten börjar från ingången av den månad un-der vilken byggarbetena för idrottshallen börjar. Om antalet kvadratme-ter ändras i byggfasen preciseras arrendet så att det motsvarar det rea-liserade antalet kvadratmeter.

2

I övrigt följs tilläggsvillkor fastställda av kultur- och fritidsnämnden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Urhea-halli Oy:n hakemus tontin vuokrasopimukselle
- 2 Urhea-kampushankkeen esittelymateriaali 2.4.2019
- 3 Urhea-hallin hankesuunnitelma
- 4 Urhea-hallin havainnekuva
- 5 Urhea-hallin arkkitehtipiirustukset
- 6 Vuokra-alueen kartta

05.06.2019

Ärende/9

7 Vuokrasopimusluonnos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Urhea-halli Oy

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Urhea-halli Oy:s ansökan

Urhea-halli Oy har ansökt hos staden om att få arrendera tomten mellan Mäkelänrinteen lukio och Simcentrum. Avsikten är att i området bygga Urhea-halli med lokaler som erbjuder träningsmöjlighet för utövare av ett flertal grenar. Urhea-halli Oy ansvarar för kostnaderna för byggandet och underhållet av idrottshallen.

Urhea-halli är en central del av byggandet av Urhea-campus, som knyter samman studier, idrott och boende i Backasbrinken. Meningen är att bygga hallen i anslutning till Mäkelänrinteen lukio och Simcentrum. I campus planeras också Helsingforsregionens studentbostadsstiftelses flervåningshus för studerande idrottare.

I Urhea-halli har träningslokaler planerats för bl.a. gymnastik, bollgrenar inomhus, friidrott, brottning och judo samt lokaler för allmän träning för idrottare i alla grenar. Förutom träningslokalerna är det meningen att bygga även lokaler för muskelunderhåll och återhämtning och en läkar- och teststation. Träningshallen tjänar främst idrottarna på Huvudstadsregionens idrottsakademi och studerandena på Mäkelänrinteen lukio och andra skolor i området samt idrottsföreningar i Helsingfors.

Urhea-halli Oy:s ursprungliga ägare är Urhea-säätiö, Koripallosäätiö, Kisahallisäätiö, Urheiluopistosäätiö, Suomen Urheiluliitto och Finlands Gymnastikförbund. Helsingfors stad har i början av 2019 blivit en delägare av Urhea-halli med en andel på 28 %.

Stadsstrategin och tidigare beslut

Enligt Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 främjas byggandet av Backasbrinkens Urhea-campus som kombinerar studier, idrott och boende.

Stadsstyrelsen reserverade 13.11.2017 (§ 1005) det aktuella området för Urhea-säätiö för planering av hallen. Stadsfullmäktige godkände 12.9.2018 (§ 233) detaljplanen för Backasbrinkens idrottscampus. Detaljplanen gör det möjligt att bygga ut gymnasiet och att utvidga idrottsfunktionerna. Dessutom har stadsfullmäktige 13.3.2019 (§ 102) godkänt en projektplan för utbyggnad av Mäkelärinteen lukios skolhus som kopplar ihop gymnasiet och Urhea-halli.

Gällande detaljplan och besittning av området

Området som ska utarrenderas ligger på tomten 3 i kvarteret 22586 i 22 stadsdelen (Vallgård) och har en yta på 5 973 m². I den gällande detaljplanen (12490) är området upptaget som kvartersområde för idrotts- och rekreationsanläggningar (VU). Enligt detaljplanen har området byggrätt på 16 000 m² vy. Området är för närvarande i stadsmiljösektorns besittning.

Arrendebestämning

I bestämningen av arrendet följs allmänna principer för utarrendering av markområden godkända av idrottsnämnden 22.1.2015 (§ 4).

Arrendet har bestämts enligt idrottshallens yta på 14 206 m² vy. Enligt principerna godkända av idrottsnämnden är markens kapitalvärde 12 euro/m² vy som motsvarar poängtalet 100 för levnadskostnadsindexet. Med det genomsnittliga indexet (1948) för 2018 blir kapitalvärdet 233,76 m² vy. Årsarrendet motsvarar 5 % av kapitalvärdet på området. Det fulla årsarrendet blir då 14 206 m² vy × 12 euro/m² vy × 19,45 × 5 % = 166 039,73 euro. Om antalet kvadratmeter ändras i byggfasen preciseras arrendet så att det motsvarar det realiserade antalet kvadratmeter.

Enligt principerna godkända av idrottsnämnden tas 50 % av det fulla arrendet ut så länge som området används enbart för idrott eller sådan verksamhet som har fast koppling till denna, dock längst till 31.12.2028. Årsarrendet uppgår då till 83 019,86 euro (exkl. moms). Arrendebestämningsgrunderna efter år 2028 bestäms senast två år innan den subventionerade arrendeperioden slutar.

Den som arrenderar tomten har vid utgången av arrendetiden företrädesrätt att arrendera området om detta utarrenderas för samma ändamål. Övriga arrendevillkor anges i utkastet till arrendeavtal som finns som bilaga.

Tillämpning av reglerna om statligt stöd

Stadens stöd till Urhea-halli Oy ingår inte i tillämpningsområdet för reglerna om statligt stöd eftersom det är fråga om idrottslokaler som främst tjänar lokala invånare och sannolikt inte lockar kunder eller investeringar från andra medlemsstater (Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016/C 262/01, punkt 197).

Behörigheter i utarrendering av områden och fortsättning av ärendet

I enlighet med 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendegrunder för arrendeavtal på över 30 år. Efter att arrendeprinciperna har fastställts kan stadsmiljösektorn utarrendera området genom ett internt arrendeavtal till kultur- och fritidssektorn.

Enligt 10 kap. 1 § 3 mom. 6 punkten i förvaltningsstadgan kan kultur- och fritidsnämnden besluta om upplåtelse av markområden inom ramen för sin besittningsrätt för längst tio år åt gången. Stadsstyrelsen beslutar om arrendeavtal för längre perioder. Om stadsfullmäktige godkänner arrendeprinciperna i enlighet med beslutsförslaget har stadsstyrelsen för avsikt att i anslutning till verkställigheten av beslutet bemyndiga kultur- och fritidsnämnden att utarrendera området till Urhea-halli Oy fram till 31.12.2059.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Urhea-halli Oy:n hakemus tontin vuokrasopimukselle
- 2 Urhea-kampushankkeen esittelymateriaali 2.4.2019
- 3 Urhea-hallin hankesuunnitelma
- 4 Urhea-hallin havainnekuva
- 5 Urhea-hallin arkkitehtipiirustukset
- 6 Vuokra-alueen kartta
- 7 Vuokrasopimusluonnos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Urhea-halli Oy

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Kultur- och fritidsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 391

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa 22. kaupunginosassa (Vallila) korttelissa 22586 tontilla 3 sijaitsevan karttaliitteeseen merkityn 5 973 m²:n suuruisen maa-alueen (osa kiinteistöä 91-022-0586-0003) vuokrausperiaatteet 31.12.2059 saakka seuraavasti:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948, on 166 039,73 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin enintään 31.12.2028 asti. Perittävä vuokra on 83 019,86 euroa (alv. 0 %). Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alusta, jolloin urheiluhallin rakennustyöt alkavat. Jos kerrosneliömetrien määrä rakennusvaiheessa muuttuu, vuokra täsmennetään vastaamaan toteutuneita kerrosneliömetrejä.

2

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 09.04.2019 § 66

HEL 2018-012623 T 10 01 01 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata Urhea-halli Oy:lle Helsingin kaupungin 22. kaupunginosassa (Vallila) sijaitsevan karttaliitteeseen merkityn 5 973 m²:n suuruisen maa-alueen (osa kiinteistöä 91-022-0586-0003) liikuntatoimintaa varten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien kaupunkiympäristötoimialan määrittelemän sisäisen vuokrauksen vuokrausajan puitteissa, kuitenkin enintään 31.12.2059 saakka seuraavin ehdoin:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948 on 166 039,73 (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950=100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruisia perusvuosivuokraa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Perittävä vuokra on 83 019,86 euroa (alv. 0 %).

Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratuokauden päättymistä.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alusta, jolloin urheiluhallin rakennustyöt alkavat.

Vuokra täsmennetään, mikäli urheiluhallin rakennettavat kerrosneliömetrit muuttuvat.

2

Maa-alueen vuokrasopimus voidaan solmia edellyttäen, että vuokra-kohteena olevan maa-alueen hallintaoikeus siirretään kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

3

05.06.2019

Ärende/9

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määäämiä lisäehtoja.

Käsittely

09.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Petteri Huurre

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolain 28.1 § 5).

26.03.2019 Poistettiin

Esittelijä

ulkoilupalvelupäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Jyrki Inkinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87904
jyrki.inkinen(a)hel.fi

§ 192

Arrendeprinciper för en tomt för internatbyggnader (Staffansby, Staffansslätten, tomten 39049/5)

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för tomten för internatbyggnader (AS) 39049/5 och de tomter som bildas av denna i 39 stadsdelen (Staffansby) med början från en tidpunkt som bestäms senare fram till 31.12.2075 i enlighet med bilaga 1.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Tomten för internatbyggnader i Staffansby (39049/4, sedermera har tomten 39049/5 bildats) har med fastighetsnämndens beslut 1.12.2016 (§ 484) utarrenderats till Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukoti för vårdtjänstverksamhet för tiden 16.12.2016–31.12.2045. Eftersom man vid tidpunkten för utarrenderingen ännu inte hade fastställt arrendeprinciper för tomten utarrenderades den för en kortare tid än 30 år. Samtidigt beslutade fastighetsnämnden att arrendetiden i tomtens arrendeavtal förlängs i enlighet med fullmäktiges beslut om arrendeprinciper, vilket fattas senare. Detaljplaneändringen nr 12432 som gäller tomten och dess kvarter 39049 har vunnit laga kraft 18.5.2018, varför det nu är aktuellt att fastställa arrendeprinciper för tomten.

På tomten finns en byggnad i en våning från 2016, ett vårdhem för mental rehabilitering. I byggnaden finns inga egentliga bostäder utan boendeenheter (rum i ett servicehem). Vårdhemmets bostadslokaler är således av Y-karaktär.

Föredragandens motiveringar

Detaljplane- och tomtuppgifter

För området gäller detaljplaneändringen nr 12432 som godkändes av stadsmiljönämnden 27.3.2018 och vann laga kraft 18.5.2018.

Enligt detaljplanen nr 4673, fastställd av inrikesministeriet 26.2.1960, utgör tomten 39049/2 kvartersområde för allmänna byggnader (Y). Genom tomtindelningen nr 12670, godkänd 31.8.2015, har av tomten 39049/2 bildats tomterna 39049/3 och 4. Byggrätten på tomten 39049/4 uppgår till 2 451 m² vy (tomtexploateringstal e=0,75), arealen är 3 268 m² och adressen Rasigränden 4. Tomten 39049/4 infördes i fastighetsregistret 29.10.2015.

Av tomten 39049/4 och av ca 160 m² av ett oanlagt gatuområde har tomten 39049/5 bildats genom tomtindelningen nr 13160 godkänd 29.6.2018.

Enligt detaljplaneändringen nr 12432 är tomten 39049/5 kvartersområde för internatbyggnader (AS) och tomten har byggrätt på 900 m² vy. Tomtens yta är 3 428 m² och adressen är Rasigränden. Tomten fördes in i fastighetsregistret 13.7.2018.

Detaljplanekartan finns som bilaga 2. Uppgifterna om tomterna framgår av bilaga 3.

Reserveringsbeslut

Genom sitt beslut 7.11.2011 (§ 1000) har stadsstyrelsen fram till 31.12.2012 reserverat tomten 2 i kvarteret 39049 i 39 stadsdelen (Staffansby) för Esperi Care Oy, som där ska låta bygga hyresbostäder för specialgrupper med statligt stöd, dvs. ett servicehem. Fastighetsnämnden beslutade 2.5.2013 (§ 219) och 12.6.2014 (§ 3409) att reserveringen förlängs fram till 30.6.2015.

Stadsstyrelsen har 8.12.2014 (§ 1303) ändrat reserveringen bland annat som följer:

- Tomten reserveras för planering av ett vårdhem för mental rehabilitering och planering av fritt finansierade hyresbostäder fram till 31.12.2016 utgående från att de som reserverar tomten är Esperi Care Oy och Avain Palvelukodit Oy i fråga om projektet för ett vård-

hem och Avain Rakennuttaja Oy i fråga om byggande av fritt finansierade hyresbostäder.

Besluten ingår som bilaga 4 och 5.

Utarrendering av tomten

Byråchefen för bostadstomtbyrån vid fastighetskontorets tomtavdelning har 9.10.2015 (§ 282) beslutat utarrendera ett område som motsvarar tomten 4 i enlighet med den godkända tomtindelningen nr 12670 för kvarteret 39049 i 39 stadsdelen (Staffansby) till Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukoti (FO-nummer 2685842-7) för sökande av bygglov för tiden 1.10.2015–31.3.2016 enligt de villkor som anges i beslutet.

Vidare beslutade fastighetsnämnden 1.12.2016 (§ 484) utarrendera tomten 39049/4 till Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukoti för vårdtjänstverksamhet för tiden 16.12.2016–31.12.2045. Eftersom man vid tidpunkten för uthyrning ännu inte hade fastställt arrendeprinciper för tomten 39049/4, utarrenderades den för högst 30 år. Samtidigt beslutade fastighetsnämnden att tomtens avtalsenliga arrendetid förlängs i enlighet med fullmäktiges beslut om arrendeprinciper, vilket fattas senare.

Beslutet ingår som bilaga 6.

Markuppgifter

Enligt tillgängliga uppgifter har det inte tidigare bedrivits verksamhet som kunde ha orsakat förorening av marken eller grundvattnet på den tomt som förslaget om arrendeprinciper gäller. Enligt en markkarta har det funnits utfyllnad på tomten.

Förslag till arrendeprinciper

Vid fastställandet av arrendeprinciper har man strävat efter en enhetlig och konsekvent prissättning med hänsyn till tomtens läge och användningsändamål och de arrendeprinciper som tidigare har fastställts i området.

Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukoti har beviljats bygglov 16.2.2016. På tomten finns en vårdhemsbyggnad i en våning avsedd för mental rehabilitering. I byggnaden finns inga egentliga bostäder utan boendeenheter (rum i ett servicehem). Vårdhemmets bostadslokaler är således av Y-karaktär. Enligt tillämplad praxis motsvarar priset på en Y-tomt ungefär hälften av priset för fritt finansierade bostadstomter i stadens område. Eftersom projektet genomförs med statligt

räntestöd bör man vid prissättningen av tomterna även beakta den prissättning som ARA godkänt.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige beslutade 29.8.2007 (§ 207) bemyndiga fastighetsnämnden att utarrendera bostadstomterna 39052/2 och 3 och 39163/1 i Staffansby utgående från att poängtalet 100 för det officiella levnads-kostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 30 euro/m² vy.

Dessutom har fastighetsnämnden 18.12.2014 (§ 638) beslutat utarrendera YSA-tomten 39090/15 i Staffansby (Stenskvättsvägen 1) för 30 år utgående från att poängtalet 100 för det officiella levnads-kostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 16 euro/m² vy för Y-lokaler. Tomten är utarrenderad till Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot och där finns ett äldreboende.

På den tomt som förslaget om arrendepprinciper gäller har det byggts en vårdhemsbyggnad i en våning avsedd för mental rehabilitering. I byggnaden finns inga egentliga bostäder utan boendeenheter (rum i ett servicehem). Vårdhemmets lokaler ska således anses vara av Y-karaktär. Enligt tillämplad praxis motsvarar priset på en Y-tomt ungefär hälften av priset för fritt finansierade bostadstomter i stadens område. Eftersom projektet genomförs med statligt räntestöd bör man vid prissättningen av tomterna även beakta den prissättning som ARA godkänt.

Förslag till arrendepprinciper

Med hänsyn till tillgängliga jämförelseuppgifter och det som har presenterats ovan föreslås att arrendet för tomten 39049/5 ska fastställas utgående från att poängtalet 100 för det officiella levnads-kostnadsindexet motsvaras av ett pris på 18 euro/m² vy. Vid prissättningen har man beaktat att å-priset för byggrätten minskas av att man enligt ARA:s anvisningar vid statsunderstödd produktion och fastställande av arrende bör tillämpa en avkastningsränta på 4 procent, medan man enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) ska fastställa årsarrendet för annat än bostadstomter med 5 procents avkastningsränta.

Nuvärdet (10/2018, index 1960) av de föreslagna arrendepprinciperna motsvarar ett pris på 353 euro/m² vy.

Enligt vedertagen praxis föreslås det att arrendetiden ska vara ca 55 år, så att arrendeavtalet är i kraft ända fram till 31.12.2075.

Föredragande

Stadsstyrelsen

05.06.2019

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2019 § 368

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) sijaitsevan asuntolarakennusten tontin (AS) 39049/5 ja siitä muodostettavien tonttien vuokrauseriaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 623

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Rasinkuja

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- että Helsingin Tapaninkylässä sijaitsevan liitteessä 1 mainitun asuntolarakennustontin (AS) vuokrauseriaatteen vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74463
jessina.haapamaki(a)hel.fi

§ 193

Detaljplaneändring för Hagtornsvägens och Frangulavägens område i Södra Haga (nr 12501)

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 11 i kvarteret 29081 och tomten 1 i kvarteret 29082 och gatu- och parkområden i 29 stadsdelen (Haga, Södra Haga) enligt ritning nr 12501, daterad 6.3.2018 och ändrad 30.10.2018, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Trafikverket
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-

ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplaneändringen gäller Hagtornsvägens och Frangulavägens omgivning i Södra Haga nordost om Kustbanans och Ringbanans järnvägsområde. För områdena planeras nya flervåningshusbostäder på sammanlagt 24 450 m² vy. Invånarantalet ökar med ca 600. Tomternas genomsnittliga exploateringsgrad är $e=1,23$.

I området vid Hagtornsvägen har flervåningshus i 4–5 våningar planerats. Bergkullen i området har bevarats obebyggd. Parkeringen placeras delvis under ett däck.

I området vid Frangulavägen har flervåningshus i 6 våningar planerats. Med byggnadsdelar i tre våningar har byggnadsmassan mjukats upp mot den bredvidliggande Hagtornsparken. Vid Hagtornsvägens och Frangulavägens korsning ligger Isku Invest Oy:s före detta lagerbyggnad som enligt planerna kommer att rivras. All parkering har placerats i en parkeringshall i två våningar i ett område på Isku Invest Oy:s lagerbyggnadstomt. Schaktningarna i området är till största delen färdiga. Förbindelsen från Hagtornsparken till den bredvidliggande Alprosparken har bevarats.

Att förverkliga detaljpanelösningen gör det möjligt att kompletteringsbygga i serviceområdet för den befintliga kollektivtrafiken, speciellt spårtrafiken, i Södra Haga. Hoplax station som ligger i närheten kommer att bli en viktig bytesstation för Jokerbanan. Man har strävat att anpassa nybyggandet enligt den grönskande miljön och det befintliga byggnadsbeståndet i området med detaljplanebeteckningar och -bestämmelser.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål och stämmer överens med Helsingfors nya generalplan med rättsverkningar.

För Hagtornsvägens område gäller två detaljplaner från åren 1960 och 1975. I de gällande detaljplanerna har området betecknats som kvarterersområde för lagerbyggnader (TV) och som park- och gatuområde. Bergkullen ovan har betecknats som ett kvartersdel som ska bevaras i naturtillstånd.

För Frangulavägens område gäller tre olika detaljplaner från åren 1952, 1960 och 1985. I de gällande detaljplanerna har området betecknats som kvartersområde för lagerbyggnader (TV) och som park- och gatuområde.

Planeringsfaser och växelverkan

Största delen av Hagtornsvägens område är i Asunto Oy Helsingin Orapihlajatie 24:s (YIT Rakennus Oy) ägo. Helsingfors stad äger gatuområdena i den gällande detaljplanen. Parkområdena i den gällande detaljplanen är i huvudsak i stadens ägo. En liten del i parkens södra del är i privat ägo. Detaljplanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Helsingfors stad äger Frangulavägens detaljplaneområde. Lagerbyggnaden som står tom på Frangulavägen 10 är i Isku Invest Oy:s ägo.

Deltagandet och växelverkan har ordnats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.

Förslaget till detaljplaneändring hölls offentligt framlagt 27.3–25.4.2018. Det kom in 10 anmärkningar om förslaget till detaljplaneändring.

Anmärkningar

Påpekandena i anmärkningarna gällde kompletteringsbyggandets lämplighet för miljön, parkområdena, trafiken, riskerna och tjänsterna under byggtiden, växelverkan och beaktandet av invånarnas åsikter.

Utlåtanden

Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Trafikverket och Närings- trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) gav utlåtande om detaljplaneförslaget.

I utlåtandena fästes avseende på bl.a. ledningen av dagvattnen, byggandet i närheten av järnvägen och beaktandet av bullret och vibrationerna från järnvägen.

Utlåtandena framgår i sin helhet av beslutshistorien, och referat av dessa och gemälena till dem ingår i rapporten om växelverkan.

Trafikplan

Det har gjorts upp en trafikplan i samband med detaljpanelösningen (ritning nr 6804). Följande anges i trafikplanen:

- Framför det nya bostadsområdet på avsnittet Hagtornsvägen 13–27 i södra kanten av Hagtornsvägen anläggs en gångbana
- Frangulavägens och Degermyrvägens stora korsningsområde byggs om till en T-korsning och då kan en del av det nuvarande korsningsområdet ändras till en park med koppling till Hagtornsvägens vackra område med kalt berg
- Hagtornsvägens tre korsningar längst i öster görs tydligare: körbanan görs smalare och bågradierna skarpare i syfte att dämpa bilhastigheterna och förbättra säkerheten vid övergångsställena.

Kostnader

Detaljplaneändringen medför följande kostnader för staden (12/2017, exkl. moms):

Gatuområden	330 000 euro
Parker	200 000 euro
Dagvattenarrangemang (inkl. flyttning av ledningar)	120 000 euro
Flyttning av fjärrvärmeledningar	40 000 euro
Flyttning av elnätsledningar	35 000 euro

Sammanlagt 725 000 euro

Det uppstår dessutom kostnader på ca 160 000 euro exkl. moms för Helen Elnät Ab på grund av byggande av en ny transformatorstation och ett elnät. Kostnadsberäkningen omfattar inte kostnader för ett pendlingsstråk och för behövliga ändringar i dagvattennätet.

Detaljplaneändringen höjer området värde. Staden får inkomster i form av tomtförsäljning, försäljning av bygggrätter och utarrendering samt markanvändningsersättning från privatägda tomter. Värdet på bygggrätten för den nya våningsytan som ska planläggas på stadens mark är ca 6 miljoner euro. Staden har avtalat om markanvändningsersättningarna i markpolitiska förhandlingar med markägaren (stadsstyrelsen 6.5.2019, 325 §).

Ändringar i förslaget till detaljplaneändring

Det som ingår i anmärkningarna har beaktats i ändamålsenliga delar med hänsyn till planläggningsmålen. För ändringarna i detaljplaneför-

slaget redogörs det närmare i planbeskrivningens nästsista kapitel. Ändringarna är inte väsentliga, och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt.

Stadsstyrelsen godkände 6.5.2019 (325 §) markanvändningsavtalet undertecknat 11.4.2019 som hänför sig till detaljplaneändringen.

Beslutsförslaget stämmer överens med stadsmiljönämndens justerade framställning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva, 30.10.2018
- 3 Havainnekuva, 30.10.2018
- 4 Maankäyttösopimus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Trafikverket
Närings-, trafik- och mil-

Bilagor till utdrag

Förslagstext

05.06.2019

jöcentralen i Nyland

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5

För kännedom

Stadsmiljösektorn
Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2019 § 369

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29081 tontin 11 ja korttelin 29082 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 6.3.2018 päivätyn ja 30.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12501 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

06.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 130

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Oraihlajatie 24

Esitys

05.06.2019

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) kiinteistön 91-420-1-1239-M601 omistajan Asunto Oy Helsingin Orapihlajatie 24:n (Y-tunnus 1806112-7) kanssa solmittavan liitteen nro 2 mukaisen sopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti oikeuttaa tonttipäällikön tai hänen valtuuttamansa allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkistuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA129-4)

30.10.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.12.2017 § 58

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Hankennumero 5244_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12501 pohjakartan kaupunginosassa 29 Etelä-Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12501
Kaupunginosa: 29 Etelä-Haaga
Kartoituksen työnumero: 49/2017
Pohjakartta valmistunut: 29.11.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 03.05.2017 § 36

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen esitteli Etelä-Haagassa Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristössä vireillä olevaa kaavamuutosta, johon liittyy yksi nimeämistarve.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueella sijaitsevalle puistolle nimeä

Orapihlajapuisto–Hagtornsparken
(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (puutarhanhoito paikkakunnalla); liitynnäinen, Orapihlajatie mukaan.

Rakennusvirasto on käyttänyt esitettyä nimeä inventoinneissaan, ja nimi on ollut myös asukkaiden keskuudessa epävirallisessa käytössä.

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

05.06.2019

Ärende/11

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.3.2017

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1281-00/17, koskien Etelä-Haagan, Orapihlajtien ja Paatsamatien aluetta, asemakaavan muutosta. Määräaika on 24.3.2017 mennessä.

Orapihlajtien ja Paatsamatien ympäristöön Etelä-Haagaan suunnitellaan asuinkerrostaloja noin 600 asukkaalle.

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Rakennusviraston yhteyshenkilöinä kaavahankkeessa ovat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

§ 194

Den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen om bevarande av Lappvikens sjukhusområde i allmännyttigt bruk

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Pentti Arajärvi understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man då beslut fattas under första fasen i tävlingen som gäller Lappvikens sjukhusområde också utreder möjligheten att förverkliga alternativet som ingår i stadsmiljönämndens beslut enligt vilket staden själv renoverar byggnaderna i området och hyr ut dem vidare.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Pentti Arajärvis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man då beslut fattas under första fasen i tävlingen som gäller Lappvikens sjukhusområde också utreder möjligheten att förverkliga alternativet som ingår i stadsmiljönämndens beslut enligt vilket staden själv renoverar byggnaderna i området och hyr ut dem vidare.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 21

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Joel Harkimo, Otto Meri, Mia Nygård, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Ulla-Marja Urho

Blanka: 48

Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Joonas Kolehmainen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Frånvarande: 8

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Maria Ohisalo, Wille Rydman, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Pentti Arajärvis förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pentti Arajärvi och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda alternativ för bevarande av Lappvikens sjukhus med omgivning (byggnader och park) i allmännyttigt bruk som ett ställe

för medborgar- och småföretagsverksamhet samt för medborgarevenemang.

Stadsmiljönämnden har 11.12.2018 (§ 648) fattat beslut om att ordna ett anbudsförfarande om en försäljning av byggnaderna på Lappvikens sjukhusområde. Enligt beslutet beaktar man i anbudsförfarandet också sådana förslag som gäller projekt vilka bygger på en hyresmodell. Förhyrningen kan gälla antingen alla fastigheter eller en del av dessa. Det är också möjligt att ha en hyresmodell där hyrestagaren tar på sig ansvaret för all behövlig renovering och svarar för renoveringarna på egen bekostnad. I så fall ska sökanden lägga fram en trovärdig och transparent finansierings- och reparationsplan som uppfyller kriterierna för anbudsförfarandet och som tryggar fastighetens eller fastigheternas byggnadshistoriska värden. Samtidigt ska sökanden meddela vilken nivå på hyran som vederbörande är beredd att betala. Stadsmiljönämnden har genom sitt beslut möjliggjort projekt som också kan vara hyresbaserade, och också allmännyttiga aktörer kan delta i anbudsförfarandet.

I syfte att utveckla Lappvikens sjukhusområde söker staden med hjälp av anbudsförfarandet en ny ägare eller hyrestagare till områdets byggnader. Ägaren eller hyrestagaren ska ha en vision i linje med stadens målsättningar för hur området och byggnaderna ska användas samt vilja och ekonomiska förutsättningar att renovera de skyddade byggnaderna och att även i fortsättningen sköta om dem. De i fullmäktigemotionen framförda alternativa sätten att bevara Lappvikens sjukhus och de omgivande byggnaderna och parken samt verksamhetsmodellerna för Lappvikens område utreds genom anbudsförfarandet. Anbudsförfarandets första skede avslutas 31.5.2019.

Stadsstyrelsen har fått stadsmiljönämndens utlåtande om motionen. Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 170

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 345

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään seuraava lause perusteluosan kolmannen kappaleen loppuun:

"Kilpailun ensimmäisen vaiheen päätöksenteon yhteydessä selvitetään myös vaihtoehto, jonka mukaan kaupunki itse kunnostaa alueen rakennukset ja vuokraa ne edelleen kohtuullisella vuokralla järjestö- ja kulttuuritoimintaan."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

05.06.2019

Jaa-äännet: 10

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vaapaavuori, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 10 - 4 (1 tyhjä).

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 189

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 11.12.2018, että Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi rakennuksille haetaan kilpailumenettelyn kautta uusi omistaja tai vuokralainen, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa nykyiset suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa.

Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään mahdollistanut sen, että hanke voi olla myös vuokrapohjainen ja myös yleishyödylliset toimet voivat osallistua kilpailuun.

Valtuustoaloitteessa esitetyt Lapinlahden sairaalan ja sitä ympäröivien rakennusten ja puiston säilyttämisen vaihtoehdot ja Lapinlahden alueelle sijoittuvat toimintamallit saadaan jo päätetyllä kilpailumenettelyllä selville. Kilpailun ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2019.

Käsittely

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 17 kokouksen asiana nro 2.

26.03.2019 Palautettiin

19.03.2019 Pöydälle

12.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Linnosmaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 74401
juhani.linnosmaa(a)hel.fi

§ 195

Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om fredning av Sandudds strand från festivaler

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, sakkunnig, telefon: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Pia Kopran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden fredar Sandudds strand och dess närområden så att varken festivaler eller andra motsvarande evenemang ordnas i området. Staden utreder samtidigt lämpligare platser för ordnande av evenemang.

I enlighet med Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 vill Helsingfors vara en mångsidig och internationellt attraktiv kultur-, idrotts- och evenemangsstad. De årligen återkommande evenemangen är speciellt viktiga för stadens attraktivitet, trivsel och regionalekonomi.

Säsongen för utomhusevenemang och festivaler är kort, i praktiken juni–augusti på grund av väderförhållandena. Det har ställvis blivit rusning i efterfrågan på lämpliga evenemangsområden för större evenemang och festivaler. Evenemangsområdets karaktär och miljö har blivit en väsentlig del av konserternas och festivalernas helhet.

Staden är i ständig förändring och situationen för de evenemangsplatser som är i bruk lever. Olympiastadions renovering har tillfälligt begränsat utbudet av evenemangsplatser i Helsingfors. Staden strävar att i samarbete med evenemangsorganisatörer hitta olika områden enligt evenemangens profil och samtidigt dela evenemangsbelastningen mellan olika områden.

Området vid Sandudds strand är i stadens idrotts- och motionstjänsters besittning och kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande konstaterat att det i första hand är fråga om en allmän badstrand. Strandsäsongen från juni till slutet av augusti är huvudsakligen evenemangsfri. Ett undantag utgörs av småskaliga evenemang som inte skadar området eller medför betydliga olägenheter för den normala användningen av badstranden. Utanför strandsäsongen kan badstranden tidvis användas för evenemangsverksamhet.

Enligt Helsingfors räddningsverk har Sandudds strand och dess närområden bra lämpat sig för de publiksiffror som evenemangen där haft och det har varit möjligt att tryggt placera funktionerna i området. Områdets areal har varit tillräckligt stor i förhållande till publikmängden och publiken har haft bra rum att röra sig i området. I en nödsituation är det vid behov möjligt att flytta sig till en tryggare plats inom området.

Ur räddningsverkets perspektiv är det en utmaning att området ligger på spetsen av en udde. Vid en olycka är området dåligt åtkomligt eftersom ingången, utgångarna och utrymningsvägarna är desamma. I praktiken betyder detta att människor som avlägsnar sig från området gör det svårare för räddningsverket att komma till området. Mobiltelefonnätet i området är inte alltid tillräckligt för alla användare och detta kan fördröja möjligheterna att ringa efter hjälp.

En del av utmaningarna är dock sådana att de kan göras mindre genom förhandsplanering (bl.a. planering av rutter och byggande). Räddningsverket ser inte heller i fortsättningen några hinder för användningen av området för stora evenemang när det fästs avseende vid verksamhetsförutsättningarna för räddningsverksamheten och den prehospitala akutsjukvården, byggplaneringen och mobiltelefonnätets tillräcklighet.

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande konstaterat att användningen av området måste preciseras som en del av vägkartan för evenemang som bereds under stadskansliets ledning. Vid bedömningen av evenemangens effekter ska störningar som evenemangen orsakar för kollektivtrafiken, områdets invånare, friluftslivet, båtlivet och begravningsplatserna i området beaktas. Om området utnyttjas för evenemang ska detta planeras i tillräckligt god tid och i samarbete med de

övriga användarna av området. På vägkartan ska man förutsätta att arrangörerna av stora evenemang ska fungera så att invånarna i området så långt som möjligt kan fortsätta sitt liv utan störningar. Vägkartorna och åtgärds korten ska utarbetas i samarbete mellan stadskansliet och professionella inom branschen. Vägkartorna och åtgärds korten ska vara utarbetade på så sätt att det är möjligt för tjänstemän, räddningsbranschen, polisen, ordningspersonalen och den ansvariga arrangören att planera, förverkliga och leda sitt ansvarsområde även vid ordningsstörningar i området. Man ska sträva att trygga griftefriden på förhand så det inte bryts mot 17 kap. 12 § i strafflagen.

Avsikten är att med hjälp av vägkartan för evenemang, som blir färdig våren 2019, helhetsbetonat utveckla evenemangen i Helsingfors. Utvecklingsarbetet syftar till att evenemangen på bästa möjliga sätt ska stödja och genomföra den nya stadsstrategins målsättningar i fråga om en internationell, levande och attraktiv evenemangsstad. Evenemangslivet gör Helsingfors mer internationellt och evenemangen syns i ett stort område i hela staden.

Förutom utvecklingen av stadens attraktivitet syftar vägkartan för evenemang till att främja ett ansvarsfullt och välfungerande evenemangsliv. Staden har förbundit sig till ansvarsfullhet i all sin verksamhet och detta är av central vikt också i utvecklingen av evenemangen i staden. Stadens mål är att vara en välfungerande plattform för evenemang och en bättre partner för evenemangsaktörer. Evenemang produceras och utnyttjas så att stadsorganisationens kompetens utnyttjas och utvecklas i sin helhet.

I syfte att nå målen har en omfattande helhet av åtgärder som främjar utvecklingen av evenemangslivet ur många olika perspektiv ställts upp för åren 2018–2021. Som en konkret åtgärd uppmuntras bl.a. evenemangsarrangörer att ordna evenemang i ett så omfattande område som möjligt.

Staden förutsätter av alla sina samarbetspartner att de ska förbinda sig till ett ansvarsfullt verksamhetssätt. Dialogen mellan evenemangsarrangörer och staden ökas och stödmaterialet för evenemangsproducenter utvecklas tillsammans med dem. De viktigaste stödmaterialet är evenemangskort i vilka det anges ännu tydligare användningsvillkor för de nuvarande och de nya evenemangsplatserna. Ett evenemangsområdeskort kommer att göras upp också för Sandudds strand.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.06.2019

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, sakkunnig, telefon: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 171

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, sakkunnig, telefon: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 319

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

06.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:
Mika Raatikainen:

Perusteluosan kappaleesta 9 poistetaan viimeinen lause: ”Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtumat voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.”

Korvataan lauseilla: "Laadittavat tiekartat ja toimenpidekortit tulee laatia alan ammattilaisten yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Tiekarttojen ja toimenpidekorttien tulee olla niin laadittuja, että virkamiehet, pelastusala, poliisi, järjestyshenkilöstö sekä vastuullinen järjestäjä pystyvät suunnittelemaan, toteuttamaan sekä johtamaan vastuualuettaan myös silloin, kun alueella tapahtuu järjestyshäiriöitä. Alueen hautarauhan turvaaminen on pyrittävä toteuttamaan ennalta siten, että Rikoslain 17 luvun 12. pykälää ei rikota."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Mika Raatikaisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

29.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 7

HEL 2018-010588 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että Hietaniemen ranta on ensisijaisesti yleinen uimaranta. Rantakauden tulee olla pääosin tapahtumavapaata aikaa (kesäkuu–elokuun puoliväli). Poikkeuksen muodostavat pienimuotoiset tapahtumat, jotka eivät vahingoita aluetta tai aiheuta merkittävää haittaa uimarannan normaaliin käyttöön mm. Beach volley.

Lautakunta katsoo, että rantakauden ulkopuolella uimarantaa voidaan ajoittain käyttää tapahtumatoimintaan. Vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että suurtapahtumien rakentaminen ja purku usein jopa yli viikon poikkeusjärjestelyitä liikenteessä. Alue on suosittu ulkoilumaasto ja useiden uskontokuntien hautausmaa. Alueen käytön arvioinnissa on otettava huomioon häiriöt joukkoliikenteelle, alueen asukkaille, ulkoilulle, veneilylle sekä alueella toimiville hautausmaille. Lautakunta näkee, että mikäli aluetta käytetään tapahtumiin, käyttö on suunniteltava riittävän ajoissa yhteistyössä alueen muiden käyttäjien kanssa.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Ulkotapahtumien ja festivaalien sesonkiaika on lyhyt, käytännössä kesä–elokuu sääolosuhteista johtuen. Tästä syystä kysyntä tapahtuma-alueista, jotka soveltuvat isoimmille tapahtumille ja festivaaleille, on paikoin ruuhkautunut. Konserteista ja festivaaleista on tullut kokonaisuuksia, joissa artistit haluavat luoda unohtumattoman elämyksen erityisefekteineen. Tapahtuma-alueen luonne ja sen välitön ympäristö ovat olennainen osa tätä kokonaisuutta. Edellä mainituista syistä johtuen mm. hiekkakentät eivät enää ”myytävissä” isoille kansainvälisille tapahtumille. Lisäksi kilpailu kansainvälisistä artisteista on kireää.

Kaupunki on jatkuvassa muutoksessa ja sitä myöten myös käytössä olevien tapahtumapaikkojen tilanne elää. Helsingin tapahtumapaikkatarjontaa on rajoittanut Olympiastadionin remontti.

Helsinki pyrkii, yhteistyössä tapahtumajärjestäjän kanssa, löytämään erilaisia tapahtuma-alueita paitsi tapahtuman profiiliin mukaan, mutta myös jakamaan tapahtumakuormittavuutta eri alueille kuitenkin hyvien ja sujuvien joukkoliikennepalveluiden lähettyville.

Helsingin pelastuslaitokselta saadun näkemyksen mukaan Hietanien ranta ja sen lähialueiden käyttäminen suurissa tapahtumissa on sopinut hyvin siellä järjestettyjen tapahtumien yleisömäärälle ja tapahtuman sisäiset toiminnot on voitu sijoittaa alueelle turvallisesti. Alueen pinta-ala on ollut riittävän suuri suhteessa yleisömäärään ja alueen sisällä oleva yleisö on mahtunut hyvin olemaan ja liikkumaan, ja tarvittaessa hätätilanteessa voitaisiin siirtyä myös alueen sisällä turvallisempaan paikkaan.

Alueeseen liittyviä haasteita pelastuslaitoksen näkökulmasta on alueen sijoittuminen nimenkärkeen. Onnettomuustilanteessa alueen saavutettavuus pelastuslaitoksen toimesta on huono, sillä sisäänkäynti ja

poistumisreitit sekä pelastustiet ovat samoja. Käytännössä nämä tarkoittavat esimerkiksi sitä, että poistuvat ihmiset hankaloittavat pelastuslaitoksen kulkua alueelle. Toisaalta tapahtuman rakentamisen ja alueen normaalikäytön yhdistäminen, samanaikainen käyttö, on haasteellista. Lisäksi tapahtuma-aikaan matkapuhelinverkot eivät aina riitä kaikille käyttäjille ja tätä myöten esimerkiksi avun hälyttäminen voi viivästyä.

Kuitenkin osa näistä tapahtuma-alueen erityispiirteiden luomista haasteista on sellaisia, joita ennakkosuunnittelun avulla voidaan myös jatkossa pienentää (mm. kulkuteiden ja rakentamisen suunnittelu). Pelastuslaitos ei näe jatkossakaan estettä alueen käyttämisessä suurissa tapahtumissa, kun alueen erityispiirteet huomioidaan tapahtuman suunnittelussa kiinnittäen huomiota erityisesti pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintamahdollisuuksien varmistamiseen, rakentamisen suunnitteluun sekä matkapuhelinverkkojen riittävyteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää saatujen kommenttien perusteella, että kaupunginkanslian johdolla valmistelussa oleva tapahtumien tiekartta kuvaa tapahtumallisuuden nykytilan ja kehittämistarpeet sekä toimenpiteinä mm. tapahtuma-alueet ja niiden soveltuvuudet sekä reunaehdot tapahtumakäyttöön.

Lisäksi lautakunta toteaa, että Hietaniemen rannan alueen käyttöä pitää täsmentää osana kaupunginkanslian johdolla valmisteltavaa tapahtumien tiekarttaa. Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Käsittely

15.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun:

Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten, että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Kannattaja: Heimo Laaksonen

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun: Tiekartassa tulee myös edellyttää suur tapahtumien järjestäjien toimivan siten,

että alueen asukkaiden elämä voi jatkua mahdollisimman häiriöttömänä. Edelleen siinä tulee korostaa tarvetta pohtia, miten tapahtuma voidaan järjestää hautarauhaa vaarantamatta.

Jaa-äännet: 3

Jussi Chydenius, Päivi Meros, Sami Muttilainen

Ei-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Otto Köngäs, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi, Niilo Toivonen

Tyhjä: 2

Mari Holopainen, Raine Luomanen

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi Mika Ebelingin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3-8 (2 tyhjää, 0 poissa).

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Saila Machere, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

§ 196

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om en estrad till Alpparken

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Sami Muttilainen understödd av ledamoten Zahra Abdulla föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man granskar möjligheten att utreda hur mycket byggandet av en estrad kostar.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

4 omröstningen

Ledamoten Sami Muttilainens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man granskar möjligheten att utreda hur mycket byggandet av en estrad kostar.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 28

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Emma Kari, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Anna Laine, Sami Muttilainen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Nelli Ruotsalainen, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mauri Venemies, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 4

Mika Ebeling, Otto Meri, Dani Niskanen, Ulla-Marja Urho

Blanka: 47

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva,

Arja Karhuvaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Seija Muurinen, Björn Månsson, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 6

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Jussi Niinistö, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Sami Muttilainens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska bygga en fast estrad i Alpparken.

Alpparken är en av de äldsta parkerna i Helsingfors. Tillsammans med Leninparken och området vid Djurgården utgör den en miljöhistoriskt värdefull helhet, vars historia som park sträcker sig ända till 1850-talet. Den ligger i en stadsdel där det med Helsingfors mått finns ganska lite grönområden och där befolkningstätheten är hög. Alpparken, Leninparken och Djurgårdsområdet bildar sammantaget en betydande grönområdeshelhet, och parkerna utnyttjas flitigt av invånarna.

Områdets detaljplan håller på att omarbetas, och i det sammanhanget beaktas parkens skyddsmål vid placeringen och avgränsningen av nya

funktioner. Man har i anslutning till beredningen av detaljplanen kartlagt parkområdets värden och utvecklingsbehov.

Då man år 2016 gjorde en översiktsplan till grund för detaljplaneändringen, så prövade man hur det vore möjligt att passa in evenemangsbruk i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. I parkens nordvästra hörn kan man reservera plats för en temporär estrad, som man riggar upp på sommaren för den tid då det ordnas tillställningar. Det är möjligt att stärka gräsmattan vid och framför estraden. Målet är att parken och dess näromgivning ska tåla det slitage och det buller samt de övriga effekter som evenemangen orsakar och att de ska hållas trivsamma.

Det är alltid en utmaning att få nya konstruktioner att passa in i en kulturhistoriskt värdefull park. Ska man bygga en fast estrad, så förutsätter det ett klart ägarskap, underhållsansvar och tillräckliga underhållsresurser så att lösningen blir hållbar. Det har konstaterats att Alpparken är en miljö där det är risk för skadegörelse och där allahanda användning pågår kvälls- och nattetid. En stor del av parkens fasta konstruktioner är i dåligt skick eller har förstörts. Också på andra motsvarande områden har man dåliga erfarenheter av konstruktioner i oövervakade parker eller andra allmänna områden.

För att en permanent estrad för framträdanden ska fungera på ett meningsfullt sätt, krävs det avsevärda underhålls- och förvaltningsresurser. Estradens skick är en väsentlig faktor med hänsyn såväl till de tekniska förutsättningarna för framträdandena och deras säkerhet som till parkens allmänna utseende och trivsamt. En permanent estrad i Alpparken kan inte anslutas till den fortlöpande verksamheten vid någon annan offentlig byggnad eller till underhållet och övervakningen av en sådan byggnad.

Parkens övriga ändamål som rekreationsområde, dess fysiska slitstarkhet och kulturhistoriska karaktär begränsar i sin helhet antalet evenemang som skulle kunna hållas i parken, oavsett typ av estradkonstruktion. En permanent estrad skulle kräva en kontinuerlig resurs, vilket vore en stor satsning i förhållande till antalet möjliga tillställningar och deras storleksordning samt säsongmässighet.

Evenemangen är väldigt olika och deras behov varierar. Flyttbara estraders teknik har utvecklats under de senaste åren, och det har blivit allt enklare att transportera och montera sådana. Hyr man estradkonstruktioner, så kan man utnyttja mera tidsenliga lösningar utan att binda upp sig för underhåll och uppdatering. Staden står för premisserna för ordnande av tillställningar, bland annat evenemangsel och övrig tillhörande infrastruktur, en jordgrund som tål slitage och möjlighet till servicekörning.

Alpparkens område har sommartid varit skådeplats för kulturella utomhusevenemang som har varit öppna för alla. Sedan år 2008 har man med stadens hjälp ordnat en evenemangshelhet som har ägt rum under ett antal sommarveckoslut och som har varit musikbetonad. Det har varit ett lätt nåbart och pluralistiskt gratisalternativ för att uppleva konst och kultur i innerstaden.

Staden har under de första åren understött evenemangshelheten genom att delta i produktionen och sedermera med en betydande insats i form av bidragsfinansiering. Arrangörerna av de evenemang som hör till serien har samarbetat bland annat i fråga om schema och infrastruktur, dit den temporära estraden och elen har hört. Staden är beredd att fortsättningsvis bevilja bidragsfinansiering för att stödja genomförandet av evenemangshelheten och tillgången till temporära konstruktioner. Däremot är det inte ändamålsenligt att bygga en permanent estrad i Alpparken.

Stadsstyrelsen har med anledning av motionen fått utlåtanden från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden. Enligt 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 172

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

05.06.2019

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 29.04.2019 § 273

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 87

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Alppipuisto on yksi Helsingin vanhimmista puistoista, ja se on yhdessä Leninipuiston ja Eläintarhan alueen kanssa ympäristöhistoriallisesti arvokas kokonaisuus, jonka puistohistoria ulottuu 1850-luvulle.

Alueelle laaditaan asemakaavan muutosta, jossa huomioidaan puiston suojelutavoitteet uusien toimintojen sijoittelussa ja rajauksissa. Asemakaavan valmistelun yhteydessä on kartoitettu puistoalueen arvot ja yleiset kehittämisperiaatteet.

Alppipuiston alueella käynnissä olevat hankkeet vaikuttavat puiston käyttöön, rajaukseen ja yleisilmeeseen. Hankkeita ovat Pisararadan linjaus Alppipuiston kautta, Linnanmäen pysäköinti-laitoksen sijoittaminen puiston alueelle sekä uuden asuinkerrostalokorttelin rakentaminen Viipurinkadun ja Tivolitien risteykseen.

Alppipuisto sijaitsee kaupunginosissa, joissa on Helsingin mittakaavassa suhteellisen vähän viheralueita ja korkein asukastiheys. Puistot ovat

asukkaiden ahkerassa käytössä. Alueen käytön paineita lisäävät Linnanmäen turistivirrat sekä puistossa järjestettävien tapahtumien suuret kävijämäärät.

Kaupungin ja Alppipuistossa tapahtumia järjestävien toimijoiden lähtökohtana on ollut se, että arvokkaassa puistoympäristössä ei järjestetä kaupallisia tapahtumia, ja että tapahtumat ovat pienimuotoisia. Lisäksi asukkailta on tullut palautetta melusta ja luvattomista konserteista. Tavoitteena on myös, että puisto ja sen lähiympäristö kestävät tapahtumista aiheutuvan kulutuksen, melun ja muut vaikutukset sekä säilyvät viihtyisinä.

Uusien rakenteiden sovittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen puistoon on aina haasteellista. Kiinteän esiintymislavan rakentaminen edellyttää myös selkeää omistajuutta, ylläpitovastuuta ja riittäviä ylläpitoresursseja, jotta ratkaisu olisi kestävä. Alppipuisto on myös todettu ilkivaltaherkäksi ympäristöksi, jossa suuri osa puiston kiinteistä rakenteista on huonossa kunnossa tai ne ovat tuhoutuneet.

Tapahtumat ovat hyvin erilaisia ja niiden tarpeet vaihtelevat. Siirrettävien esiintymislavojen tekniikka on kehittynyt viime vuosina ja niiden kuljettaminen ja kokoaminen on aikaisempaa vaivattomampaa. Kaupunkiympäristön toimiala tarjoaa puitteet tapahtumien järjestämiselle: tapahtumasähkö ja siihen liittyvä muu infrastruktuuri, kulutusta kestävä pohja ja huoltoajon mahdollistaminen.

Vuonna 2016 Alppipuiston asemakaavamuutoksen pohjaksi tehdyssä yleissuunnitelmassa tarkasteltiin myös tapahtumakäytön sovittamista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Tapahtumat tulee ohjata puiston keskiosaan. Avoimen puistotilan luoteisreunaan voidaan varata paikka väliaikaiselle esiintymislavalle, joka pystytetään sinne kesällä tapahtumien ajaksi. Lavan kohdalla ja edustalla oleva nurmikko voidaan vahvistaa jalkapallonurmen periaatteen mukaan.

Aloitteessa on tuotu esiin myös Stoa aukio ja Sibeliuksen puisto. Stoa aukiolla on käynnissä laaja peruskorjaus, jonka yhteydessä toteutetaan esiintymislava. Aukio on osa tonttia, joten lähtötilanne Stoaassa on hyvin erilainen kuin Alppipuistossa. Lähtökohtana on, että lavaa hallinnoi Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, jolla on tarjota lavalle paljon ohjelmaa. Sibeliuksen puistoon tutkitaan tänä vuonna alkavan puistosuunnittelun yhteydessä pienimuotoisten musiikkiesitysten pitopaikkaa, jossa on tapahtumasähkö.

05.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 26.02.2019 § 42

HEL 2018-011135 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla aloitteen mukaisen kiinteän esiintymislavan rakentamista Alppipuistoon jäljempänä esitettyjen seikkojen pohjalta.

Alppipuisto on Alppilassa sijaitseva kallioinen ja mäkinen puisto, joka rajautuu lännessä päärataan, pohjoisessa Viipurinkatuun sekä etelässä Linnanmäkeen ja Helsinginkatuun. Puiston kallioisen maaston suuret korkeuserot sekä alueelle sijoittuvat lammet ja koirapuisto rajaavat käytävissä olevaa pinta-alaa. Alueen läpi kulkee myös keskeinen ja vilkkaassa käytössä oleva pohjois-eteläsuuntainen kevyen liikenteen väylä.

Alppipuisto toimii omalla alueellaan merkittävänä viheralueena. Alppipuisto on huomioitu Helsingin yleiskaavan viher- ja virkistysverkostossa ja koko kaava-alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi alueeksi. Alppipuisto, Leninipuisto ja Eläintarhan alue muodostavat yhdessä merkittävän viheraluekokonaisuuden.

Alueella on käynnissä asemakaavan muutostyö, jossa huomioidaan puiston suojelutavoitteet uusien toimintojen sijoittelussa ja rajauksissa. Asemakaavan valmistelun yhteydessä on kartoitettu puistoalueen arvot ja yleiset kehittämisperiaatteet.

Erityisesti kesäisin Alppipuiston alue on toiminut myös kaikille avointen kulttuurisisältöisten matalan kynnyksen ulkoilmatapahtumien paikkana. Puistossa on vuodesta 2008 lähtien Helsingin kaupungin tuella järjestetty kesän viikonlopuille sijoittuva musiikkipainotteinen tapahtumakokonaisuus. Kokonaisuus on tarjonnut kantakaupungin alueella hyvin saavutettavan ja monimuotoisen ilmaisen vaihtoehdon taiteen ja kulttuurin kokemiseen.

Kaupungin tukema Alppipuiston tapahtumakokonaisuus on koostunut noin 1 000–2 000, maksimissaan 5 000, kävijän tapahtumista. Tuettujen tapahtumien määrässä on huomioitu puiston kantokyky sekä alueen muu vapaa-ajankäyttö ja historiallinen luonne. Tapahtumapaikkana puiston eduksi ovat sen muoto ja sijainti, mitkä vähentävät ympäristölle koituvaa meluhaittaa. Asukkailta on kuitenkin tullut myös palautetta melusta ja luvattomista konserteista.

Helsingin kaupunki on tukenut tapahtumakokonaisuutta alkuvuosina osallistumalla tuotantoon ja sittemmin merkittävällä panoksella avustusrahoituksen kautta. Sarjaan liittyvien tapahtumien järjestäjät ovat tehneet tapahtumatuotannollista yhteistyötä mm. aikataulun ja yhteisen infrastruktuurin suhteen, joihin väliaikainen esiintymislava ja sähköt ovat kuuluneet.

Tapahtumat ovat pääasiassa sijoittaneet lavansa avoimen puistotilan luoteisreunaan, johon suhteessa nouseva rinne muodostaa luonnollisen katsomoalueen. Vuonna 2016 Alppipuiston asemakaavamuutoksen pohjaksi tehdyssä yleissuunnitelmassa tämä alue on arvioitu sopivaksi paikaksi väliaikaisesti rakennettaville lavoille ja tämänkaltaiselle käytölle voidaan taata puitteet mm. nurmeen kohdistuvan lisärasituksen huomioivilla keinoilla.

Alppipuisto on valvomatonta ilkvallalle herkkää aluetta, johon kohdistuu monenlaista ilta- ja yökäyttöä. Alppipuistossa itsessään sijaitseva yhteiskäyttöön tarkoitettu paviljonki on päätyntä heikkoon kuntoon ilkvallan takia ja aiempi suurempi rakenne on samoin tuhottu ilkvallan johdosta. Myös muilta vastaavan kaltaisilta alueilta on huonoja kokemuksia valvomattomista puistojen ja muiden yleisten alueiden rakennuksista ja rakennelmista.

Esityskäyttöön tarkoitettu pysyvä lava vaatisi mielekkäästi toimiakseen merkittäviä vakituisia resursseja ylläpitoon ja hallintaan. Lavan kunto itsessään on olennainen tekijä niin esitysten teknisten puitteiden ja turvallisuuden kannalta kuin suhteessa puiston yleisilmeeseen ja viihtyvyyteen niin viher- kuin tapahtuma-alueena.

Alppipuistossa pysyvää lavaa ei olisi mahdollista liittää minkään muun julkisten rakennuksen jatkuvan toiminnan, ylläpidon ja valvonnan yhteyteen. Yksittäisenä rakenteena puistossa sijaitsevan lavan kunnossapidosta ja mahdollisesta valvonnasta seuraisi huomattavia kustannuksia.

Puiston muu käyttötarve virkistysalueena, fyysinen kestävyys ja kulttuurihistoriallinen luonne rajoittavat kokonaisuudessaan puistoon sijoittuvien tapahtumien mahdollista määrää lavarakenteen tyypistä riippumatta. Pysyvän lavan vaatima jatkuva resurssi olisi suuri panostus suhteessa

potentiaalisten tapahtumien määrään, kokoluokkaan ja kausiluonteisuuteen.

Väliaikaisten lavarakenteiden ja niiden tekniikan osalta tarjolla on eri tarpeisiin soveltuvia hyviä vuokrattavia vaihtoehtoja, joissa on mahdollista hyödyntää ajantasaisimpia ratkaisuita ilman sitoutumista ylläpitoon ja päivittämiseen.

Aloitteessa on viitattu myös Stoa aukiolle osana laajaa peruskorjausta rakennettavaan esiintymislavaan sekä Sibeliuksen puistoon. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluva Stoa tulee lähtökohtaisesti ylläpitämään ja hallinnoimaan välittömästi Stoa rakennuksen vieressä sijaitsevaa aukion lavaa, jonka osalta tilanne eroaa merkittävästi Alppi-puistosta. Kaupunkiympäristön toimiala tutkii tänä vuonna alkavan puistosuunnittelun yhteydessä mahdollisuutta rakentaa Sibeliuksen puistoon pienimuotoisten musiikkiesitysten pitopaikka.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki varautuu edelleen tukemaan tapahtumakokonaisuuden ja väliaikaisten tapahtumarakenteiden toteuttamista Alppipuistossa avustusrahoituksen kautta.

Käsittely

26.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lautakunta esittää, että selvitetään renkailla siirrettävän esiintymislavan hankkimista kaupungin tapahtumien käyttöön. Lavaa voisi hallinnoida kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Tämä palvelisi ja mahdollistaisi hyvin eri tyyppisiä ja kokoisia kaupunginosatapahtumia.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Jenni Peisa, suunnittelija, puhelin: 310 20455
jenni.peisa(a)hel.fi

§ 197

Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om ett projekt för främjande av välbefinnande och hälsa hos äldre

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man granskar möjligheten att utreda om de individuella rehabiliteringsbehoven hos personer över 65 år med funktionsnedsättning har beaktats i tillräcklig grad i dagverksamheten som erbjuds inom äldreomsorgen och om missförhållandet i fråga om transportavgiften kan redas upp. I Helsingfors ingår en transportavgift i dagverksamheten, även om kunden åker till dagverksamheten med sin egen el-rullstol, invalidbil eller får skjuts av en annan person. (Sinikka Vepsä)

Behandling

Ledamoten Sinikka Vepsä understödd av ledamoten Sirpa Asko-Selja-vaara föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man granskar möjligheten att utreda om de individuella rehabiliteringsbehoven hos personer över 65 år med funktionsnedsättning har beaktats i tillräcklig grad i dagverksamheten som erbjuds inom äldreomsorgen och om missförhållandet i fråga om transportavgiften kan redas upp. I Helsingfors ingår en transportavgift i dagverksamheten, även om kunden åker till dagverksamheten med sin egen el-rullstol, invalidbil eller får skjuts av en annan person.

5 omröstningen

Ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man granskar möjligheten att utreda om de individuella rehabiliteringsbehoven hos personer över 65 år med funktionsnedsättning har beaktats i tillräcklig grad i dagverk-

05.06.2019

samheten som erbjuds inom äldreomsorgen och om missförhållandet i fråga om transportavgiften kan redas upp. I Helsingfors ingår en transportavgift i dagverksamheten, även om kunden åker till dagverksamheten med sin egen elrullstol, invalidbil eller får skjuts av en annan person.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 47

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Kati Juva, Joonas Kolehmainen

Blanka: 29

Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kiväkäs, Kauko Koskinen, Anna Laine, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Hannu Oskala, Matias Pajula, Matti Parpala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 7

Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Otto Meri, Silvia Modig, Jussi Niinistö, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

- 1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite
- 2 Lausunto 12.2.2019, ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanke, Vanhusneuvosto
- 3 Vanhusneuvoston kannanotto stadin ikaohjelmaan_19122018
- 4 Lausunto 14.2.2019, valtuutettu Muurisen aloite, Vammaisneuvosto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seija Muurinen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion ett projekt för främjande av välbefinnande och hälsa hos äldre.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att det enligt kommunallagen är en av kommunens viktigaste uppgifter att främja invånarnas välbefinnande och hälsa. Hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) förpliktar kommunen att främja och upprätthålla befolkningens hälsa, välfärd, arbets- och funktionsförmåga och sociala trygghet. Lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (den s.k. äldreomsorgslagen 980/2012) förpliktar kommunens olika sektorer att samarbeta i att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand.

I Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 har främjandet av välbefinnande och hälsa (HYTE) och äldre helsingforsare beaktats. Enligt strategin skapar Helsingfors samarbetsstrukturer för främjande av hälsa och välfärd i staden och framhäver ökandet av rörligheten till ett pilotprojekt inom hälsa och välfärd. Dessutom har varje helsingforsare (såväl den unga, den äldre som den funktionshindrade) en möjlighet att leva ett upplevelserikt och bra liv och få det behövliga stödet och tjänster i alla skeden i livet. Den fungerande staden är en fördel särskilt för äldre och de som behöver stöd och hjälp. Målet är att tidigare än förr nå ut till de stadsbor som behöver hjälp och stöd - särskilt till dem som behöver mycket stöd eller vård. Helsingfors lockar aktivt de äldre att röra på sig, till motion och kultur.

Ledarskaps- och samordningsstrukturen för främjandet av välbefinnande och hälsa godkändes av stadsstyrelsen 14.5.2018 (§ 350). Det nya verksamhetssättet stärker ledarskapet av främjandet av välbefinnande och hälsa som en del av stadens ledarskapssystem och dess uppfölj-

ning. Välbefinnandet och hälsan främjas som en del av stadens årliga ekonomi- och verksamhetsplanering.

Styr- och expertgrupper inom främjandet av välbefinnande och hälsa inledde sin verksamhet hösten 2018. Styrgruppen för Hyte-projektet har till uppgift att styra verkställandet av främjandet av välbefinnande och hälsa inom sektorerna och nätverken och säkerställa att målen och åtgärderna syns i sektorernas årliga verksamhetsplaner. Styrgruppen för Hyte har dragit riktlinjerna för prioriteterna och målen för främjandet av välbefinnande och hälsa i Helsingfors för fullmäktigeperioden. Ett prioritetsområde är att stärka äldre invånares funktionsförmåga och delaktighet. De strategiskt viktiga temahelheterna bildar ett Hyte-nätverk som består av multiprofessionella arbetsgrupper med likartade uppgifter och innehåll. Stadens seniorprogram och äldrerådet utgör en del av stadens Hyte-nätverk.

Styrgruppen för Hyte styr beredningen av välfärdsplanen för Helsingfors. Styrgruppen för Hyte har dragit riktlinjerna för prioriteterna för välfärdsplanen på stadens nivå i syfte att främja välbefinnande och hälsa och för de mål och åtgärder och den uppföljning som hänför sig till dessa. Lagstiftningen bestämmer att det ska göras upp en välfärdsplan godkänd av stadsfullmäktige för barn och unga och för seniorer. I Helsingfors uppfyller välfärdsplanen på stadens nivå dessa förpliktelser i lagstiftningen. Välfärdsplanen utgår från en beskrivning av välfärds- och hälsovårdstjänsterna för helsingforsarna. Dessa anges i rapporten Helsingfors nuläge och utveckling 2016 och i omvärldsrappporten 2017. Välfärdsplanen för äldre (Stadens seniorprogram) kommer att bli en del av stadens välfärdsplan för fullmäktigeperioden. Stadskansliets enhet delaktighet och rådgivning har huvudansvaret för beredningen och förverkligandet av välfärdsplanen för äldre. De äldre deltar i beredningen av programmet och delaktigheten syns också i hur programmet genomförs och bedöms. Beredningen har skett och kommer att ske i samarbete med äldrerådet, alla stadens sektorer och andra viktiga aktörer.

Stadens seniorprogram samlar ihop stadens sektorer och andra aktörer i de avtalade åtgärdshelheterna, vilket gör det mer samordnat, effektivt och klientorienterat än tidigare att främja helheterna. Olika aktörer kommer med sin expertis för att utveckla gemensamma teman och det är möjligt att utnyttja servicemöjligheterna i stor omfattning och mångsidigt i syfte att minska skillnaderna i hälsa och välfärd och främja jämlikheten. Både invånarna och sakkunniga identifierar samma utvecklingsbehov i programmets åtgärdshelheter. Förverkligandet av stadens seniorprogram stöder målet om att minska befolkningens hälso- och välfärdsskillnader.

I stadens seniorprogram har programmets centrala mål, åtgärder och uppföljningsmätare fastställts. Som huvudmål har preliminärt bestämts förbättring av den äldre befolkningens välfärd och funktionsförmåga, stärkning av de äldres boendeförhållanden och möjligheter att bo i det egna hemmet, förbättring av servicekvaliteten och ökning av de äldres möjligheter till aktivt deltagande, påverkan och informationsåtkomst. Åtgärderna i stadens seniorprogram förverkligas i samverkan mellan stadens olika sektorer, organisationer, företag och andra aktörer.

För stadens seniorprograms nästa verksamhetsperiod har det preliminärt planerats åtgärder, bl.a. förbättring av kommunikationen, såsom utvidgning av Seniorinfo och utveckling av det digitala stödet. För äldre över 75 år ordnas verksamhet i områdena i samarbete med servicecentralverksamheten, idrotts- och motionstjänsterna, organisationer och frivilliga. Verksamheten riktas i synnerhet till de områden i vilka det inte finns motionstjänster eller -lokaler och som har en svag socioekonomisk ställning. Tjänsterna inom närståendevården utvecklas vidare så att de blir ännu smidigare och mångformigare. Tjänsterna skräddarsys enligt närståendevårdarens och klientens behov. Kamratstödet för närståendevårdare ordnas också med hjälp av distansförbindelser. Stödformer för arbetande närstående utvecklas. I staden tryggas tillgängligheten inom boende, rörlighet och användning av tjänster. Tjänsterna för äldre utvecklas som en helhet från tidigt stöd till livets slutskede. I utvecklingen av stadens tjänster beaktas minnesvänligheten och andra önskemål från de äldre. Som en del av fortbildningen i sektorerna fortsätter personalens utbildning i de minnessjukas vardag och behov och i hur man möter minnessjuka.

Stadsstyrelsen godkände 3.12.2018 (§ 790) de åtta målområdena och mätarna i motions- och rörlighetsprogrammet i enlighet med projektplanen för programmet och antecknade åtgärdsplanen för 2018–2021. Motions- och rörlighetsprogrammet har för sin del kopplats ihop med välfärdsplanen. I syfte att främja rörligheten hos äldre förverkligas ett innovationsprojekt med stiftelsen Bloomberg Philanthropies och Harvarduniversitetet. Alla stadens sektorer har förbundet sig till att förverkliga utvecklingsprojektet. Dessutom har det i anslutning till motions- och rörlighetsprogrammet inrättats en underarbetsgrupp för tillämpad motion för äldre som under de följande tre åren klarlägger de olika aktörernas roller och verksamhet i syfte att främja motion och välbefinnande hos äldre, effektiviserar kommunikationen och påverkar tillgången på tjänster för äldre. Social- och hälsovårdsväsendet har ställt upp som ett bindande mål att användningen av motionsavtalet i hemvården utvidgas så att ett avtal ingås för minst 70 % av klienterna inom den regelbundna hemvården.

Helsingfors var med om att utarbeta Nylands guidebok för kommuner, en plan för stödande av välbefinnandet hos den äldre befolkningen, som en del av ett spetsprojekt inom äldreomsorg och närståendevård finansierat av social- och hälsovårdsministeriet. Guideboken har gjorts upp i syfte att stöda kommuner i att utarbeta en välfärdsplan för seniorer i enlighet med äldreomsorgslagen. I arbetet deltog en beredningsgrupp för tjänster för äldre i Nyland som består av ledande tjänstemän för äldreomsorgstjänsterna i kommunerna i Nyland. Alla kommuner i Finland kan tillämpa guideboken.

Den nya Hyte-strukturen och Hyte-planen gör verksamheten mer systematisk än tidigare och hjälper även att verkställa främjandet av välbefinnande och hälsa hos äldre. De åtgärder som föreslås i motionen är redan under arbete. Stadsstyrelsen anser att ett särskilt projekt för främjande av välbefinnande och hälsa hos äldre inte är nödvändigt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite
- 2 Lausunto 12.2.2019, ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanke, Vanhusneuvosto
- 3 Vanhusneuvoston kannanotto stadin ikaohjelmaan_19122018
- 4 Lausunto 14.2.2019, valtuutettu Muurisen aloite, Vammaisneuvosto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 176

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.06.2019

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 310

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.02.2019 § 32

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että aloitteessa esitetty erillinen ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma ei ole sellaisenaan kannatettava.

Lisäksi lautakunta toteaa, että mikäli maakuntaudistus toteutuu ja sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät maakunnalle, on myös kulttuurin ja vapaa-ajan sektorille luotava toimivat yhteistyörakenteet maakunnan sosiaali- ja terveystalvetujen ikääntyneiden palvelujen edistämisen ja kehittämisen osalta.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi kärkihanke on luoda kaupunkiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) yhteistyörakenteet. HYTE-johtamisjärjestelmä hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.5.2018. HYTE-työn virkamiesvalmistelua johtaa ohjausryhmä. Tämän ohjausryhmän työn tuloksena Helsingin kaupungille on päätetty

laatia yhtenäisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämissuunnitelman. Tähän suunnitelmaan sisällytetään kaikki erilliset lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmat, mukaan luettuna ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma. Erillinen ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma ei tästä syystä ole sellaisenaan tarpeen.

Helsingin hyvinvointisuunnitelma kokoaa ja ohjaa kaupunkiyhteisiä tekoja kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Helsingin hyvinvointisuunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet, oletetut vaikutukset, seurannan sekä toimenpiteiden vastuutahot eri toimialojen ja verkostojen näkökulmasta. Uudessa suunnitelmassa HYTE-tavoitteet ja toimenpiteet ovat aiempaa näkyvämpi osa toimialojen ja kaupunginkanslian talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua ja HYTE:ä toteutetaan niin toimialojen perustyössä kuin monialaisissa työryhmissä kaupungin HYTE-verkostossa, joissa osassa on mukana järjestöjä ja muita kumppaneita, kuten esimerkiksi Vanhusneuvosto.

Ikääntyneiden helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioidaan monilla tavoilla Helsingin kaupunkistrategiassa. Nyt valmisteltavassa valtuustokauden HYTE-suunnitelmaluonnoksessa ikäihmiset ovat yhtenä painopisteenä. Tämä HYTE-suunnitelmaluonnoksen painopiste muodostuu Stadin ikäohjelmasta, joka muodostaa kaupungin lakisääteisen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista 5 §, ns. vanhuspalvelulaki).

Stadin ikäohjelmaan on nostettu useita kaupunkiyhteisiä tavoitteita ja kehittämisteemoja. Useat toimenpiteet toteutetaan kaupunkitasoisesti, eli johdetaan usean toimialan yhteistyönä. Stadin ikäohjelmaan on valittu sellaisia keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella on arvioitu kaikkein vaikuttavimmiksi ja tärkeimmiksi ikääntyneiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisessä. Stadin ikäohjelman toimintakokonaisuus toimii kaupungin suunnitelmana toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisessä pyritään tavoitteellisuuteen ja pitkäjänteisyyteen. Työhön ja palveluihin varattavat resurssit päätetään vuosittain kaupungin talousarviossa samoin kuin muut ikäihmisiin kohdistuvat resursoinnit.

HYTE-työssä liikkuminen on nostettu strategiakärjeksi koko kaupungissa, ja ikääntyneen väestön liikkumista parantavia toimenpiteitä toteutetaan kaupungin liikkumishjelman avulla. Liikkumishjelmassa ikäänty-

neiden ja erityistä tukea tarvitsevien liikkumisen edistämistä varten on perustettu erillinen poikkihallinnollinen työryhmä. Lisäksi liikkumisen kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota myös kaupunkiyhteisen Harvard-Bloomberg-yhteistyön kautta.

Kaupunkitasoisen HYTE-johtamisrakenteen lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toimii muita toimialarajat ylittäviä, ikääntyneisiin keskitettyjä osaamisen kehittämisen ja tiedon jakamisen verkostoja, joilla edistetään ikääntyneiden palvelujen kehittämistä. Esimerkiksi toimiala ylläpitää liikunnan, kulttuurin ja vapaaehtoistoiminnan kokoavaa Liikkuvat-verkostoa, joka on avoin kaikille ikääntyneiden kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden kehittämisestä kiinnostuneille.

Maakuntatasoon kiinnittyvien yhteistyörakenteiden valmistelu mahdollista sote- ja maakuntaudistusta varten on ajankohtainen kysymys myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan sektorin yhteistyörakenteita on muualla Suomessa hahmoteltu useissa erillisissä, sektorispesifeissä kehittämishankkeissa, esim. KulttuuriSote-hankkeessa. Erillistä valmistelua kulttuurin ja vapaa-ajan osalta ei ole Helsingissä käynnistetty.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.02.2019 § 23

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta koskevasta valtuutettu Seija Muurisen ym. valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Terveydenhuoltolaki (30.12.2010/1326) velvoittaa kuntaa edistämään ja ylläpitämään väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (28.12.2012/980) velvoittaa kunnan eri toimialoja toimimaan yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunkistrategiassa on huomioitu vahvasti niin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) kuin ikääntyneet helsinkiläiset. Strategian mukaan Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi. Edelleen jokaisella helsinkiläisellä – niin nuorella, ikääntyneellä kuin toimintarajoitteisella – on mahdollisuus elää kokemusrikasta ja laadukasta elämää ja saada siihen tarvittava tuki ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa. Toimiva kaupunki on erityisesti ikääntyneiden sekä tukea ja apua tarvitsevien etu. Päämääränä on tavoittaa entistä aiemmin apua ja tukea tarvitsevat kaupunkilaiset – erityisesti heidät, jotka tarvitsevat paljon tukea tai hoitoa. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurin pariin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) johtamis- ja koordinoitirakenne on hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.5.2018. Uusi toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja koordinoitua osana kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen seurantaa. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään osana kaupungin talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua.

HYTE ohjaus- ja asiantuntijaryhmät sekä sihteeristö ovat aloittaneet toimintansa syksyllä 2018. HYTE-ohjausryhmän (HYTE-ohry) tehtävänä on ohjata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimeenpanoa toimialoilla ja verkostoissa sekä varmistaa, että tavoitteet ja toimenpiteet näkyvät vuosittaisissa toimialojen toimintasuunnitelmissa. HYTE-ohry on linjannut Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen on yksi painoalueista. Strategisesti keskeisistä teemakokonaisuuksista koostuu HYTE-verkosto, johon on koottu tehtäviltään samansuuntaisia ja -sisältöisiä monialaisia työryhmiä. Stadin ikäohjelma ja vanhusneuvosto ovat osa kaupungin HYTE-verkostoa.

HYTE-ohry ohjaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman valmistelua. HYTE-ohry on linjannut kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelman pääpainopisteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä niihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan. Lainsäädäntö määrittelee, että lapsille ja nuorille sekä ikäihmisille on oltava kaupunginvaltuuston hyväksymät hyvinvointisuunnitelmat. Helsingissä nyt valmisteilla oleva kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelma sisältää nämä lainsäädännön velvoitteet. Kaupunginvaltuusto käsittelee hyvinvointisuunnitelmaa keväällä 2019. Hyvinvointisuunnitelman lähtökohtana on helsinkiläisten hyvinvoinnin ja palvelujen kuvaus. Nämä on kuvattu raporteissa Helsingin tila ja kehitys 2016 sekä toimintaympäristöanalyysi 2017. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) tulee olemaan osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Se on jatkoa ensimmä-

mäiselle Stadin ikäohjelmalle, joka valmistui vuonna 2015. Päävastuu ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmistelusta ja toteuttamisesta on kaupunginkanslian osallisuus- ja neuvontayksiköllä. Valmistelua on tehty ja tehdään yhteistyössä vanhusneuvoston, kaikkien kaupungin toimialojen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Stadin ikäohjelmassa on määritelty ohjelman keskeiset tavoitteet, toimenpiteet sekä seurannan mittarit. Pää tavoitteiksi on alustavasti määritelty ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn paraneminen, ikääntyneiden asumisolojen ja kotona asumisen mahdollisuuksien vahvistuminen, palvelujen laadun parantaminen ja ikääntyneiden mahdollisuuksien lisääminen aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin. Stadin ikäohjelman toimenpiteitä toteutetaan eri toimialojen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Stadin ikäohjelman seuraavalle toimintakaudelle alustavasti suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm. viestinnän parantaminen, kuten Seniori-infon laajentaminen ja erilaisen digituen kehittäminen. Yli 75-vuotiaille järjestetään alueellista toimintaa yhteistyössä palvelukeskustoiminnan, liikuntapalvelujen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toiminta kohdennetaan erityisesti alueille, joilla ei ole liikuntapalveluja tai -tiloja ja joiden sosioekonominen asema on heikko. Omaishoidon palveluja kehitetään edelleen nykyistä sujuvammiksi ja monimuotoisemmiksi. Palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös käyttäen etäyhteyksiä. Työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään. Kaupungissa turvataan esteettömyys asumisessa, liikkumisessa ja palveluiden käyttämisessä. Ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Helsingin palvelujen kehittämisessä huomioidaan muistiystävällisyys ja muut ikäihmisten erityistarpeet. Osana toimialojen täydennyskoulutusta jatketaan henkilökunnan koulutusta muistisairaiden arjesta ja tarpeista sekä heidän kohtaamisestaan.

Kaupunginhallitus on 3.12.2018 hyväksyt liikumisohjelman kahdeksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit ohjelman projektisuunnitelman mukaisesti sekä merkinnyt tiedoksi vuosien 2018–2021 toimenpidesuunnitelman. Liikkumisohjelma on osaltaan kytketty kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Helsingin kaupunki on valinnut ikääntyneiden liikkumisen yhteistyökohteeksi Bloomberg Philanthropies -säätiön ja Harvardin yliopiston. Kaikki kaupungin toimialat ovat sitoutuneet kehittämishankkeen toteuttamiseen. Lisäksi liikkumisohjelman yhteyteen on perustettu ikääntyneiden, iäkkäiden ja soveltavan liikunnan alatyöryhmä, joka seuraavan kolmen vuoden aikana selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja toimintaa ikäihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi, tehostaa viestintää ja vaikuttaa ikäihmisten palveluiden saavutettavuuteen. So-

siaali- ja terveystoimi on asettanut sitovaksi tavoitteekseen, että liikkumissopimuksen käyttöä kotihoidossa laajennetaan siten, että vähintään 70 prosentille säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus.

Helsinki oli mukana, osana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamaa Ikääntyneiden ja omaishoidon kärkihanketta (I&O), laatimassa Uudenmaalla opasta kunnille "Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi". Opas on tehty tueksi kunnille ns. vanhustalvelulain mukaisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman laatimiseen. Työskentelyyn osallistui Uudenmaan ikääntyneiden palvelujen valmisteluryhmä, joka koostuu Uudenmaan kuntien vanhustalvelujen johtavista virkamiehistä. Opasta voivat soveltaa kaikki Suomen kunnat.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Uusi HYTE-rakenne ja HYTE-suunnitelma tekevät toiminnasta aiempaa suunnitelmallisempaa ja auttavat myös ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman, Stadin ikäohjelman, toteuttamista. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat jo toteutumassa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei näe erillistä ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta tarpeelliseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa ja hyvinvointisuunnitelmassa on huomioitu vahvasti koko väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Stadin ikäohjelmassa näkökulmana on koko ikääntynyt väestö. Lisäksi kiinnitetään huomiota erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin iäkkäisiin henkilöihin. Ikääntynyt väestö kokonaisuudessaan on terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvioinnin näkökulmasta erityisryhmä, vaikka ei olekaan ryhmänä yhtenäinen vaan hyvin moninainen. Ikääntyneet osallistuvat ohjelman valmisteluun ja osallisuus näkyy myös ohjelman toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Stadin ikäohjelma kokoa Helsingin kaupungin toimialat ja muut toimijat yhteen sovitussa toimenpidekokonaisuuksissa, jolloin niiden edistäminen on aiempaa koordinoitumpaa, tehokkaampaa ja asiakaslähtoisempää. Eri toimijat tuovat asiantuntemuksensa yhteisten teemojen kehittämiseen, ja monipuoliset palvelumahdollisuudet saadaan hyödynnettyä laajasti ja monipuolisesti terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi. Sekä asukkaat että asiantuntijat tunnistavat samoja kehittämistarpeita ohjelman toimenpidekokonaisuuksissa. Stadin ikäohjelman toteuttaminen tukee väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

05.06.2019

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.02.2019 § 20

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hanketta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asia on tärkeä, mutta asian tiimoilta on jo meneillään useita erillisiä hankkeita ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Toimialan yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on mukana kaupungin eri toimialojen muodostamissa työryhmissä, joissa kehitetään ikäihmisten palveluita ja niiden saavutettavuutta. Näitä ovat Hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelma HYTE, jossa tavoitteena on, että kaikki hyvinvointia ja terveyttä edistävät lakisääteiset ohjelmat kootaan yhdeksi ohjelmaksi.

Toimialalla huomioidaan ikäihmisten elinikäisen oppimisen tarpeet erityisesti Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston palveluiden osalta. Molemmissa opistoissa ikääntyneet ovat palveluiden keskeinen käyttäjäryhmä ja opistojen palvelut parantavat laajasti ikääntyneiden kaupunkilaisten hyvinvointia.

Helsingin kaupungin suomenkielinen ja ruotsinkielinen työväenopisto tekevät monipuolista ja aktiivista työtä ikäihmisille suunnattujen palvelujen tarjoamiseksi ja kehittämiseksi. Stadin ikäohjelman tavoitteena on ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, joka tulee sisältämään toimenpiteitä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Ohjelman tekemisessä on painotettu eri toimialojen merkitystä suunnittelussa ja toimeenpanossa, ja sen pitää läpäistä toimialojen omat tavoitteet ja toimenpiteet.

Syksyllä 2018 Helsingissä alkoi myös amerikkalaisen Bloombergin säätiön rahoittama ja johtama toimialojen välinen projekti, jonka tavoitteena on kartoittaa ikäihmisten liikkumisen ja aktiivisuuden esteitä ja pyrkiä löytämään pitkäaikaisia ratkaisuja niiden parantamiseksi. Verkostopro-

jektissa on mukana edustajia kaikilta toimialoilta, ja mukaan kutsutaan ikäihmisiä kokemusasiantuntijoiksi ja haastateltaviksi eri aihealueista.

Lisäksi ikääntyneiden hyvinvointiin liittyviä käynnissä olevia hankkeita ovat Muistiystävällinen Helsinki ja Liikkumisohjelma.

Ikääntyneet työväenopistojen kursseilla ja toiminnassa

Työväenopistot järjestävät kursseja ja tarjoavat opiskelumahdollisuuksia, paitsi omissa toimipisteissään, myös palvelukeskuksissa, kirjastoissa sekä kouluilla eri puolilla kaupunkia. Palvelut ovat hyvin ikäihmisten saavutettavissa. Työväenopisto toimii aktiivisesti yhteistyössä palvelukeskusten kanssa kehittäen palvelukeskuksiin monipuolista kurssi-ohjelmaa. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisilta tullut palaute. Opistotalot tarjoavat myös paikkoja yhteisöllisyyttä tukeviin tapaamisiin ja kokoontumisiin.

Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa ikääntyneet muodostavat lähes kolmanneksen vuotuisesta opiskelijamäärästä. Työväenopistossa opiskeli vuonna 2018 noin 30 000 henkilöä, joista noin 9 900 oli yli 65-vuotiaita. Yli 75-vuotiaiden osuus opiskelijoista oli vuonna 2018 noin 2 500. Erityisesti ikäihmisille suunnattuja kursseja järjestettiin 484, ja niissä annettiin opetusta yhteensä noin 11 500 tuntia. Näitä seniorikursseja ovat mm. tietokoneen ja älypuhelimien käyttökurssit, seniorijumprat ja erityisesti ikäihmisille suunnatut kielikurssit.

Ruotsinkielinen työväenopisto Arbis toimii myös aktiivisesti ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Arbiksessa noin 30 prosenttia kursseille osallistujista on yli 65-vuotiaita. Arbis on lisännyt päiväkurssien määrää lisääntyneen kysynnän vuoksi. Noin 75 prosenttia kursseista järjestetään 7.30–18.00 välisenä aikana. Arbis järjestää erityisesti senioreille suunnattuja kursseja mm. liikunnassa, kotitaloudessa, tietotekniikassa, musiikissa ja yhteiskunnallisissa aineissa. Arbis on ruotsinkielisen senioriverkoston aktiivinen toimija. Verkosto järjestää kymmenkunta tapahtumaa vuosittain, ja suurin niistä on seniorifestivaali, joka järjestetään lokakuun alussa Arbiksessa. Verkostossa on mukana kaupungin eri ruotsinkielisiä toimijoita sekä kolmas sektori ja seurakunnat.

Työväenopiston edustaja on mukana kaupungin vanhusneuvostossa. Vanhusneuvosto pyrkii varmistamaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet Helsingissä. Neuvosto vaikuttaa eri toimialojen palveluiden suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista selviytymisen kannalta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että ikääntyneiden hyvinvointia vahvistetaan kaupungin kaikilla toimialoilla. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mukaan nykyisen koordinaation ja yhteistyön lisäksi ei tarvita erillistä ikääntyneiden ohjelmaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anne Seppänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23385
anne.seppanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 75

HEL 2018-010591 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset, Stadin ikäohjelma ja liikumisohjelma sisältävät aloitteessa esitetyt ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet eikä erillistä uutta ohjelmaa kannata laatia.

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset toimivat yhtenäisinä koko kaupunkia ja kaikkia toimialoja koskevinä yleisinä linjauksina esteettömyystyössä. Esteettömyyslinjaukset muodostavat kokonaiskehityksen eri toimialojen omille esteettömyyteen liittyville toteutusohjelmille ja toimialojen kesken käytävälle vuorovaikutukselle. Varsinaiset toteutustoimenpiteet ja niiden toteutusaikataulut määritellään toimialojen omissa toteutusohjelmissa ja toteutussuunnitelmissa.

Esteettömyyslinjaukset on jaettu viiteen painopistealueeseen: kaavoitus ja liikennesuunnittelu, rakennukset, yleiset alueet, asuinympäristö ja palvelut. Esteettömyyslinjaukset koskevat kaikkia toimialoja, joiden toimintaan kyseinen kokonaisuus liittyy. Kaupunginhallitus hyväksyi esteettömyyslinjaukset 29.10.2012.

Esteettömyyslinjaukset ovat kaikki toimialat kattavan kaupungin sisäisen esteettömyystyöryhmän tärkein työkalu. Esteettömyyslinjauksissa listattujen toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Raportointitapaa kehitetään parhaillaan esteettömyystyöryhmässä.

Stadin ikäohjelma

Stadin ikäohjelma on ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista säädetyn lain mukainen toimeenpanosuunnitelma Helsingissä. Ohjelman valmistelusta vastaa kaupunginkanslian osallisuus ja neuvonta –yksikkö.

Ohjelmassa on:

- 1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.
- 2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi.
- 3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi.
- 4) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä
- 5) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tahojen kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää ohjelman täydentämistä siten, että

siihen lisätään jatkossa esitettävät asiat ja näistä esitetään vuosille 2019, 2020 ja 2021 konkreettiset, etenevät tavoitteet, joita kaupunginhallitus, -valtuusto, toimialalautakunnat ja vanhusneuvosto voivat seurata.

Liikkumisohjelma

Liikkumisohjelman tavoitteena on palauttaa fyysinen aktiivisuus luonnolliseksi osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää: lisätään kaupunkilaisten liikkumista ja vähennetään istumista.

Kaupunkistrategiasta johdettavia vaikuttavia teemoja ovat mm.:

- Lisätä kiinnostusta, tietoisuutta ja ymmärrystä liikkumisen moninaisista hyödyistä ja mahdollisuuksista.
- Edistää liikkumista nykyistä kokonaisvaltaisemmin, innovatiivisemmin ja kaupungin yhteisenä asiana.
- Kehittää kaupunkiympäristöä liikkumiseen kannustavaksi.
- Mahdollistaa pienten lasten liikkunnallisten perustaidot ja –tottumukset.
- Turvata lasten ja nuorten terveys, fyysinen toimintakyky ja oppimisvalmiudet riittävällä liikkumisella.

- Kannustaa kaupungin henkilöstöä arkiaktiivisuuteen ja liiallisen istumisen vähentämiseen.
- Huomioida ikääntyneiden ja iäkkäiden eriytyneet tarpeet liikkumisen edistämässä.
- Kohdentaa toimenpiteitä erityistä tukea tarvitseviin kohderyhmiin.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

Oma asuinalue ja lähiympäristö ovat eläkeikäisten liikkumisen kannalta erityisen tärkeitä. Tärkeiden päivittäisten palvelujen tulisi olla kävelymatkan päässä. Jotta arjen asiointimatkat ja muukin kävely saadaan lisääntymään, ympäristön esteettömyydestä on huolehdittava kaikkina vuodenaikoina. Esteettömiä reittejä tarvitaan lisää. Ne ovat erityisen tärkeitä vanhemmille eläkeläisille. Esteettömyyteen kuuluvat myös hyvät opasteet, riittävä valaistus ja penkit. Talvikunnossapidossa tulisi priorisoida tietyt jalkakäytävät ja kävelytiet kuten pyöräteiden talvikunnossapidon parantamisessa on tehty.

Kävelyä ja pyöräilyä edistää se, että pyöräily ja jalankulku erotetaan toisistaan aina, kun se on mahdollista. Lähes kaikki osaavat ajaa pyörällä. Nuorempien eläkeläisten kohdalla pyöräilyn lisääminen on hyvä tavoite. Esteettömiä lähiliikuntapaikkoja, viheralueita ja kävelyreittejä tarvitaan joka puolelle kaupunkia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies: +358 9 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

§ 198

Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om fysioterapi för mammor i samband med rådgivningstjänster

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska börja erbjuda fysioterapi som ett stöd för förlossningar och bottenbäckenmuskulaturens kondition liksom också fysioterapihandledning i anslutning till rådgivningstjänster.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att man redan under havandeskapet börjar ge mammorna handledning i hur de ska komma i form efter förlossningen och i frågor om hälsan efter förlossningen. Handledningen ges i anslutning till rådgivningens familjeträning och i fysioterapigrupper för havande kvinnor.

Mammor som har fött barn får på förlossningssjukhuset instruktioner för att träna tryggt under återhämtningen efter havandeskapet och förlossningen. Stadens social- och hälsovårdsförvaltning har år 2018 på mammornas begäran startat en fysioterapigrupp för mammor som har fött barn. I gruppen får mammorna ytterligare instruktioner och råd

samt viktigt kamratstöd. Till gruppen hänvisar rådgivningen sådana mammor som redan har visat sig ha problem, till exempel svag bäckenbottenmuskulatur. Grupper för mammor som har fött barn ordnas en gång i månaden vid fysioterapienheterna vid Östergatans familjecentral, i Tölö och i Malm. År 2018 fanns det 18 grupper med sammanlagt 49 mammor. Gruppverksamhet efter förlossningen är något nytt. Avsikten är att utöka antalet grupper och göra det lättare att anmäla sig så att alla mammor som har fött barn och som så önskar ska kunna delta. I år ordnas grupper vid Berghälls familjecentral förutom vid de enheter som redan nämnts. Det kommer att finnas sammanlagt uppskattningsvis 43 grupper.

Fysioterapeuterna vid alla fysioterapienheter besitter grundläggande kunskaper i problem med anknytning till bäckenbotten. Klienter som behöver fysioterapeuter med djupare kunskaper i ämnet hänvisas till enheterna i Fiskehamnen, Malm och Tölö. Vid dessa enheter finns det också apparater som mäter bäckenbottenproblemen och anläggningar för dirigering av övningarna.

Vid centralerna för hälsa och välbefinnande samt vid familjecentralerna har man strävat efter att inrikta den hälsofrämjande verksamheten från individuella mottagningar mot lättare kontaktformer såsom gruppträffar. Man försöker fokusera de individuella mottagningarnas tjänster på dem som till följd av sina hälsoproblem behöver individuell vård, handledning eller rehabilitering. Också de mammor som har fött barn och hos vilka man redan har konstaterat en betydande delning av de raka magmusklerna eller inkontinensproblem kan vid behov få en hälsovårdars eller en läkares remiss till individuell fysioterapi.

Bland annat i anslutning till besök på rådgivningen informerar personalen aktivt om möjligheten att delta i grupper och att komma överens om individuella besök på mottagning. På Familjestödssidorna finns det dessutom en länk till Hälsobyns Kvinnohus och stöd för mammor som har fött barn.

Stadsstyrelsen konstaterar att alla mammor ska säkerställas tillgång till gruppfysioterapi efter förlossningen och de ska vid behov erbjudas flera besök eller få hänvisning till individuell fysioterapi.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 178

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 347

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lisätään uusi kappale perusteluosan toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:

"Kaupunginhallitus toteaa, että ryhmäfyioterapiaan pääsy tulee varmistaa kaikille synnyttäneille ja tarpeen vaatiessa tarjota useampi käynti tai ohjata asiakas yksilöfyioterapiaan."

Kannattaja: Hannu Oskala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.02.2019 § 24

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja yhdeksäntoista muun valtuutetun valtuustoaloitteesta neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta seuraavan lausunnon:

"Esitys kohdistuu tärkeään asiaan, pienten lasten äitien hyvinvointiin. Ohjaus synnytyksestä toipumiseen ja äidin hyvinvointiin synnytyksen jälkeen alkaa jo raskauden aikana neuvolan perhevalmennuksessa ja perhevalmennukseen liittyvässä fysioterapiaryhmässä odottaville äideille.

Synnyttäneet äidit saavat synnytyssairaalassa ohjeet turvalliseen harjoitteluun raskaudesta ja synnytyksestä toipumiseen. Äitien toiveesta Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa on vuonna 2018 käynnistetty synnyttäneiden äitien fysioterapiaryhmä, jossa äidit saavat lisää ohjeita ja neuvoja turvallisesta harjoittelusta sekä ryhmän antamaa tärkeää vertaistukea. Ryhmään ohjataan neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt ongelmia, esimerkiksi lantionpohjan lihasten heikkoutta. Synnyttäneiden äitien ryhmiä järjestetään kerran kuukaudessa Itäkadun perhekeskuksen ja Töölön ja Malmin fysioterapiayksiköissä. Vuonna 2018 ryhmiä oli 18 ja niissä oli yhteensä 49 äitiä. Synnytyksen jälkeinen ryhmätoiminta on vielä uutta toimintaa ja tarkoituksena on lisätä ryhmien määrää ja helpottaa niihin ilmoittautumista. Tänä vuonna ryhmiä tulee olemaan Itäkadun perhekeskuksessa, Töölön fysioterapiassa, Malmin fysioterapiassa ja Kallion perhekeskuksessa sen avautuessa. Vuonna 2019 ryhmiä tulee olemaan yhteensä arviolta 43.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä perhekeskuksissa on pyritty suuntaamaan terveydenedistämistoimintaa yksilövastaanotoista kevyempiin kontaktimuotoihin, kuten ryhmätapaamisiin ja kohdentaa raskain palvelumuoto, yksilövastaanotto, niille, jotka terveysongelmansa vuoksi tarvitsevat yksilöllistä hoitoa, ohjausta tai kuntoutusta. Myös ne synnyttäneet äidit, joilla on jo todettu merkittävä suorien vatsalihasten erkauma tai virtsanpidätysongelmia, voidaan terveydenhoitajan tai lääkärin kautta ohjata tarvittaessa yksilölliseen fysioterapiaan.

Lantionpohjan ongelmiin perehtyneitä fysioterapeutteja on Helsingin kaupungin fysioterapiassa useita. Jokaisessa fysioterapiayksikössä on fysioterapeuteilla perusosaaminen lantionpohjan ongelmiin. Syvemmin asiaan perehtyneet fysioterapeutit työskentelevät tällä hetkellä Kalasataman, Malmin ja Töölön yksiköissä, joihin osataan ohjata neuvonta- ja ajanvarausnumerosta potilaat, jotka palvelua tarvitsevat. Näissä yksiköissä on myös laitteet lantionpohjan ongelmien mittaamiseen ja harjoitusten ohjaukseen.

Valtuutetun aloite antaa aiheen kehittää synnyttäneiden äitien ryhmätoimintaa edelleen. Ryhmät käynnistyivät vuonna 2018 ja ryhmään on ohjattu neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt lantionpohjan lihaskivoutta tai vatsalihasten merkittävä erkauma. Vuoden 2019 aikana lisäämme ryhmiä, jotta niihin voivat osallistua kaikki halukkaat synnyttäneet äidit. Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet. Myös kyseiseen aiheeseen liittyvien perheentuki-internetsivujen päivittäminen ja niiltä löytyvä linkki Terveyskylän Naistaloon tukevat synnyttäneitä äitiä kuntoutumaan synnytyksen jälkeen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuten valtuustoaloitteen tekijät toteavat, synnytyksen jälkeinen lantionpohjan lihasten kunto vaikuttaa äitien henkiseen hyvinvointiin ja arjessa jaksamiseen estäen myös haitallisten terveydellisten ongelmien syntymistä. Valtuustoaloite kannustaa sosiaali- ja terveystoimialaa kehittämään palvelua edelleen."

Käsittely

12.02.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia kolmannen virkkeen jälkeen lisätään virke: "Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet."

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Antti Vainionpää: Lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään lauseet: "Kaupunki ohjeistaa synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja vastaavien henkilöstöä tiedottamaan kaikille synnyttäneille ja synnyttävälle äideille mahdollisuudesta osallistua ryhmiin. Jotta kaikkien kiinnostuneiden mahdollisuudet osallistua ryhmiin paranisivat, kaupunki laatii myös jaettavaksi tarkoitettavan tiedotteen ryhmistä sekä kaksikielisenä että kaupungin suu- rimmille kieliryhmille suunnattuina."

Jäsen Antti Vainionpään vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuija Arvo, ylihoitaja, fysioterapiapalvelut, puhelin: 09-310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

§ 199

Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om lättare tillgång till motmedel mot överdosering av narkotika

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Kati Juva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det med aktörer i läkemedelsbranschen utreds om det är möjligt att få naloxonnäsaerosol tillgänglig för de opioidberoende på vilkas missbrukssätt den har effekt.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

6 omröstningen

Ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det med aktörer i läkemedelsbranschen utreds om det är möjligt att få naloxonnäsaerosol tillgänglig för de opioidberoende på vilkas missbrukssätt den har effekt.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 40

Zahra Abdulla, Outi Alanen, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Hannu Oskala, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Nelli Ruotsalainen, Suldaan Said Ahmed, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Blanka: 29

Toni Ahva, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Mauri Venemies, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 7

Laura Finne-Elonen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Silvia Modig, Matti Parpala, Nasima Razmyar, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska bli lättare att få tillgång till motmedel mot överdosering av narkotika.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att opioidförgiftningar i Finland i huvudsak beror på sambruk av buprenorfin och andra substanser som lamslår det centrala nervsystemet. Ett särdrag beträffande opioidförgiftning enligt forskning

som gjorts på basis av finländskt material är att döden ofta inträder i sömnen flera timmar efter att substansen har intagits. Dödsfall som beror direkt på buprenorfinförgiftning eller som beror på enbart opioidförgiftning förorsakad av vilken som helst annan opioids substans utan tillskott av andra substanser är mycket sällsynta i Finland.

I Helsingfors fungerar akutvården effektivt och ungefär 80 procent av patienterna i den högsta prioritetsklassen påträffas på mindre än åtta minuter. I situationer där det är fråga om en överdos av opioider, så behöver patienten alltid förutom naloxon också andra vårdåtgärder för upprätthållande av livsfunktionerna.

Det är inte motiverat att gå in för en vidsträckt utdelning av naloxon till opioidbrukare. Social- och hälsovårdssektorn håller för egen del narkotikamarknaden och dess eventuella förändringar under uppsikt och har beredskap att bedöma och ompröva vårdpraxis allt efter vad situationen kräver.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 179

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

05.06.2019

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 313

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.01.2019 § 16

HEL 2018-013005 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta koskien huumeylliannostusten vasta-aineen saatavuuden helpottamista:

”Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Opioidimyrkytysten erityispiirre suomalaisessa aineistossa tehdyn tutkimuksen mukaan on se, että kuolema tapahtuu usein nukkuessa useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Välittömät buprenorfiinimyrkyksestä johtuvat kuolemantapaukset tai minkään muunkaan opioidin aiheuttamat pelkät opioidimyrkytykset ilman muita aineita ovat Suomessa hyvin harvinaisia. Suomalaisten päihteidenkäyttäjien myrkytyskuolemien ehkäisemiseksi laajemmin saatavilla oleva naloksoni ei olisi näin ollen erityisen tehokas keino, koska Suomen tilanne poikkeaa merkittävästi niiden maiden huumeatilanteesta, joissa käyttötilanteessa tapahtuvan opioidiylliannostuksen riski on suuri.

Helsingissä ensihoito toimii tehokkaasti ja noin 80 prosenttia korkeimman kiireellisyysluokan potilaista tavoitetaan alle kahdeksassa minuutissa.

tissa. Opioidiylännostustilanteissa potilas tarvitsee aina naloksonin lisäksi myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa omalta osaltaan huumausainemarkkinoita ja niiden mahdollista muuttumista, ja on varautunut arvioimaan ja muuttamaan hoitokäytäntöjä tilanteen mukaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei pidä perusteltuna naloksonin laajaa jakelua opioidien käyttäjille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päätös liittyy haavoittuvassa asemassa olevien ja erityistä tukea tarvitsevien terveyteen ja hyvinvointiin. Käyttäjien tietoisuudesta yliannostusriskeistä ja osaamisesta yliannostustilanteissa huolehditaan antamalla neuvontaa, ohjausta ja koulutusta haittoja vähentävissä palveluissa."

Käsittely

29.01.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla virkkeellä: "Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että huumeyliannostusten estämiseksi tarvitaan joustavia käytäntöjä, jotka ottavat huomioon huumeiden ongelmakäyttäjien erityistarpeet."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Vastaehdotus 2:

Jäsen Ahto Apajalahti: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Joissakin tapauksissa voisi kuitenkin olla hyötyä vasta-aineiden saatavuuden helpottamisesta esimerkiksi myöntämällä reseptejä niitä hakeville huumeriippuvaisille."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti)

05.06.2019

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 1

Kati Juva

Poissa: 1

Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 1, poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mari Aalto, päihdepalvelujen päällikkö, puhelin: 310 44650
mari.aalto(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 200

Den av ledamoten Anna Vuorjoki väckta motionen om ett program för förebyggande av självmord

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Anna Vuorjoki väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Anna Vuorjoki och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att möjligheterna att inleda ett program för förebyggande av självmord ska utredas.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att mentalvårdsarbetet i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och socialvårdslagen (1301/2014) syftar till att stärka de faktorer som skyddar individens och gemenskapens psykiska hälsa samt avlägsna och minska faktorer som äventyrar den psykiska hälsan. I mentalvårdslagen (1116/1990) stadgas det förutom om dessa också om bland annat mentalvårdsarbete och tillhandahållande av tjänster.

I enlighet med Helsingfors stadsstrategi främjar staden den mentala hälsan, aktörskapet och alkohol- och drogfriheten hos sina invånare. I social- och hälsovårdssektorns dispositionsplan för 2019 anges flera åtgärder för utveckling av alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet. År 2019 kommer social- och hälsovårdssektorn tillsammans med

fostrans- och utbildningssektorn överens om en gemensam servicekedja för tidig identifiering av behov av tidigt stöd hos barn och psykiska problem hos unga och vård av dessa. Som en del av arbetet för förebyggande av utslagning av unga utvecklas tjänsterna och verksamhetsmodellerna inom alkohol- och drogarbetet och mentalvårdsarbetet för ungdomar över 12 år. Dessutom stärks social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel, såsom det uppsökande mentalvårdsarbetet.

Att främja och vårda den mentala hälsan är en central del av social- och hälsovårdens uppgifter och ingår i yrkesutbildningen för personalen i social- och hälsovårdsbranschen. Personalens färdigheter att identifiera självmordsrisker och främja förebyggande av dessa stöds också med hjälp av fortbildning.

Själv mord är ett mycket könsbundet fenomen. Cirka 3/4 av självmorden begås av män. Det är nödvändigt att på både hela landets nivå och lokal nivå utveckla särskilda sammankomster, tjänster och vårdmöjligheter för män i syfte att förebygga självmord.

Statistik och forskningsuppgifter om självmordens bakgrundsfaktorer

Själv mordstankar och självmordsförsök är ofta symptom som är kopplade till affektiva störningar. År 2018 fick ca 16 600 helsingforsare vård inom social- och hälsovårdssektorn och vid HNS med anledning av affektiva störningar. Det finns ingen heltäckande statistik om antalet självmordsförsök. Det är svårt att bedöma det exakta antalet självmordsförsök på hela landets nivå eftersom alla försök inte anmäls till hälsovården eller andra myndigheter.

Lagstiftningen om social- och hälsovård gör det inte möjligt att kombinera uppgifter om hälsovårdsklienternas diagnoser samlade i olika register med uppgifter om klientens socioekonomiska ställning som antecknas i socialvårdens system. Undersökningen av självmordens bakgrundsfaktorer förutsätter särskild forskning och forskningstillstånd.

Själv mord är ett invecklat fenomen som inte orsakas av en enda faktor. Själv mord är nästan alltid ett resultat av en lång utveckling. Det är möjligt att bedöma självmordsrisken hos en patient inom vårdsystemet, men det är inte alltid möjligt att förutse beteendet hos en enskild patient.

År 2017 begick 92 helsingforsare självmord, vilket är något fler än året innan. Inom tio år har självmordsdödligheten i Finland minskat med 16 procent hos kvinnor och 22 procent hos män. Själv mordsdödligheten hos ungdomar är på hög nivå i Finland jämfört med andra europeiska länder. År 2017 begick 102 ungdomar i 15–24 års ålder självmord i Finland.

Självmoordsdödligheten fördelar sig inte jämnt mellan olika befolkningsgrupper. Den socioekonomiska ställningen och huvudsakliga verksamheten definierar den kraftigt: självmoordsrisken är störst hos lågutbildade personer, personer i arbetstagarställning, personer med låga inkomster och arbetslösa.

Självmoord har en stark koppling till affektiva störningar. Största delen av dem som begår eller försöker begå självmord har en psykisk sjukdom. Upp till 90 % av dem som begått självmord har en psykisk sjukdom och ca 60 % har en affektiv störning, såsom en depressionssjukdom eller en bipolär sjukdom. Också mer än 90 % av dem som försökt begå självmord har en psykisk sjukdom. Hos dem som varit i sjukhusvård med anledning av ett självmoordsförsök är självmoordsrisken förhöjd i synnerhet under det första året.

Självmoordsrisken med koppling till alkoholberoende är 5–10 %. Sammanlagt 25–55 % av självmorden beräknas ha koppling till missbruk. Ett tidigare självmoordsförsök betyder att självmoordsrisken är nästan 38 gånger större oberoende av diagnosen. Dessutom är förekomst av självdestruktivt beteende i släkten en riskfaktor för självmord.

Psykosociala riskfaktorer för självmord är bland annat negativa livshändelser, såsom erfarenheter av skilsmässa och förlust, problem i arbetslivet och ekonomiska svårigheter. Likaså bristen på socialt stöd utsetter en för självdestruktivt beteende.

Social- och hälsovårdstjänster som främjar den psykiska hälsan

Social- och hälsovårdssektorns tjänster för främjande av den mentala hälsan omfattar förebyggande tjänster, tjänster utan eller med låg tröskel och reparerande och rehabiliteringsfrämjande tjänster. Mentalvårdsarbetet är en fast del av annan service såsom servicen på rådgivningsbyrån, inom skol- och studerandehälsovården, på hälsostationer och inom det sociala arbetet. I hälsokontroller på rådgivningsbyrån och i skolhälsovården behandlas barnets, föräldrarnas och hela familjens hälsa och välbefinnande, den psykiska hälsan medräknad. Förutom ordnande av förebyggande tjänster avsedda för alla främjar och hjälper tjänsterna för barnfamiljer vid belastande livssituationer och kriser.

För ungdomar finns psykiatriska tjänster med låg tröskel, vilka gör det lättare för ungdomar att få vård och förebygger självmord. I samband med hälsokontroll och hälsoenkäter för studerande är det möjligt att i en tidig fas kartlägga eller hitta problem eller störningar. I studerandehälsovården arbetar även psykiatriska sjukskötare. Den fortsatta vården förverkligas i andra social- och hälsovårdstjänster. Främjandet av den psykiska hälsan hos studerande på andra stadiet hör till hela studerandegemenskapen. Förutom hälsovårdstjänsterna ansvarar också

den övriga studerandevården för främjandet av den mentala hälsan. Dessutom tillhandahåller ungdomsstationen lågröskeltjänster för ungdomar i 13–23 års ålder som har symtom av lindriga mentala störningar och för deras närstående.

I bedömningen av vårdbehovet på hälsostationerna strävar man genast i första kontakten att utreda och avgöra klientens vårdbehov så långt som möjligt. På alla hälsostationer är det möjligt att lätt komma till mottagningen hos en sjukskötare som är specialiserad i psykiatrisk vård och missbrukarvård. Som stöd för den övriga rådgivningen hjälper hälsovårdstjänsternas rådgivningstelefon dygnet runt.

En klient som har självmordstankar kan vardagar söka sig direkt till en hälsostation för vård. En självdestruktiv klient hänvisas till HNS jour på Haartmanska sjukhuset eller Malms sjukhus, vilka tillhandahåller även psykiatriska tjänster på specialiserad sjukvårdsnivå. På jouden vid Haartmanska sjukhuset och Malms sjukhus kommer man vid behov direkt till den psykiatriska sjukskötarens eller vid behov en psykiaters mottagning. Barn under 16 år hänvisas till det nya barnsjukhuset. När hälsostationen är stängd kan klienten själv söka sig till jouden. Också telefontjänsten Jourhjälp hjälper dygnet runt.

I staden finns psykiatri- och missbrukarcentralens fyra områdesvisa serviceställen. De psykiatriska poliklinikerna är öppenvårdsinrättningar som är specialiserade på psykiatrisk undersökning, vård och rehabilitering. I mer allvariga psykiatriska krissituationer kan klienten direkt kontakta den psykiatriska poliklinikens arbetsgrupp för akut vård. Missbrukarpoliklinikerna är öppenvårdsinrättningar som är specialiserade på beroendeproblem och tillhandahåller tjänster avsedda för missbrukare och deras närstående.

Social- och krisjouren hjälper vid akuta kriser och hänvisar klienter vid behov vidare bland annat till centret för förebyggande av självmord, den psykiatriska jouden eller den psykiatriska poliklinikens arbetsgrupp för akut vård. Närstående till personer som begått självmord får alltid en möjlighet att få krishjälp och hänvisas till tjänster enligt behov.

Hälsostationerna och centralerna för hälsa och välbefinnande, jouden, Aurorasjukhuset och de psykiatriska poliklinikerna samarbetar tätt i syfte att nå en smidig vårdkedja för dem som försökt begå självmord. Vid förnyelse av tjänster fästs särskilt avseende på lågröskeltjänster och snabb tillgång till vård.

Servicereform

Som en del av sektorns servicereform utvecklas samordnandet av tjänster och det branschövergripande samarbetet. I det branschöver-

skridande arbetet inom verksamhetsmodellen med centraler för hälsa och välbefinnande deltar en sakkunnig i psykiatri- och missbrukartjänster och en psykiatrisk sjukskötare kan vid behov utses till kontaktperson som samordnar klientens servicehelhet. Verksamhetsmodeller för sökning och identifikation av riskgrupper utvecklas för att stärka det tidiga stödet och främja hänvisningen till rätt tjänst. Dessutom införs nya elektroniska kontaktkanaler, såsom chatttjänster. Tillgången till psykoterapi bedöms som en del av servicereformen.

Som en del av projektet för förebyggande av utslagning av ungdomar och bekämpning av differentiering mellan områden har uppsökande mentalvårdsarbete avsett för ungdomar i 16–29 års ålder skissats upp. I försöket har ett multiprofessionellt team haft till uppgift att bedöma vårdbehovet och erbjuda korta interventioner för ungdomar som inte har en befintlig psykiatrisk vårdkontakt. Målet är att försöket ska fortsätta till slutet av 2019. I slutet av 2018 ordnades också temaveckan Mielien viikko som riktades till ungdomar. Under evenemangsveckan spreds i stor utsträckning en informationsgraf med samlade kontaktuppgifter till och annan information om stadens och organisationers centrala tjänster som främjar den psykiska hälsan, också telefon- och webbtjänster.

Till ungdomsstationsverksamheten har det anvisats tilläggsfinansiering som möjliggör en avsevärd personalökning i mentalvårds- och missbrukartjänsterna för unga. Samtidigt utvecklas tjänstens åtkomlighet och olika metoder som lämpar sig för att möta ungdomar.

Inom psykiatri- och missbrukartjänsterna bereds år 2019 ett nytt kontaktställe för mentalvårds- och missbrukartjänster som blir en fysisk och digital kanal för helsingforsare att på ett lätt sätt få information, bedömning och hänvisning vidare till lämpliga tjänster och kamratverksamhet. Beredningen sker i samarbete med mentalvårds- och missbrukarorganisationer. Samtidigt utreds möjligheterna att öka korta psykoterapier för personer med lindriga psykiska störningar.

Mentalvårds- och missbrukartjänsterna har under flera år fört tätt samarbete med Föreningen för mental hälsa i Finland och Helsingfors universitet i syfte att främja en god vård för självdestruktiva klienter. De psykiatriska poliklinikernas arbetsgrupper för akut vård har samarbetat tätt med Föreningen för mental hälsa i Finland som använder Linity-intervention för dem som försökt begå självmord. Med interventionen strävar man att i syfte att förebygga självmordsförsök stärka återhämtningsmetoderna hos dem som försökt självmord. Dessutom pågår ett forskningsprojekt om Linity-interventionens effekt i samarbete med Helsingfors universitet och Föreningen för mental hälsa i Finland.

Social- och hälsovårdsnämnden stöder genom organisationsunderstöd flera organisationer som producerar mentalvårds- och missbrukartjänster med låg tröskel. I grunderna för utdelning av organisationsunderstöd förutsätts det att verksamheten är riktad till att hjälpa sårbara befolkningsgrupper, såsom dem som behöver mentalvårds- och missbrukartjänster. Organisationernas tjänster är riktade att ge till exempel krishjälp och kamratstöd.

Social- och hälsovårdssektorn har hösten 2018 deltagit i kommunikationskampanjen Mitä kuuluu? organiserad av Föreningen för mental hälsa i Finland i syfte att förebygga självmord.

Kompetensutveckling hos personalen

För hela personalen inom den psykiatriska vården har återkommande utbildning ordnats i bedömning och vård av självdestruktivitet. För dessa finns även skriftliga anvisningar. Utbildningarna baserar sig på vårdrekommendationerna i enlighet med God medicinsk praxis-rekommendationerna och nyaste forskningsdata. För personalen erbjuds regelbunden fortbildning i riskfaktorerna för självmord och vårdformer som baserar sig på forskningsdata.

År 2018 ordnade social- och hälsovårdssektorn i samarbete med Föreningen för mental hälsa i Finland utbildning i förebyggande av självmord och i hur saken kan föras på tal för alla servicehelheter. År 2019 ordnas utbildning i identifiering av riskgrupper för självmord och i hur självmord kan föras på tal och förebyggas. Utbildningen är riktad till alla i klient- och patientarbete. Under 2019 är det dessutom meningen att personalen ska få utbildning i användningen av metoder för kort intervention som stöder den psykiska hälsan.

I samband med den nationella strategin för psykisk hälsa som är under beredning vid social- och hälsovårdsministeriet bereds strategiska riktlinjer för förebyggande av självmord. För närvarande bereds också en nationell God medicinsk praxis-rekommendation som gäller prevention av självmord och vård av personer som försökt självmord. Avsikten är att rekommendationen publiceras vid årsskiftet 2019–2020. Behovet av kommunikation för att öka invånarnas kännedom bedöms efter att God medicinsk praxis-rekommendationen har publicerats.

Mentalvårdsarbete som en del av främjandet av välbefinnande och hälsa på stadens nivå

Viktiga faktorer i att förebygga självmord och mentala störningar i större allmänhet är prevention, tidig intervention och starkt branschöverskridande samarbete. Social- och hälsovårdssektorn bedriver samarbete med de övriga sektorerna, olika nätverk för främjande av välbefinnande

och hälsa (Hyte) och andra myndigheter och organisationer. Speciellt nätverk som främjar välbefinnandet och hälsan hos barn och ungdomar, såsom elevvårdens styrgrupp och ett av stadsstrategins viktigaste topprojekt, programmet Mukana, främjar den psykiska hälsan i hela staden som en del av sin verksamhet.

Som en del av spetsprojektet att främja välfärd och hälsa (Hyte) i enlighet med stadsstrategin 2017–2021 förbättras det gemensamma arbetet på stadens nivå för att främja välbefinnande och hälsa. Styrgruppen för Hyte-projektet verkställer, följer upp och bedömer hur staden har lyckats i att främja välbefinnande och hälsa som en del av ledningen av stadens verksamhet, personal och ekonomi. De centrala målen och åtgärderna för främjandet av välbefinnande och hälsa och uppföljningen av dessa utgör stadens välfärdsplan. Främjandet av den mentala hälsan och alkohol- och drogfriheten är en av prioriteterna för främjandet av välbefinnande och hälsa.

Det är viktigt att minskningen av antalet självmord och de åtgärder som bidrar till detta mål tas upp i stadens välfärdsplan. Stadsstyrelsen anser att det inte är nödvändigt att inleda en särskild utredning om ett program för förebyggande av självmord.

Stadsstyrelsen förutsätter att det görs en bedömning av stadens egen verksamhet gentemot God medicinsk praxis-rekommendationerna för förebyggande av självmord och den nationella strategin för psykisk hälsa efter att de blivit färdiga och nödvändiga åtgärder planeras i syfte att beakta de nationella riktlinjerna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.06.2019

Stadsfullmäktige 22.05.2019 § 181

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 349

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perusteluosan toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

06.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.03.2019 § 99

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettujen aloitteessa ehdotetaan selvitettäväksi mahdollisuutta käynnistää itsemurhien ehkäisyohjelma Helsingissä kaupungin koordinoimana. Onnistuessaan ohjelma voisi toimia pilottina, jonka kokemuksia olisi mahdollista hyödyntää myös valtakunnallisessa itsemurhien ehkäisytyössä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä panostamista itsemurhien ehkäisytyöhön. Erillisen itsemurhien ehkäisyohjelman sijasta ohjelma kannattaisi kuitenkin kytkeä osaksi Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa olevaa mielenterveystyötä. Suunnitelmassa on jo lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyen painopisteenä mielenterveystyön palvelujen ja toimintamallien kehittäminen sekä riskiryhmässä olevien nuorten kiinnittäminen hoitopolkuihin. Hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa. Olennaista on toimialojen ja hoitokontaktien välinen hyvä yhteistyö, jotta esim. masennuksesta kärsivät saavuttavat nopeasti avun. Kytkemällä itsemurhien ehkäisytyö laajempaan kokonaisuuteen, kuten syrjäytymisen ehkäisyyn otetaan paremmin huomioon esimerkiksi koulukiusaamisen ja yksinäisyyden teemat.

Vuonna 1986 aloitetun itsemurhien ehkäisyprojektin onnistumisen eli itsemurhien määrän voimakkaan laskun on katsottu mitä ilmeisimmin johtuneen masennuksen hoidon kehittymisestä (Kansanterveyslaitoksen tutkimukset). Projektissa havaittiin, että depressio kytkeytyi riskitekijänä useimpiin itsemurhiin. Depressio oli useimmiten sekä alidiagno-soitu että alihoidettu terveydenhuollossa. Näistä syistä itsemurhien ehkäisyn toimissa kannattaa edelleen panostaa hyvään masennuksen hoitoon, ongelmien varhaiseen havaitsemiseen ja ennaltaehkäiseviin toimiin.

Itsemurhiin kuolleiden määrä on viimeisen kahden vuoden aikana kasvanut. Itsemurhakuolleisuus on kuitenkin kymmenessä vuodessa pienentynyt yli 20 prosenttia, miehillä 22 prosenttia ja naisilla 16 prosent-

tia. Alle 25-vuotiaiden kohdalla laskua ei ole kuitenkaan juurikaan ole tapahtunut.

Kaikenikäisten helsinkiläisten mielen hyvinvoinnin parantaminen on tärkeä tavoite. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tärkeä merkitys nuorten mielen hyvinvoinnin edistäjänä. Itsemurhien ehkäisy on hyvä kytkeä yleiseen mielenterveyden palvelujen parantamiseen sekä mielen hyvinvoinnin lisäämiseen koulu- ja oppilaitostasolla sekä kaikissa muissakin kaupungin palveluissa. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja ne kuuluvat nykyisiinkin toimintatapoihin. Niiden edelleen kehittäminen on kuitenkin tarpeen. Kehitystyö sopii hyvin yhteen mielen hyvinvoinnin parantamiseen liittyviin tavoitteisiin, joita kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla jo on. Itsemurhien ehkäisyn näkökulma mielenterveystyötä suunniteltaessa on tärkeä, sillä siten saadaan kartoitettua paremmin ennaltaehkäiseviä toimia. Mielenhyvinvoinnin lisääminen yhteisötasolla ja esimerkiksi mielenterveyden ensi-apu –taitojen levittäminen opettajille ovat vaikuttavia ennaltaehkäiseviä toimia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on menossa erityinen panostus mielenterveyteen liittyviin asioihin. Helsingin kaupungin lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä vahvistava Mukana-ohjelma sisältää lukuisia toimia lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Ohjelma kattaa kaikki toimialat ja vetovastuu on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Opiskeluhuollossa on koulutettu psykologeja ja kuraattoreja perusmielenterveystyöhön, ja myös koulu- ja opiskeluterveydenhoitajilla on samanlainen tavoite. Lisäksi sekä suomen- että ruotsinkielisellä puolella panostetaan jo esikoulun oppilashuollon palveluihin. Näin edistetään varhaista puuttumista. Opiskeluhuollossa kehitetään uusia toimintatapoja yhdessä muiden toimialojen, erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa eli Lape-hankkeessa kehitettiin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveysalan toimijoiden yhteistyöhön uusia toimintamalleja, jotka viidään tänä vuonna käytäntöön. Tarkoituksena on oireiden tunnistamisen lisäksi varmistaa rikkoutumaton hoitopolku. Toimivia ratkaisuja levitetään kaikkiin Helsingin kaupungin oppilaitoksiin sekä yksityisten koulutuksenjärjestäjien oppilaitoksiin. Esimerkiksi kiusaamiseen ja yksinäisyyteen puuttumiseksi on yksityisten koulutuksenjärjestäjien kanssa yhteisiä toimintamalleja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että itsemurhien ehkäisyä kannattaa lähestyä hyvän masennuksen hoidon lisäksi ennaltaehkäisevästi ja varhaisen tuen näkökulmasta, jolloin kouluissa ja oppilaitoksissa korostuvat yleinen hyvinvointi, elämäntaitojen taidot ja empatiataidot. Mielenterveystyöhön kannattaa panostaa ja se edellyttää toimialo-

jen välistä yhteistyötä, minkä vuoksi se tulee olla osana Helsingin hyvinvointisuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielenterveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mielenterveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

Käsittely

05.03.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan, siten että lausuntoon lisätään seuraava kappale: Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielenterveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mielenterveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Crister Nyberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
crister.nyberg(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.02.2019 § 30

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Anna Vuorjoen ym. valtuustoaloitteeseen koskien itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisen mahdollisuuksien selvittämistä:

”Terveystieteiden ja sosiaalihuollon mukaisella mielenterveystyöllä tavoitellaan yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistamista sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentämistä ja poistamista. Näiden lisäksi mielenterveyslaissa on tarkemmin säädetty muun muassa mielenterveystyöstä ja palvelujen järjestämisestä.

Helsingin kaupunkistrategiassa todetaan, että kaupunki edistää asukaidensa mielenterveyttä, toimijuutta ja päihteettömyyttä. Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma vuodelle 2019 sisältää useita toimenpiteitä päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseksi. Yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tullaan vuonna 2019 sopimaan yhteisestä palveluketjusta lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Osana nuorten syrjäytymisen ehkäisyä tullaan kehittämään yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveystyön palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistamaan kynnyksettömiä sosiaali- ja terveystoimialojen palveluja, kuten liikkuva mielenterveystyötä.

Mielenterveyden edistäminen ja hoito on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja sisältyy sosiaali- ja terveysalan henkilöstön ammatilliseen peruskoulutukseen. Henkilöstön valmiuksia tunnistaa itsemurhariskejä ja edistää niiden ennaltaehkäisyä tuetaan lisäksi täydennyskoulutuksen avulla.

Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mielisertityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi.

Tilasto- ja tutkimustietoa itsemurhien taustatekijöistä

Itsemurha-ajatukset ja -yritys ovat usein mielialahäiriöön liittyvä oire. Mielialahäiriön vuoksi oli hoidossa oli noin 16 600 helsinkiläistä potilasta sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin palveluissa vuonna 2018. Itsemurhayritysten määrästä ei ole saatavilla kattavaa tilastotietoa. Myöskään kansallisesti itsemurhayritysten tarkkaa määrää on vaikea arvioida, sillä kaikkia yrityksiä ei ilmoiteta terveydenhuoltoon tai muille viranomaisille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ei mahdollista terveydenhuollon asiakkaiden diagnoositiedon ja sosiaalihuollon järjestelmiin kirjattavien sosioekonomista tilannetta kuvaavien tietojen yhdistämistä. Nämä tiedot kertyvät eri rekistereihin ja ovat eri lainsäädännön alla, ja tämän vuoksi niitä ei ole mahdollista yhdistää. Haasteena on myös tiedon kattavuus ja laatu. Mikäli tietoa itsemurhien taustatekijöistä halutaan sosiaali- ja terveystoimesta, se edellyttää erillistä tutkimusta ja tutkimuslupaa. Myöskään Apotti ei muuta tätä tilannetta, vaan se edellyttäisi lainsäädännön muutoksia.

Itsemurha on monimutkainen ilmiö, johon ei ole olemassa mitään yksittäistä syytä, vaan siihen liittyy monia toisiinsa yhteydessä olevia tekijöitä. Itsemurha on lähes aina pitkän kehityksen lopputulos. Hoitojärjestelmässä olevan potilaan itsemurhariskiä voidaan arvioida, mutta aina ei voida ennustaa yksittäisen potilaan käyttäytymistä.

Itsemurhien määrä on pienentynyt Helsingissä pitkällä aikavälillä. Vuonna 2017 itsemurhan teki 92 helsinkiläistä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Itsemurhakuolleisuus on miehillä naisia yleisempää.

Suomessa itsemurhan teki 787 henkilöä vuonna 2016. Viimeisen kymmenen vuoden aikana itsemurhien määrä on vähentynyt naisilla kolmanneksella ja miehillä lähes neljänneksellä. Nuorten itsemurhakuolleisuus on Suomessa kuitenkin edelleen korkealla tasolla verrattuna muihin Euroopan maihin. Vuonna 2017 itsemurhan oli tehnyt 102 15–24-vuotiasta nuorta Suomessa.

Itsemurhia ja niiden taustoja on tutkittu. Itsemurhakuolleisuus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välille, vaan sosioekonominen asema ja pääasiallinen toiminta määrittävät sitä edelleen voimakkaasti: suurin itsemurhan riski on vähän koulutetuilla, työntekijäasemassa olevilla, pienituloisilla sekä työttömillä.

Itsemurhat liittyvät vahvasti mielenterveyshäiriöihin. Valtaosalla itsemurhan tehneistä ja itsemurhaa yrittäneistä on psykiatrinen sairaus. Itsemurhan tehneistä 90 %:lla on psykiatrinen sairaus ja noin 60 %:lla mielialahäiriö, kuten masennussairaus tai kaksisuuntainen mielialahäiriö. Myös itsemurhaa yrittäneistä yli 90 %:lla on psykiatrinen sairaus.

Tutkimuksista tiedetään, että itsemurhayrityksen vuoksi sairaalahoitossa olleiden itsemurhariski on suurentunut erityisesti ensimmäisen vuonna itsemurhayrityksen jälkeen.

Alkoholiriippuvuuteen liittyvä elämänaikainen itsemurhariski on 5–10 %. Arviolta 25–55 %:iin itsemurhista liittyy päihteiden käyttö. Aikaisempi itsemurhayritys merkitsee liki 38-kertaistaa itsemurhariskiä diagnoosista riippumatta. Lisäksi suvussa esiintyvä itsetuhoinen käyttäytyminen on itsemurhan riskitekijä.

Psykososiaalisia itsemurhien riskitekijöitä ovat muun muassa kielteiset elämäntapahtumat, kuten ero- ja menetyskokemukset, työelämän ongelmat ja taloudelliset vaikeudet. Samoin sosiaalisen tuen puute altistaa itsetuhokäyttäytymiselle.

Mielenterveyttä tukevat sosiaali- ja terveystoimet

Sosiaali- ja terveystoimialan mielenterveyttä edistävät palvelut sisältävät ehkäiseviä palveluja, kynnyksettömiä ja matalan kynnyksen palveluja sekä korjaavia ja kuntoutumista edistäviä palveluja. Mielenterveystyö on kiinteä osa muuta palvelua esimerkiksi neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, terveysasemilla ja sosiaalityössä. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa käsitellään lap-

sen, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia, mukaan lukien mielenterveys. Kaikille tarjottavien ennaltaehkäisevien palvelujen lisäksi lapsiperheiden palvelut tukevat ja auttavat kuormittavissa elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Nuorille on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, joilla helpotetaan nuorten hoitoon pääsyä ja ehkäistään itsemurhia. Opiskelijoille tehtävien terveystarkastusten ja -kyselyjen yhteydessä voidaan seuloa ja löytää varhain ongelmia tai häiriöitä. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Jatkohoito toteutuu muissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Opiskelijan mielenterveyden edistäminen toisella asteella on koko opiskeluyhteisön asia, jossa mielenterveyden edistämisestä vastaa myös muu opiskeluhuolto terveydenhuollon palvelujen lisäksi. Lisäksi nuorisoasema tarjoaa matalan kynnyksen palveluja lievillä mielenterveyden häiriöillä oireileville 13–23-vuotiaille nuorille ja heidän omaisilleen.

Terveysasemilla hoidon tarpeen arvioinnissa pyritään heti ensimmäisellä yhteydenotokerralla selvittämään ja ratkaisemaan asiakkaan hoidon tarve mahdollisimman pitkälle. Jokaisella terveysasemalla on mahdollisuus päästä helposti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan vastaanotolle. Neuvonnan tukena toimii ympärivuorokautinen terveyspalvelujen neuvontapuhelinpalvelu.

Asiakas, jolla on itsemurha-ajatuksia, voi arkisin hakeutua hoitoon suoraan terveysasemalle. Itsetuhoinen asiakas ohjataan HUSin järjestämään päivystykseen Haartmanin tai Malmin sairaalaan, joissa on saatavilla myös erikoissairaanhoitotasosta psykiatrista palvelua. Haartmanin ja Malmin päivystyksissä pääsee tarvittaessa suoraan psykiatriselle sairaanhoitajalle ja tarvittaessa edelleen psykiatrilta. Alle 16-vuotiaat lapset ohjataan uuteen lastensairaalaan. Terveysaseman ollessa kiinni asiakas voi itse hakeutua päivystykseen. Käytävissä on myös päivystysapu-puhelinpalvelu ympäri vuorokauden.

Kaupungissa toimii psykiatria- ja päihdekeskuksen neljä alueellista palvelupistettä. Psykiatrian poliklinikat ovat psykiatriseen tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen erikoistuneita avohoitopaikkoja. Vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Päihdepoliklinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja, joiden palvelut on tarkoitettu sekä päihteiden käyttäjille että heidän läheisilleen.

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua ja ohjaa tarvittaessa asiakkaita eteenpäin muun muassa itsemurhien ehkäisykeskukseen, psykiatrian päivystykseen sekä psykiatrian poliklinikan akuuttityö-

yhmään. Itsemurhan tehneen läheisille tarjotaan aina mahdollisuus kriisiapuun ja ohjataan heidät tarpeen mukaisesti palveluihin.

Terveysasemat ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, päivystys, Auroran sairaala ja psykiatrian poliklinikat tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta itsemurhaa yrittäneen hoitopolku on sujuva. Palveluja uudistettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota matalan kynnyksen palveluihin ja nopeaan hoitoon pääsyyn.

Palvelujen uudistaminen

Osana toimialan palvelujen uudistamista kehitetään palvelujen yhteen sovittamista ja monialaista yhteistyötä. Terveys- ja hyvinvointikeskus -toimintamallin monialaiseen yhteistyöhön osallistuu psykiatria- ja päihdepalvelujen asiantuntija, ja asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoivaksi yhteyshenkilöksi voidaan tarvittaessa nimetä psykiatrinen sairaanhoitaja. Riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen toimintamalleja kehitetään varhaisen tuen vahvistamiseksi ja oikean palvelun piiriin ohjaamiseksi. Lisäksi otetaan käyttöön uusia sähköisiä yhteydenottokanavia, kuten chat-palveluja. Psykoterapian saatavuutta arvioidaan osana palvelujen uudistamista.

Osana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueiden välisen eriytymisen torjuminen -hanketta on mallinnettu 16–29-vuotiaille nuorille suunnattua liikkuvaa mielenterveystyötä. Kokeilussa moniammatillinen tiimi on tehnyt hoidon tarpeen arviointia ja tarjonnut lyhytinterventioita nuorille, joilla ei ole olemassa olevaa psykiatrista hoitokontaktia. Tavoitteena on jatkaa kokeilua vuoden 2019 loppuun. Vuoden 2018 lopussa järjestettiin myös nuorille kohdennettu Mielen viikko. Tapahtumaviikon yhteydessä jaettiin laajasti infograafia, johon on koottu yhteys- ja muut tiedot keskeisiin kaupungin ja järjestöjen tarjoamiin mielenterveyttä tukeviin palveluihin, myös puhelimitse ja verkossa toimiviin.

Nuorisoasematoimintaan on kohdennettu lisärahoitus, jolla saadaan merkittävä henkilöstölisäys nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Samalla kehitetään palvelun tavoitettavuutta ja erilaisia nuoren kohtaamiseen soveltuvia menetelmiä.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa valmistellaan 2019 aikana uusi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdekontaktipiste, jonka kautta helsinkiläisille luodaan helppo fyysinen ja digitaalinen väylä tiedonsaantiin, arviointiin ja edelleen sopiviin palveluihin ja vertaistoimintaan ohjaamiseen. Valmistelua tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Samassa yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia lieviin mielenterveyshäiriöihin kohdistuvien lyhytpsykoterapioiden lisäämiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut on useamman vuoden ajan tehnyt tiivistä yhteistyötä myös Suomen mielenterveysseuran ja Helsingin yliopiston kanssa itsetuhoisten asiakkaiden hyvän hoidon edistämiseksi. Psykiatrian poliklinikoiden akuuttityöryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran kanssa, jossa on käytössä Linity-interventio itsemurhaa yrittäneille. Interventiolla pyritään vahvistamaan itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Lisäksi on käynnissä tutkimushanke yhteistyössä Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston ja Suomen mielenterveysseuran kanssa Linity-intervention vaikuttavuudesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tukee järjestöavustuksilla useita matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyötä tuottavia järjestöjä. Järjestöavustuksen jakamisperusteissa edellytetään toiminnan kohdentamista haavoittuvien väestöryhmien, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevien, auttamiseen. Järjestöjen palvelut suuntautuvat esimerkiksi kriisiapuun ja vertaistukeen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on syksyllä 2018 osallistunut kaupungin pysäköinninvalvonnan ja Suomen mielenterveysseuran yhteistyönä toteutettuun viestintäkampanjaan itsemurhien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koko psykiatrian henkilökunnalle on järjestetty toistuvaa koulutusta itsetuhoisuuden arvioinnista ja hoidosta, josta on olemassa myös kirjallinen ohjeistus. Koulutukset perustuvat Käypä hoito -suositusten mukaisiin hoitosuosituksiin sekä tuoreimpaan tutkimusnäyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta itsemurhan riskitekijöistä ja tutkimusnäyttöön perustuvista hoitomuodoista.

Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimessa järjestettiin kaikille palvelukokonaisuuksille koulutusta itsemurhien ennaltaehkäisystä ja puheeksiotosta yhteistyössä Suomen mielenterveysseuran kanssa. Myös vuonna 2019 tullaan järjestämään koulutusta itsemurhan riskiryhmien tunnistamisesta sekä itsemurhien puheeksi otosta ja niiden ennaltaehkäisystä. Koulutus on suunnattu kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Lisäksi vuonna 2019 oppilashuollon henkilöstö on tarkoitus kouluttaa mielenterveyttä tukevien lyhytinterventiomenetelmien käyttöön.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevan kansallisen mielenterveysstrategian yhteydessä tullaan laatimaan itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Parhaillaan valmistellaan myös kansallista Käypä hoito- suositusta ”Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen henkilön hoito”, joka on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa 2019–2020. Viestinnän tarve kaupunkilaisten tietoisuuden lisäämiseksi arvioidaan Käypä hoito -suosituksen julkaisun jälkeen.

Mielenterveystyö osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Tärkeitä tekijöitä itsemurhien ja yleisemmin mielenterveyshäiriöiden ehkäisyssä ovat ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja vahva monialainen yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee tätä yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) verkostoissa sekä muiden viranomaisien ja järjestöjen kanssa. Erityisesti lasten ja nuorten HYTE-verkostot, kuten oppilashuollon ohjausryhmä sekä yksi kaupunkistrategian tärkeimmistä kärkihankkeista, Mukana-ohjelma, edistävät osana toimintaansa mielenterveyttä koko kaupungissa.

Osana kaupunkistrategian 2017–2021 HYTE-kärkihanketta parannetaan kaupunkitasoista yhdessä tekemistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-ohjausryhmä toimeenpanee, seuraa ja arvioi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osana kaupungin toiminnan, henkilöstön ja talouden johtamista. Keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja niiden seuranta muodostavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Mielenterveyden ja päihitteettömyyden edistäminen on yksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katso tarkoituksenmukaiseksi käynnistää erillistä itsemurhien ehkäisyohjelmaa koskevaa selvitystä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kestävä yhteiskunta rakentuu väestön psyykkiselle hyvinvoinnille, jota tuetaan kaikissa ympäristöissä ja kaikilla toimialoilla. Edistämällä väestön mielenterveyttä ehkäistään mielenterveyden häiriöiden kehittymistä ja itsemurhia.

Itsemurhan taustalla on usein kyse kasautuvista, pitkäaikaisista elämänongelmista ja riskitekijöiden yhteisvaikutuksesta. Itsemurhien ennaltaehkäisemiseksi on tärkeää tukea väestön mielenterveyttä kaikissa ikäryhmissä, tarjota apua ja tukea varhaisessa vaiheessa sekä ehkäistä päihdeongelmia. Edelleen tärkeätä on tunnistaa erityisessä itsemurhavaarassa olevat ja ohjata heidät hoitoon. Tutkimuksen mukaan erityinen riski on itsemurhaa aiemmin jo yrittäneillä.

Itsemurhien ehkäisy on osa laajempaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, jota toteutetaan monitoimijaisena yhteistyönä. Itsemurhien ennaltaehkäisyllä kavennetaan myös sukupuolten välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Käsittely

26.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Tapio Bergholm: Tehdään lausunnon kolmannen kappaleen jälkeen seuraava lisäys: "Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mieserityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Karita Toijonen

Vastaehdotus 2:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Antti Vainionpään vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon. Arviosta ja tarvittavista toimenpiteistä esitetään selvitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Tapio Bergholm)

05.06.2019

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Mukhtar Abib, Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Antti Vainionpää)

Jaa-äännet: 11

Mukhtar Abib, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 2

Heidi Ahola, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henno Ligi, mielialahäiriöpalvelujen päällikkö, puhelin: 310 65040
henno.ligi(a)hel.fi

, Nuorten palvelujen osalta:

Anne Röppänen, osastonhoitaja, puhelin: 310 69212
anne.roppanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.02.2019 § 31

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa esitetty asia on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, Suomen itsemurhaluvut ovat korkeat, eivätkä nuorten ja sosioekonomisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten itsemurhat ole vähentyneet 2000-luvulla.

Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja erityisesti nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden järjestämiseksi ja niihin pääsyn helpottamiseksi toivotaan toimenpiteitä ja resursointia. Kaupungin työntekijöiden ja erityisesti nuorten parissa työskentelevien valmiuksiin tunnistaa itsemurhavaarassa olevat henkilöt, tarvitaan myös vahvistusta. Itsemurhien ehkäisy tulisi nähdä kaikkien toimijoiden yhteisenä tehtävänä, joka edellyttää osaamista tunnistaa itsemurhavaarassa olevia henkilöitä ja toimia itsemurhien ehkäisemiseksi.

Hyvinvointia tulisi voida tukea jo ennen vakavien ongelmien ilmaantumista. Pahoinvoinnin taustalla oleviin syihin, kuten yksinäisyyteen, kiusaamiseen, päihteiden käyttöön tai yhteiskunnan syrjäyttäviin mekanismeihin, tulisi vaikuttaa ja keskittyä niissä tehokkaiisiin käytännön toimenpiteisiin. Monitoimijaiset toimenpideohjelmat voivat osoittautua melko raskaiksi hallinnollisiksi rakenteiksi, ja syytä olisikin pohtia voidaanko tehokkaita toimenpiteitä edistää kevyemmällä rakenteilla ja panostamalla konkreettisiin asiakkaita kohtaaviin toimenpiteisiin.

Liikkuminen ja liikunta merkitsevät monelle helsinkiläiselle ystäviä, kavereita ja sosiaalisia verkostoja. Liikkuminen mielekkäässä sosiaalisessa ympäristössä vähentää syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Liikkuminen vaikuttaa positiivisesti mielialaan ja vähentää masentuneisuutta ja ahdistusta. Kohtalainen määrä liikuntaa voi edistää mielenterveyttä ja vähentää masennustilan kehittymisen riskiä. Vähän liikkuvat myös sairastuvat useammin depressioniin kuin paljon liikkuvat. Helsinkiläisistä aikuisista 29 prosentilla oli ollut masennusoireilua viimeisen vuoden aikana.

Kulttuurin positiivisesta vaikutuksesta ihmisten mielenterveyteen ja sen myötä itsemurha-alttiuden vähenemiseen on tuoretta tutkimustietoa: kulttuuri rakentaa, ylläpitää ja edistää mielen hyvinvointia. Avatessaan omaa lähiympäristöä laajempaa maailmaa monine vaihtoehtoineen ja elämänmuotoineen kulttuuri antaa yksilölle esimerkkejä ja verrokkitarinoita selviytymisestä vaikeistakin tilanteista. Siksi on erittäin tärkeää si-

sällyttää itsemurhien ehkäisyohjelmaan koko kaupungin kattava helppo pääsy kulttuurin äärelle. Ohjelmassa tulee huomioida sekä kaupungin omien kulttuurilaitosten ja kirjastojen että muiden toimijoiden tarjonta. Myös monet mahdollisuudet tehdä ja tuottaa kulttuuria itse tulee sisällyttää ohjelmaan.

Helsingin palveluita on tavoitteena kehittää niin, ettei kukaan pääse tippumaan ja tavoitella juurisyyhin perustuvaa muutosta, jossa vaikuteetaan myös rakenteisiin ja ajattelutapoihin.

Tiedotuskampanjoiden avulla voidaan lisätä kaupunkilaisten tietoisuutta itsemurhien ehkäisystä ja valmiuksia vaikeiden asioiden puheeksi ottamiseen ja avun hakemiseen. Sekä voidaan tuoda esille kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden merkitystä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Kansainvälisen tutkimuksen perusteella on näyttöä taiteen ja taiteellisen toiminnan merkityksestä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä osana hoitoa ja paranemista.

Itsemurhien ehkäisyohjelman valmistelussa on tarkoitus käyttää laajasti sekä kaupungin työntekijöiden että kaupungin ulkopuolisten asiantuntijoiden ja järjestöjen osaamista toimenpidesuunnitelman laatimiseksi. Interventiomallien kehittämisessä voi huomioida kulttuurin, liikkumisen ja liikunnan harrastamisella on positiivinen vaikutus kaiken ikäisten ihmisten hyvinvointiin ja eriarvoisuuden tunteen vähenemiseen ja eriarvoisuuden vähentäminen vähentää itsemurhariskiä.

Käsittely

12.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Ehdotan, että kappaleesta (7) poistetaan sanat "juurisyyhin perustuvaa".

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä erivän mielipiteen seuraavilla perusteluilla:

Olisin halunnut poistaa lausunnosta sanat "juurisyyhin perustuvaa", koska siitä voi jäädä liian pinnallinen kuva juurisyyistä. Pidän selvänä, että heikomman sosioekonomisen aseman henkinen painolasti korostuu, jos ihmisellä on materialistinen maailmankatsomus, jolloin oma heikompi sosioekonominen asema osoittaa perustuvanlaatuista epäonnistumista elämässä. Samoin jos ihmiseltä puuttuu ymmärrys oman onnen tavoittelua korkeammasta elämän tarkoituksesta, se korostaa sosioekonomisen aseman epätyytyväisyyden merkitystä. Myös elämän

---

ja ihmissuhteiden hajanaisuus on omiaan heikentämään ihmisen jak-
samista.

29.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Päivi Kuusela, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 43963
paivi.kuusela(a)hel.fi

05.06.2019

Asia/19

§ 201

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2019-006607, 2019-006608, 2019-006609, 2019-006610

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Fatim Diarra m.fl. om återvinningskärl för plast till stadens parker
- Motion av ledamoten Kati Juva m.fl. om kartläggning av och namnskytning på dekorationsbuskar och parkträd
- Motion av ledamoten Johanna Laisaari m.fl. om möjlighet att anställa sjukskötare till skolor för grundläggande utbildning i de högre årskurserna
- Motion av ledamoten Leo Stranius m.fl. om en öppen idrottspark till kulturkorridorens förlängning i centrum

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.06.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 183, 184, 190, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200 ja 201 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 185, 186, 187, 188, 189, 191 ja 192 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

05.06.2019

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

05.06.2019

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 193 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa

05.06.2019

- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvis-
sa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-
saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan vii-
meisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katso-
taan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun
pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen
päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-
saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä
sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipal-
velussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

05.06.2019

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

05.06.2019

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

183, 184, 190, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200 och 201 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

185, 186, 187, 188, 189, 191 och 192 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

05.06.2019

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller

05.06.2019

ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

05.06.2019

3 BESVÄRSANVISNING

193 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

05.06.2019

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia

05.06.2019

- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

05.06.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Pentti Arajärvi

Arja Karhuvaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

05.06.2019

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 25.06.2019.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 25.06.2019.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig